

การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ของโรงเรียนมัธยมสาริต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ปริญญาโท
ของ
กาญจนา บัวเขียว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2551

การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ของโรงเรียนมัธยมสาริต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ปริญญาโท
ของ
กาญจนา บัวเขียว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา
พฤษภาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ของโรงเรียนมัธยมสาริต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ
ของ
กาญจนา บัวเขียว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา
พฤษภาคม 2551

กาญจนา บัวเขียว. (2551). การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริม
สุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
ปริญญาโท กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. ไพบูลย์
อ่อนมั่ง, อาจารย์ บุปผา ปลื้มสำราญ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคนิค ด้านบุคลากร ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านกฎหมาย
โดยศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จากเอกสารและ
สอบถามผู้บริหารในโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน และ นักเรียน ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม และเอกสาร
นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เอกสาร

ผลการศึกษาพบว่า

มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม
ด้านภูมิหลังของนักเรียน และ ด้านกฎหมาย

A FEASIBILITY STUDY OF SCHOOL HEALTH PROMOTION IMPLEMENTATION
IN THE SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOL OF
BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
KANJANA BUAKHIAW

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Health Education
at Srinakharinwirot University

May 2008

Kanjana Buakhiaw. (2551). *A Feasibility study of school healthy promotion project implementation in The Secondary Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University*. Master thesis, M.Ed. (Health Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Lt. JG. Dr. Paiboon Onmung, Bubpha Pluemsamran

The objective of research was to study the feasibility of school healthy promotion project implementation in The Secondary Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, consisting of economic, technique, social, human resource, student background and legal aspects. Data were collected by document study related to the School Healthy Promotion Project and valid sets of questionnaire for the school administrators, school instructors, guardians and grade 7 - 12 students. Quantitative data were analyzed by mean and standard deviation and content analysis was used for qualitative data.

The research found that :

The 6 feasibility aspects shown that The Secondary Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University could implement the School Healthy promotion Project.

ปริญญาบัตร

เรื่อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ของ

กาญจนา บัวเขียว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. ไพบูรณ์ อ่อนมั่ง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา ผลประเสริฐ)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์บุปผา ปลื้มสำราญ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. ไพบูรณ์ อ่อนมั่ง)

.....กรรมการ

(อาจารย์บุปผา ปลื้มสำราญ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากการได้รับคำแนะนำ ข้อชี้แจงและความรู้ที่เป็นประโยชน์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูริย์ อ่อนมั่ง และ อาจารย์บุปผา ปลื้มสำราญ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท ตลอดจนคณะกรรมการทุกท่านที่ช่วยให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติม จนทำให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ อาจารย์ทวิศักดิ์ จงประดับเกียรติ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และอาจารย์ทุกท่านที่ให้การอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พรสุข หุ่นรินทร์ รองศาสตราจารย์นภาพร มัชฌิมารกุล ดร.นันทวัน อิทธิชาติ และ อาจารย์ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร ที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ทุกคนในครอบครัว อาจารย์ทุกท่านที่ส่งสอนมา และ เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจ มาตลอด ที่ให้กำลังใจ ทุ่มเท และคอยช่วยเหลือเสมอมา

กาญจนา บัวเขียว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
รูปแบบการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ข้อจำกัดในการศึกษา	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้	7
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	12
ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
แหล่งข้อมูล	43
ข้อมูลและการเก็บข้อมูล	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ	55
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ด้านบุคลากร	57
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ด้านเทคนิค	60
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ด้านสังคม	63
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ด้านภูมิหลังของนักเรียน	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ด้านภูมิหลังของนักเรียน.....	70
ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะ	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
อภิปรายผลการศึกษา.....	75
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก	88
ภาคผนวก ข	108
ภาคผนวก ค	114
ประวัติย่อผู้วิจัย	127

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบกิจกรรมระหว่างโครงการสุขภาพในโรงเรียนและ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	20
2 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบกับ การศึกษาความเป็นไปได้ 6 ด้าน	22
3 ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถาบัน.....	28
4 เกณฑ์ภาระงานของแต่ละสถาบัน	28
5 รายละเอียดของข้อมูลที่ใช้.....	44
6 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร	52
7 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของบุคลากร	53
8 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของ ผู้ปกครองนักเรียน.....	53
9 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักเรียน.....	54
10 ค่าร้อยละของการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในโรงเรียน มีการจัดสรร งบประมาณหรือการให้การสนับสนุนด้วยวิธีการใด	55
11 ค่าร้อยละของการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนโครงการหรือ กิจกรรมใดๆทางโรงเรียนจะมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการอนุมัติกิจกรรมหรือ โครงการอย่างไร.....	56
12 ค่าร้อยละของนอกจากงบประมาณที่จัดให้ตามแผนงานของโรงเรียนแล้ว ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการอื่นที่นอกเหนือ จากแผนงานหรือไม่โดยได้มาจากงบประมาณส่วนใด	56
13 ค่าร้อยละของถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนขึ้นมา จะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้อย่างไร	57
14 ภาระหน้าที่หลักในการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวนคาบ/สัปดาห์	58
15 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงาน.....	58
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	59
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิคของบุคลากร.....	60
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิคของนักเรียน	61
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิค ของบุคลากรและนักเรียน.....	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การ สนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหาร	63
21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การ สนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร	64
22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุน ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้ปกครองนักเรียน.....	65
23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุน ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน.....	66
24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การ สนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน.....	67
25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วม โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	68
26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักเรียนในการเข้าร่วม โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	69
27 ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่บังคับประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการ.....	70
28 ข้อขัดแย้งในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามข้อกำหนด ของโรงเรียน.....	72
29 ข้อเสนอแนะ.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษา.....	8
2 วงจรการพัฒนาโครงการ	10
3 โครงการสุขภาพในโรงเรียน	13
4 องค์ประกอบ 10 ประการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ.....	16
5 แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การมีสุขภาพที่ดีถือว่าเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนปรารถนาและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทุกคนในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อชีวิตของกันอย่างยิ่ง และเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่เน้น “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็ก โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านการศึกษาในการพัฒนาความรู้ และสุขภาพในการพัฒนาร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อการทำงานและพัฒนาให้มีศักยภาพสูงสุด ซึ่งสุขภาพถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ส่วนระดับความรู้ของเด็กและเยาวชนก็ส่งผลต่อสุขภาพด้วยเหมือนกัน (กรมอนามัย, 2547: 4 - 5) การมีสุขภาพดี จึงเป็นสิ่งที่คนสร้างขึ้นมาจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในชีวิตประจำวัน ภาวะของการมีสุขภาพดีนั้นเกิดจากการดูแลตนเองซึ่งจะเน้นเรื่องสุขภาพของทุกคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป ซึ่งต้องได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน การมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ที่ต้องเริ่มพัฒนาจากองค์ประกอบทางด้านการศึกษากับสุขภาพควบคู่กัน เริ่มจากวัยเด็กเป็นพื้นฐานเพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีศักยภาพ รวมทั้งสุขภาพที่ดี โดยเกิดจากความความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ที่ถือได้ว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชน ให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพต่อตนเองและสังคมต่อไปได้

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงบทบาททางด้านสาธารณสุขจากที่เน้นให้มีการจัดดำเนินการทางด้านสุขภาพเพื่อป้องกันและการซ่อมแซมสุขภาพของคน แล้วเปลี่ยนมาเป็นการสร้างสุขภาพนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพในหลาย ๆ ด้าน จากหลายหน่วยงาน และจากหลายองค์กร ที่ให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปลูกฝังในเรื่องการสร้างสุขภาพของเด็กและเยาวชนให้ตระหนักถึงเรื่องสุขภาพ ซึ่งในแต่ละโรงเรียนก็ได้จัดให้มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ที่เริ่มดำเนินการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนเรื่อยมานั้น ก็ได้มีปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทโดยใช้กลยุทธ์ “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” ที่แต่เดิมนั้นจะเน้นให้แต่ละโรงเรียน ดำเนินโครงการสุขภาพในโรงเรียนใน 3 ลักษณะที่สำคัญ คือ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การบริการสุขภาพในโรงเรียน และการสอนสุขภาพในโรงเรียน โดยจะเน้นให้เกิดการป้องกันและการซ่อมแซมหรือให้การรักษาสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และนโยบายทางด้านสุขภาพขึ้นมาใหม่โดยใช้กลยุทธ์ทางด้านสุขภาพของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงทำให้เกิด “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ”

ซึ่งจะมีศักยภาพทางด้านการดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้นจากโครงการสุขภาพในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างสุขภาพในโรงเรียน และการที่โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งจะสามารถสร้างกิจกรรมหรือได้รับการยกย่องให้โรงเรียนแห่งนั้นเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ แต่ละโรงเรียนต้องจัดดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตามองค์ประกอบได้ครบทั้ง 10 องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (กรมอนามัย. 2542: 1) เนื่องจากสุขภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนเจริญเติบโต การดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็จะทำให้คนในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี และมีจิตสำนึกที่ดีในเรื่องสุขภาพ และยังเป็นโครงการที่สนองตอบต่อนโยบายในการพัฒนาทางด้านสุขภาพและให้เกิดความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ โดยการให้โรงเรียนเป็นสถาบันที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพควบคู่ไปกับการเรียนรู้ ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541 และขยายกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการเรื่อยมา ซึ่งทางอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะว่าทางงานอนามัยของโรงเรียนควรที่จะพัฒนางานทางด้านสุขภาพของนักเรียนให้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นทางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจึงได้พิจารณาการทำงานด้านงานบริการอนามัยที่มีอยู่ในโรงเรียนแล้ว เห็นว่างานอนามัยของโรงเรียน ยังมีโครงการทางสุขภาพหลายอย่างที่ยังมิได้ดำเนินการ และหนึ่งในโครงการนั้น คือ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จึงมีความเห็นว่าควรที่จะจัดดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อสร้างเสริมการพัฒนาทางด้านสุขภาพของนักเรียน และยังเป็นการสนองตอบต่อนโยบายตามแผนกลยุทธ์ของกระทรวงสาธารณสุข จากการศึกษาและพิจารณาลักษณะของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดแล้วนั้น มีลักษณะสอดคล้องกับการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน กับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมมีลักษณะงานเดียวกันทั้ง 2 โครงการ แต่เนื่องจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในเรื่องของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้นผู้วิจัย พบว่า การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยังไม่ประสบความสำเร็จได้ดีเท่าที่ควร ทั้งที่มีการจัดกิจกรรมมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยเหตุผลหลายสาเหตุของแต่ละโรงเรียนทำให้พบปัญหาที่แตกต่างๆ กัน และลักษณะของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาภายหลังการดำเนินโครงการไปแล้ว

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้น ควรทำการศึกษาศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ก่อนที่จะดำเนินโครงการเพื่อหาแนวทางในการเตรียมการ และป้องกันการเกิดปัญหา รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น ก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทั้งนี้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ สามารถแบ่งเป็นปัจจัยในด้านต่างๆ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านกฎหมาย (ไพบุลย์ อ่อนมั่ง. 2541: 28 - 29; อ้างอิงจาก Werderlin. 1977: 276 - 289) ซึ่งการศึกษาศึกษาความเป็นไปได้ที่นับได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินโครงการโรงเรียน

ส่งเสริมสุขภาพอย่างมีเหตุผล และช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้มองเห็นถึงแนวทางในการจัดเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และยังมีประโยชน์ต่อการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด และสิ่งต่างๆ ที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม ก่อนดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งจะทำให้การศึกษาความเป็นไปได้ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านกฎหมาย เพื่อทำการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในแต่ละด้านของโครงการ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ และเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และค้นหาสิ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ครบถ้วน ก่อนดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคนิค ด้านบุคลากร ด้านภูมิหลัง และด้านสังคม และด้านกฎหมาย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยศึกษาเอกสารและการใช้แบบสอบถาม

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อนำผลการศึกษาความเป็นไปได้ครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูล

การศึกษาความเป็นไปได้ ศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ เอกสารแบบประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เอกสารเกณฑ์ภาระงานของครู อาจารย์
2. แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่
 - 2.1 ผู้บริหารในโรงเรียน
 - 2.2 คณะครูอาจารย์ในโรงเรียน
 - 2.3 ผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6
 - 2.4 นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านกฎหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ประชากรเพิ่มความสามารถ โดยเกิดจากผลรวมของการสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งจะนำไปสู่ภาวะสุขภาพที่สมบูรณ์ ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม
2. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีสุขลักษณะที่ดี และมีขีดความสามารถแข็งแกร่งมั่นคงที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดีเพื่อการอาศัยศึกษาและทำงาน ซึ่งประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ
 1. นโยบายของโรงเรียน
 4. การบริหารจัดการในโรงเรียน
 7. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน
 2. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ
 3. บริการอนามัยโรงเรียน
 6. สุขศึกษาในโรงเรียน
 8. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย
 9. การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ
 5. การให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางสังคม
 10. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรของโรงเรียน

3. การศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) หมายถึง การศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในแต่ละด้านของโครงการ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและค้นหาสิ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ครบถ้วน ก่อนดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านเศรษฐกิจ คือ การศึกษาสภาพและความคิดเห็นการจัดสรรงบประมาณ หรือค่าใช้จ่ายในการการสนับสนุนงบประมาณจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 2) ด้านบุคลากร คือ การศึกษาความพร้อมและภาระงานต่างๆ ที่บุคลากรได้รับในการปฏิบัติหน้าที่หลักและในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3) ด้านเทคนิค คือ การศึกษาความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับความพร้อมของอาคารอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 4) ด้านสังคม คือ การศึกษาความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การจัดดำเนินโครงการ หรือให้การสนับสนุนต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 5) ด้านภูมิหลังของนักเรียน คือ การศึกษาความพร้อมและความต้องการของนักเรียนในการเข้าร่วม และให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 6) ด้านกฎหมาย คือ การศึกษา ข้อบังคับ ระเบียบ ข้อตกลง พันธกิจ หรือภารกิจ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามโครงการในการจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

4. ผู้บริหาร หมายถึง คณะผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน ซึ่งไม่รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน คือ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายปกครองและกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

5. บุคลากรในโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่มีใช้นักเรียน ได้แก่ ครู ข้าราชการ ลูกจ้าง อาจารย์จ้างสอน และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในโรงเรียน โดย แบ่งเป็น ข้าราชการ อาจารย์จ้างสอน ที่ปฏิบัติงานสอนประจำอยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ จำนวน 18 คน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนการสอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน จำนวน 3 คน ของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. นักเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาชั้นที่ 1 - 6 ในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งมีชื่อและเข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนจริง ที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และไม่นับรวมนักเรียนที่มีชื่อแต่ ย้าย หรือลาออก

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. **ด้านเทคนิค** : การศึกษาด้านนี้ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นในการดำเนินตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ตามแนวลักษณะของแบบสำรวจสุขภาพิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

2. **ด้านเศรษฐกิจ** : การศึกษาด้านนี้ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการทั้ง 3 ฝ่าย ในการพิจารณารูปแบบงบประมาณของโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ และวิเคราะห์ความสอดคล้องของงบประมาณกับการใช้งบประมาณ

3. **ด้านกฎหมาย** : การศึกษาด้านนี้ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร ข้อมูล นโยบายของโรงเรียน ในเรื่องข้อกำหนด หรือข้อตกลง ในการจัดดำเนินกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ และวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้
2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. ข้อมูลเกี่ยวกับภาระงานสอน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้
2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้

ความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

ชัยยศ สันติวณิช (2539: 1) ได้กล่าวถึงการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ คือ การศึกษาโครงการในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งจะมีทั้งในขอบเขตกว้างและในขอบเขตที่มีรายละเอียด ลึกลงไป เป็นช่วงระยะหนึ่งและมีความเกี่ยวพันกับช่วงระยะอื่นของวงจรการพัฒนาโครงการ (project development cycle) นับตั้งแต่เริ่มโครงการไปจนถึงการดำเนินงานตามโครงการ

มยุรี อนุมานราชชน (2649: 24) ได้กล่าวถึงการศึกษาความเป็นไปได้ว่า (feasibility stage) เป็นการศึกษาขั้นต้นที่เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการค้นหาและกำหนดหรือนิยามโครงการ ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะในการบริหารโครงการให้บรรลุผลสำเร็จที่พึงปรารถนา จะต้องใช้วงจรโครงการ โดยจะต้องดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ แต่ละขั้นตอนที่จะสัมพันธ์กันจากขั้นตอนหนึ่งไปสู่ขั้นตอนต่อไปเป็นลำดับ

สุวิมล ตีรกานันท์ (2545: 9 - 10) ได้กล่าวถึงการศึกษาความเป็นไปได้โดยจัดเป็นประเภทหนึ่งของการประเมิน คือ

1) feasibility study หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของทางเลือกเพื่อนำมาจัดทำเป็นนโยบาย แผนงาน หรือโครงการใดๆ

2) needs assessment หมายถึง การประเมินความต้องการขององค์กรหรือกลุ่มสังคมเพื่อนำมาทำนโยบาย แผนงาน หรือโครงการใดๆ เป็นการประเมินก่อนเริ่มทำแผนหรือโครงการ

3) context evaluation หมายถึง การประเมินบริบทของโครงการว่ามีความเหมาะสมประกอบด้วยความเป็นจริงของโครงการ ความต้องการโครงการของกลุ่มเป้าหมาย ความเหมาะสมของโครงการต่อกลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสมต่อพื้นที่ดำเนินโครงการ

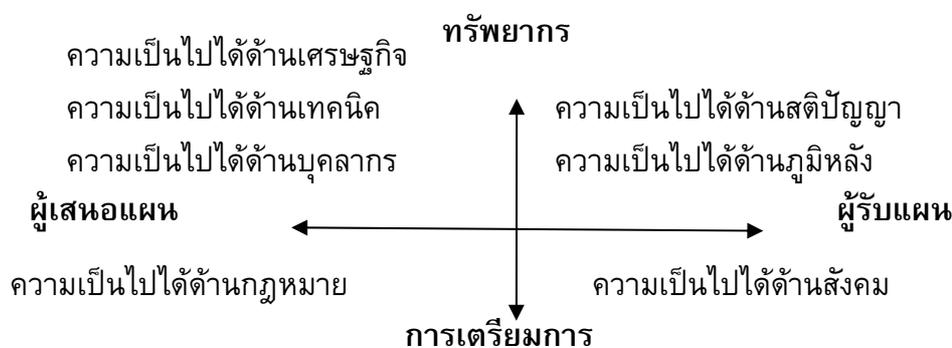
4) input evaluation หมายถึง การประเมินความพร้อมของสิ่งต่างๆ ที่ถูกนำเข้ามาไว้ในโครงการ ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ แนวทางการจัดการ วัสดุอุปกรณ์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) ของโครงการ คือ การศึกษาเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูลที่จะนำมาสนับสนุน หรือความพร้อมในแต่ละด้านของโครงการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกแผนหรือกิจกรรม โครงการ ที่จะก่อให้เกิดความเหมาะสมในการปรับใช้ ก่อนดำเนินโครงการ โดยอาศัยข้อมูลที่ศึกษาถึง ความพร้อมทั้งด้านตัวบุคคล และด้านวัสดุที่จะต้องนำมาประกอบใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินโครงการทั้งที่มีต่อผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด

วิธีการศึกษาความเป็นไปได้

จากความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการนั้น สามารถนำแนวคิดหรือรูปแบบของนักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้มาเป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และค้นหาวิธีการต่างๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้หลายท่าน ดังนี้

แนวคิดของเวอร์เดอร์ลิน (ไพบูลย์ อ่อนมั่ง, 2541: 28 - 29; อ้างอิงจาก Werderlin, 1977: 276 - 289) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ว่า เป็นการประเมินชนิดหนึ่งในขั้นตอนการวางแผนทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยตอบคำถามที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการวางแผนการศึกษา ซึ่งสามารถพิจารณาในการวางแผนว่ามีความสัมพันธ์ 4 ด้าน คือ ผู้เสนอแผน ผู้รับแผน ทรัพยากร และการเตรียมการ โดยแบ่งเป็นปัจจัยในด้านต่างๆ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษา

ที่มา: Werderlin, 1977: 282 (ไพบูลย์ อ่อนมั่ง, 2541: 28)

จากภาพประกอบ การพิจารณาในการวางแผนเมื่อพิจารณาปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1) ถ้าพิจารณาในแง่ของผู้เสนอแผนและทรัพยากรที่ใช้ มีปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ คือ

- (1) ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
- (2) ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
- (3) ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร

2) ถ้าพิจารณาในแง่ของผู้เสนอแผนและการเตรียมการ มีปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ คือ

- (4) ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย

3) ถ้าพิจารณาในแง่ของผู้รับแผนและทรัพยากรที่ใช้ มีปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ คือ

- (5) ความเป็นไปได้ด้านภูมิหลัง
- (6) ความเป็นไปได้ด้านสติปัญญา

4) ถ้าพิจารณาในแง่ของผู้รับแผนและการเตรียมการที่ใช้ มีปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ และเกี่ยวข้องกับแผน ว่ามีความพร้อมและเต็มใจรับแผนหรือไม่เพียงใด คือ

- (7) ความเป็นไปได้ด้านสังคมที่แวดล้อม

รายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้านมีดังนี้

ข้อ 1 ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ จะศึกษาเกี่ยวกับทางด้านการเงินและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแต่ละลักษณะของกิจกรรมหรือโครงการ โดยจะสามารถหาได้จากการคำนวณค่าใช้จ่ายในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ หรือเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ที่จะต้องใช้ตามแผน โดยสามารถหามาใช้ได้ทันเวลาที่ต้องการ ก่อนดำเนินโครงการ

ข้อ 2 ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เป็นการวางแผนตรวจสอบเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องขยายวิทยุหรือทีวี เครื่องพิมพ์ การผลิตวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอื่นๆ ว่ามีอยู่พร้อมที่จะดำเนินโครงการหรือไม่

ข้อ 3 ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร เป็นการศึกษาความพร้อมของอาจารย์ และบุคลากรผู้เข้าร่วมโครงการ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มต่างๆ แสดงความคิดเห็นหรือสอบถามโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ 4 ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย เป็นการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อตกลง และสัญญาต่างๆ รวมทั้งระบบบริหารที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามโครงการ สิทธิของอาจารย์ อำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาที่จะดำเนินการหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ

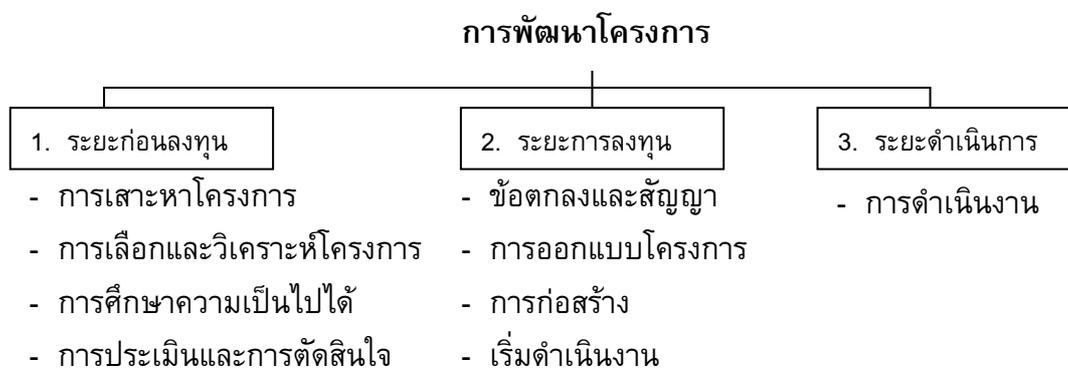
ข้อ 5 ความเป็นไปได้ภูมิหลังเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน อาจารย์ และบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจใช้ข้อมูลเก่าที่มีอยู่ หรืออาจรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างใหม่ โดยใช้แบบวัดระดับสติปัญญา ความรู้ ทักษะและทัศนคติหรือแบบวัดอื่นๆ หากมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถวัดภูมิหลังและความสามารถของผู้เรียนและสถานการณ์ที่เป็นจริง ผลการคาดคะเนอาจคลาดเคลื่อนไปได้

ข้อ 6 ความเป็นไปได้ด้านสังคม เป็นการศึกษาศึกษาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น ผู้เรียน บิดามารดาของผู้เรียน อาจารย์ และบุคคลต่างๆ เพื่อศึกษาดูว่าจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพียงใด วิธีการการศึกษาอาจสุ่มตัวอย่างมาให้แสดงความเห็นหรือทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินงาน

แนวคิดของสุมิล ดิรกันันท์ (2545: 9 - 10) ได้กล่าวว่า การศึกษาความเป็นไปได้ นั้นนิยมศึกษากัน 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านเศรษฐกิจ เป็นการพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ
- 2) ด้านสังคม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีและวิถีการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคม
- 3) ด้านการเมือง เป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงาน จะไม่มีข้อขัดแย้งทางการเมืองหรือได้รับการสนับสนุน
- 4) ด้านบริหาร เป็นการพิจารณาถึงขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสามารถที่จะดำเนินการได้หรือไม่
- 5) ด้านเทคนิค เป็นการพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน
- 6) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานที่จัดทำขึ้นมีผลต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่

แนวคิดของชัยยศ สันติวงษ์ (2539: 1 - 41) กล่าวว่าไว้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ นั้นมีลักษณะเป็นวงจรพัฒนาโครงการ ประกอบด้วยระยะต่างๆ แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 วงจรการพัฒนาโครงการ

ที่มา : ชัยยศ สันติวงษ์ (2539: 2)

จากภาพประกอบ จะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาโครงการในช่วงระยะก่อนการลงทุนนั้นให้ความสำคัญในขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ช่วงระยะก่อนลงทุน คือ

1.1 ขั้นตอนการเสาะหาโครงการหรือช่องทางการลงทุน โดยเป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์

1.2 ขั้นตอนการเลือกและวิเคราะห์โครงการเบื้องต้น โดยต้องมีการถ่วงถ่วงความคิดริเริ่มโครงการที่เสาะหามา และการศึกษาสู่ทางความเป็นไปได้หรือการวิเคราะห์โครงการเพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจเลือกโครงการให้เป็นไปได้ด้วยดี

1.3 ขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการวิเคราะห์หาทางเลือกทั้งด้านตลาด ด้านเทคนิคและข้อควรคำนึงต่างๆ พร้อมทั้งแสดงผลของทางเลือกออกมาเป็นรูปแบบอย่างมีระบบ

1.4 ขั้นตอนการประเมินผลและตัดสินใจโครงการ เป็นขั้นตอนสำคัญเพราะต้องตัดสินใจว่าโครงการน่าลงทุนหรือไม่

ช่วงระยะการลงทุน กล่าวถึง ขั้นตอนการทำข้อตกลงและสัญญา การออกแบบโครงการและการก่อสร้าง และขั้นตอนเริ่มดำเนินงาน

ช่วงระยะการดำเนินงาน เป็นการพิจารณาการดำเนินงานทั้งในแง่ระยะสั้นและระยะยาว จากความคิดนี้ การเลือกโครงการใดๆ ก็ตาม ควรจะต้องศึกษาถึงสู่ทางความเป็นไปได้เป็นสำคัญศึกษาเพื่อลดความเสี่ยงที่จะประสบความล้มเหลวในโครงการ จากปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ การศึกษาความเป็นไปได้จะช่วยให้เกิดประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ซึ่งในการศึกษารายละเอียด ควรเน้นการศึกษาในด้านต่างๆ และความต้องการของบุคลากร เวลา ที่ใช้ในการศึกษาแนวคิดของมยุรี อนุมานราชชน (2546: 24 - 28) ศึกษาความเป็นไปได้เป็นการพิจารณารายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านต่างๆ การศึกษาเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วจะก่อผลลัพธ์และผลกระทบต่อบ้าง ซึ่งการศึกษานี้จะครอบคลุมการวิเคราะห์ 8 ด้าน ดังนี้

1. ความเป็นไปได้ด้านการตลาด เป็นการพิจารณาความต้องการของตลาดหรือผู้ที่เป็กลุ่มเป้าหมายของโครงการหรือผู้รับบริการที่มีผลต่อโครงการ

2. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เป็นการพิจารณาความเหมาะสมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ขนาด สถานที่ตั้ง กรรมวิธีดำเนินการ เทคโนโลยี

3. ความเป็นไปได้ด้านการเงิน เป็นการพิจารณาผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ จากค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนของโครงการในรูปของกำไร

4. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ เป็นการพิจารณาผลตอบแทนสุทธิของโครงการที่มีต่อสังคมโดยรวมหรือระบบเศรษฐกิจที่ทรัพยากรได้นำมาใช้ในโครงการที่กำลังทำการวิเคราะห์

5. ความเป็นไปได้ด้านบริหาร เป็นการพิจารณาโครงการในแง่การจัดรูปแบบและโครงสร้างขององค์กร ระบบการบริหาร และวิธีการปฏิบัติงานโครงการ คุณสมบัติ คุณวุฒิ และประสบการณ์ของผู้บริหารโครงการ

6. ความเป็นไปได้ด้านสังคม เป็นการพิจารณาระบบสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ทศนคติ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าจะมีผลบวกหรือผลลบต่อโครงการที่กำลังวิเคราะห์

7. ความเป็นไปได้ด้านการเมือง เป็นการพิจารณาความสนับสนุนหรือยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือการวางเฉยต่อโครงการของผู้ที่เสียประโยชน์

8. ความเป็นไปได้ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาว่าโครงการก่อให้เกิดผลเสียหายต่อทรัพยากรทางด้านกายภาพของระบบนิเวศและทรัพยากรทางด้านชีวภาพหรือด้านนิเวศวิทยา

จากแนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลังของนักเรียน และด้านกฎหมาย แนวคิดของเวอร์เตอลิน ซึ่งในแต่ละด้านมีความสำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาเพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่เหมาะสมต่อโครงการและที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ก่อนที่จะนำมาสู่การปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โครงการสุขภาพในโรงเรียน

แนวคิดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้น ถือได้ว่าเป็นกลยุทธ์หนึ่งของกรมอนามัยที่ได้รับนโยบายมาจากแนวทางในการดำเนินงานทางด้านสุขภาพที่เน้นให้เกิดการสร้างสุขภาพขึ้นในโรงเรียน โดยแต่เดิมการทำงานทางด้านสุขภาพจะมุ่งเน้นไปที่การป้องกันและการรักษาหรือการซ่อมแซมสุขภาพ ซึ่งได้จัดให้แต่ละโรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรม “โครงการสุขภาพในโรงเรียน” (School Health Program) เพื่อเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนทางการจัดการด้านสุขภาพในโรงเรียน โครงการสุขภาพในโรงเรียนเช่นกัน โครงการสุขภาพในโรงเรียนได้ให้ความสำคัญทางสุขภาพในหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละโรงเรียนก็ได้ใช้แนวทางในการจัดและดำเนินกิจกรรมตามแนวทางของโครงการสุขภาพในโรงเรียนมาตลอด

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ “โครงการสุขภาพในโรงเรียน” (school health program) ซึ่งได้จัดให้แต่ละโรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการด้านสุขภาพในโรงเรียน โดยสรุป โครงการสุขภาพในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทางด้านสุขภาพ โดยเน้นกิจกรรมและการสอนสุขศึกษา โดยมีลักษณะของการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน ดังนี้

ภาพประกอบ 3 โครงการสุขภาพในโรงเรียน

ที่มา : ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. ม.ป.ป. : 13; อ้างอิงจาก สุชาติ โสมประยูร. 2525: 27

จากภาพประกอบ โครงการสุขภาพในโรงเรียน จะชี้ให้เห็นถึงกิจกรรมในแต่ละด้านว่ามีรายละเอียดที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางสุขภาพ อีกทั้ง โครงการสุขภาพในโรงเรียน ได้ให้ความสำคัญทางสุขภาพในหลายๆ ด้านและในแต่ละโรงเรียนก็ได้ใช้แนวทางในการจัดและดำเนินกิจกรรมตามแนวทางของโครงการสุขภาพในโรงเรียนมาตลอด

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่มีเป้าหมายที่จะทำให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รวมถึงสถาบันที่เป็นแหล่งการพัฒนาความรู้ และศักยภาพให้กับคนในสังคมได้เป็นอย่างดี ตั้งแต่ต้นปี 2541 เป็นต้นมา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้นำนโยบายทางด้านสุขภาพมาใช้ และกำหนดออกมาเป็นกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานทางด้านสุขภาพ และในกลยุทธ์ทางด้านสุขภาพ ได้กล่าวถึง การสร้างพลังให้แก่คน ชุมชน ประชาชน หรือพลเมืองเป็นสำคัญ ทั้งนี้ รวมถึงโรงเรียนที่เป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างคน เพราะเป็นสถาบันที่ให้ทั้งความรู้ด้านวิชาการและในการพัฒนาความสามารถ ความรับผิดชอบต่อการเป็นพลเมืองที่ดี

โดยเฉพาะกลยุทธ์ในข้อที่ว่า โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งจะจัดดำเนินการได้ผลดีนั้นจะต้องเริ่มต้นจากโรงเรียนที่ถือว่าเป็นแหล่งหรือกลุ่มเป้าหมายที่จะสร้างสุขภาพที่ดีได้ดีเพราะโรงเรียนถือว่าเป็นแหล่งที่มีศักยภาพและทรัพยากรหลายอย่างที่จะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่กว้างขวางและครอบคลุมด้านสุขภาพอนามัยในทุกแง่มุมของชีวิตทั้งโรงเรียนและชุมชน คือการร่วมมือผลักดันให้โรงเรียนใช้ศักยภาพที่มี เพื่อพัฒนาสุขภาพของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนให้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยกล่าวถึงความหมายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไว้ดังนี้

องค์การอนามัยโลก (สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ: กรมอนามัย อ้างอิงจาก WHO. 1998) ได้ให้คำจำกัดความของ “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” คือ โรงเรียนที่มีขีดความสามารถแข็งแกร่งมั่นคงที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดีเพื่อการอาศัยศึกษาและทำงาน

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้กล่าวว่า “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” หมายถึงโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพลักษณะที่ดี และ แนวความคิดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ก็เป็น ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันผลักดันให้โรงเรียนใช้ศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่

สำนักส่งเสริมสุขภาพ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ. ออนไลน์: 2549 อ้างอิงจาก. Uton) กล่าวว่า “คุณประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนนั้น มิใช่จะเป็นเพียงเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ดีขึ้นเท่านั้น เพราะอนาคตของชุมชนเกิดจากผลของการกระทำในวันนี้ ฉะนั้น การเสริมสร้างศักยภาพทางความรู้ และทักษะให้นักเรียนทุกคน เพื่อพัฒนาสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของตนเอง ครอบครัวและชุมชน จึงเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้น การส่งเสริมสุขภาพโดยโรงเรียนเป็นนวัตกรรมประการหนึ่ง ที่จะตอบสนองความต้องการทางด้านสุขภาพของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน และชุมชน”

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ ร่วมมือกันช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้ศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อพัฒนาสุขภาพของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนครอบครัวและสมาชิกในชุมชน และเป็นโรงเรียนที่มีขีดความสามารถแข็งแกร่ง มั่นคงที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดีเพื่อการอาศัยศึกษา และทำงาน มุ่งเน้น การเสริมสร้างสุขภาพ และป้องกันโรคที่เป็นสาเหตุการตาย และความพิการ ให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน สมาชิกในครอบครัว และชุมชน เพื่อทุกคนสามารถดูแลตนเอง ตัดสินใจ ควบคุมสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ และสร้างสภาวะที่เอื้อต่อสุขภาพ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ. ออนไลน์. 2549)

ดังนั้นเพื่อให้โรงเรียนใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการพัฒนาสุขภาพของนักเรียนบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนครอบครัวและชุมชน ซึ่งการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ก็คือการให้โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัดทั้งภาครัฐและเอกชนที่แสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานต้นสังกัด หรือเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งสุขภาพและการศึกษานั้นนับว่ามีส่วนสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะหากมีสุขภาพที่ดีก็จะทำให้ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ได้ดีด้วย และสุขภาพที่ดีจะส่งผลดีต่อการศึกษา คือ ทำให้เด็กไปโรงเรียนทุกวัน เรียนหนังสือได้ดีกว่า

รู้จักใช้เวลาและโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ ดังนั้น โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะต้องมุ่งเน้นในเรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพในโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดที่ว่า “รวมพลัง สร้างโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” ซึ่งการจัดดำเนินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้น ควรศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานตลอดจนแนวทางการจัดการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงสุด ดังต่อไปนี้

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (health promotion school) ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ คือ (กรมอนามัย. 2542)

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาและสาธารณสุข ครู นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพร่วมกันกับครอบครัว และองค์กรที่ให้บริการทางสุขภาพ
2. ใช้ความพยายามในการจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ และความปลอดภัย
3. จัดให้มีการสอนสุขศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจ ช่วยให้นักเรียนมีทางเลือกที่เหมาะสมด้านสุขภาพ และมีพฤติกรรมที่เอื้อต่อสุขภาพไปจนตลอดชีวิต
4. จัดให้เข้าถึงบริการสุขภาพ การให้บริการที่มีประสิทธิผลที่สุดในโรงเรียนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทรัพยากร และข้อปฏิบัติต่างๆ ของโรงเรียน

5. ดำเนินการตามนโยบายและข้อปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพ

6. ความพยายามในการปรับปรุงสุขภาพอนามัยของชุมชน

คณะผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลกได้เสนอองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็น 10 องค์ประกอบโดยเน้นประเด็นการส่งเสริมสุขภาพที่สำคัญที่ควรมีขึ้นในโรงเรียน 10 องค์ประกอบ ดังนี้ (กรมอนามัย. 2542: 11)

1. นโยบายของโรงเรียน (school policies) คือ การที่โรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบาย ส่งเสริมสุขภาพในด้านต่างๆ เพื่อกำหนดเป็นทิศทางในการดำเนินงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโครงการ

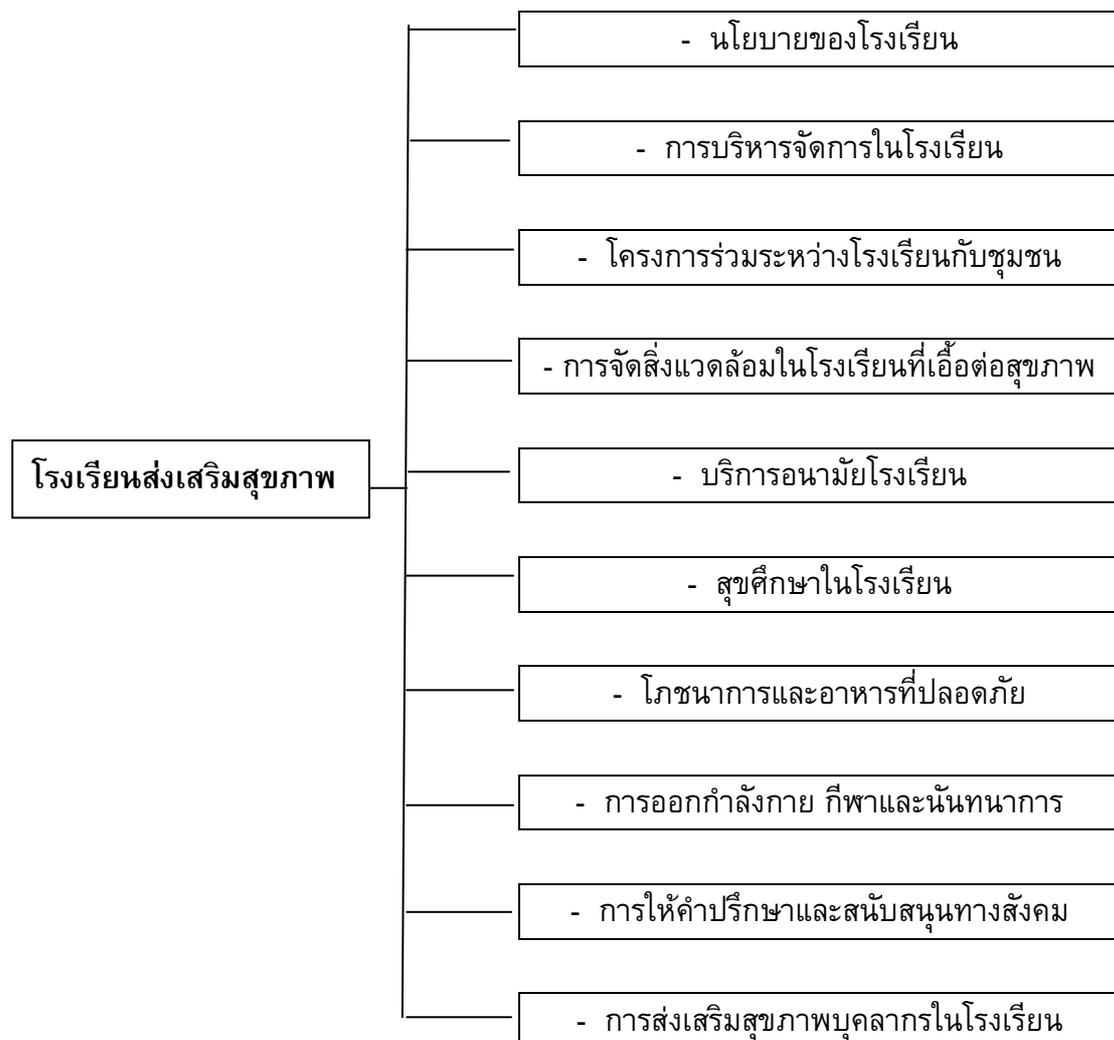
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ (health school environmental) คือ การจัดสิ่งแวดล้อม ทางกาย ทางจิตใจ และทางสังคม ให้ถูกสุขลักษณะและเอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

3. บริการอนามัยโรงเรียน (school health services) คือ การให้บริการ ด้านการดูแลสุขภาพ ป้องกันโรค การให้การรักษายาบาล การตรวจฟัน การตรวจสายตา และการป้องกันควบคุมการเกิดโรคต่างๆ

4. การบริหารจัดการในโรงเรียน (school management practices) คือ โรงเรียนควรมีการจัดระบบในการบริหารจัดการที่จะเอื้อให้เกิดการพัฒนาต่อโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การให้การสนับสนุนทั้งทางด้านทรัพยากร และงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ

5. การให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางสังคม (counselling/ social support) คือ การที่โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียน หรือบุคลากรในโรงเรียน และให้การสนับสนุนทางด้านสังคม

6. สุขศึกษาในโรงเรียน (school health education) คือ การจัดกิจกรรมสุขศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อสุขภาพ
7. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน (school/ community projects) คือ การมีโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เพื่อให้เกิดการส่งเสริมสุขภาพ
8. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย (nutrition/ food safety) โดยการเฝ้าระวัง และ แก้ไขปัญหาโภชนาการ การสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน
9. การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ (physical exercise, sport, recreation) คือ การส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และนันทนาการ เช่น ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การออกกำลังกาย การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน
10. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน (health promotion for staff) โดยการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากร การเผยแพร่ข่าวสารสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน
- จากองค์ประกอบทั้ง 10 ประการนี้ สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบ 10 ประการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อมูลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

วิสัยทัศน์การส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสุขภาพ และสุขศึกษา องค์การอนามัยโลก ได้เสนอแนะวิสัยทัศน์ของการส่งเสริมสุขภาพโดยมีโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุง และเพิ่มการลงทุนทางการศึกษาในโรงเรียน
2. โรงเรียนทุกแห่งจะเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับเป็นจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมสุขภาพ
3. โรงเรียนทุกแห่งต้องจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้ และสำหรับบุคลากรในโรงเรียนในการทำงาน
4. โรงเรียนทุกแห่งสามารถสอนเด็กและเยาวชนทุกระดับได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพและทักษะชีวิต
5. ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนและสร้างค่านิยมให้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพ
6. ชุมชนและโรงเรียนจะต้องรวมพลังในการทำงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการศึกษา
7. จะต้องมีการวางแผนงานอนามัยโรงเรียนอย่างชัดเจน และมีการติดตามประเมินผล รวมทั้งต้องมีการพัฒนานโยบาย ระเบียบและแนวทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่ามีการกำหนด จัดสรร ระดม และประสานทรัพยากรทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ในการสนับสนุนงานอนามัยโรงเรียน

กลวิธีการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

การเข้าสู่การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพต้องอาศัยกลวิธีหลัก 4 ประการ ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ : กรมอนามัย. 2542)

1. การชักชวน (advocate) คือ การชักชวน ชี้แจง ให้กลุ่มผู้ที่กำหนดนโยบาย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ให้เกิดตระหนัก และเข้าใจแนวคิดเดียวกันในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อเป็นภาคีที่ยั่งยืน (partner ships and alliancer) โดยการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เป็นแกนนำ ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริการสาธารณสุข ผู้นำชุมชน และโรงเรียน เพื่อเป็นรากฐานในการชักชวน/ ชี้แจง และระดมทรัพยากร เพื่อนำไปสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพร่วมกัน
3. พัฒนาศักยภาพของเครือข่ายในระดับหน่วยงานแกนนำ และท้องถิ่นทุกระดับ กล่าวคือ ต้องมีการพัฒนาบุคลากรและองค์กรในระดับโรงเรียนและชุมชน ในเรื่องการทำแผนงาน โครงการ อบรมครู อบรมผู้นำนักเรียน อบรมผู้นำชุมชน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถไปดำเนินการและมีส่วนร่วมในการทำแผนงานโครงการ การปฏิบัติงาน และเผยแพร่ความสำเร็จในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนได้

4. การวิจัย ติดตาม และประเมินผล เพื่อจะได้ข้อมูลพื้นฐานที่ดีมีคุณภาพ สำหรับใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน จึงควรดำเนินการวิจัย ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานเพื่อให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้นควรจะเกิดขึ้นจากการที่คณะครู และนักเรียนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดีและตระหนักถึงความจำเป็นในการปลูกฝังเรื่องพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องตั้งแต่เด็กและมุ่งมั่นที่จะสร้างให้โรงเรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดีของทุกๆ คนในชุมชน นันทา อ่วมกุล. (สิริมา อาจบ้านสร้าง. 2547: 13 - 16; อ่างอิงจาก นันทา อ่วมกุล. 2543: 14 - 15) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมี 8 ประการดังนี้

1) สนับสนุนเพื่อก่อให้เกิดโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ ผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าใจแนวคิดหลักการ และการดำเนินการเพื่อเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และมีความประสงค์ที่จะให้โรงเรียนของตนเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนควรดำเนินการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ดูแลอนามัยโรงเรียนในพื้นที่เพื่อดำเนินการต่อไป

2) จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน คือ กลุ่มผู้สนใจในงานส่งเสริมสุขภาพจะรวมกันเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้ปกครอง นักเรียน สมาชิกชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คณะกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จะดำเนินการเพื่อนำโรงเรียนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3) จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน คือ คณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน ประกอบไปด้วยผู้นำต่างๆ ของชุมชนในพื้นที่ของโรงเรียนรวมทั้งผู้แทนอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำหน้าที่ชี้แจงเรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้สมาชิกและองค์กรในชุมชนเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เครือข่าย และระดมทรัพยากรในท้องถิ่นตลอดจนชี้ให้เห็นปัญหาทางสุขภาพอนามัยที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเด็ก ครู และชุมชน

4) วิเคราะห์สถานการณ์ คือ การที่คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนต้องวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพต่อไป การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อทราบในเรื่อง

4.1 โรคหรือปัญหาสุขภาพในโรงเรียน และชุมชน

4.2 กฎหมาย กฎระเบียบ ทางสุขภาพ

4.3 นโยบาย ทรัพยากร เพื่อสุขภาพของโรงเรียน และชุมชน

4.4 สิ่งแวดล้อม องค์กรประกอบทางสังคม ที่เป็นผลต่อสุขภาพของนักเรียน

4.5 ความรู้ทางสุขภาพของครู และนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชน

5) กำหนดจุดเริ่มต้นในการดำเนินงาน กำหนดประเด็นในการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นความต้องการของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เช่น การจัดโครงการอาหารกลางวัน การจัดหาผ้าที่สะอาด การสร้างส้วม การกำจัดโรคหนองพยาธิ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างครู และผู้ปกครอง การป้องกันการใช้สารเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้นอกโรงเรียน เป็นต้น

6) จัดทำแผนปฏิบัติการ คือ การกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมาย กิจกรรม บทบาทของผู้ดำเนินงาน ตัวชี้วัดเพื่อการติดตาม ประเมินผล กลไกการประสานความร่วมมือและระบบรายงานอย่างชัดเจน

7) ติดตามและประเมินผล คือ การติดตามความก้าวหน้าของงาน โดยจัดให้มีการประชุมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ ประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน รวมทั้งปรับแผนการดำเนินงานในกรณีที่มีจุดบกพร่อง

8) พัฒนาเครือข่ายระดับท้องถิ่น คือ การให้คำชี้แนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย กำหนดความรับผิดชอบ ขอบเขต กลวิธีในการเข้าร่วมเครือข่าย และชักจูงให้โรงเรียนอื่นก้าวไปสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพร้อมกัน

การพัฒนาเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโรงเรียนที่แสดงเจตจำนง (ส่วนกรุงเทพมหานครติดต่อที่ศูนย์สาธารณสุขประจำเขต) เพื่อสมัครเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พร้อมทั้งประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง

2. โรงเรียนประเมินตนเอง โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อค้นหาสิ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

3. โรงเรียนพัฒนาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน ทั้งในส่วนที่สามารถดำเนินการได้เองและส่วนที่จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนจากบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ซึ่งสามารถรับคำแนะนำได้จากทีมที่ปรึกษาและสนับสนุน

4. เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการได้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ และเห็นว่าผ่านเกณฑ์การมาตรฐานการประเมิน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแล้ว สามารถขอรับการประเมินเพื่อรับรองการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้จากทีมประเมิน

จากแนวความคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กล่าวได้ว่ามีการพัฒนาการหรือแนวทางการดำเนินงานจากโครงการสุขภาพในโรงเรียนที่เน้นการป้องกันและรักษาสุขภาพ แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาทางสุขภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงเพิ่มเติมในการป้องกันรักษาสุขภาพ ให้มีส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพมากขึ้นเพื่อให้มีสุขภาพที่ดี จึงเกิดกลยุทธ์ “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” ขึ้น เพื่อให้มีกระบวนการในการสร้างปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสุขภาพของนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน โดยให้โรงเรียนดำเนินการในการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบ โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบในเขตนั้นๆ (วารสารการส่งเสริมสุขภาพ. 2542: 1) เพื่อความเหมาะสมต่อเวลา ทรัพยากร บุคคล

ฉะนั้นก่อนจะเริ่มกระบวนการดำเนินโครงการจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของโรงเรียน และชุมชน และจากการศึกษาถึงลักษณะของโครงการสุขภาพในโรงเรียนกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทำให้ พบว่า ลักษณะกิจกรรมมีมีอยู่แล้วในโครงการสุขภาพในโรงเรียนมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเมื่อนำกิจกรรมทั้ง 2 โครงการ คือ โครงการสุขภาพ

ในโรงเรียนกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เมื่อนำมาเปรียบเทียบความสัมพันธ์กันแล้วจะให้เห็น
ได้ ดังในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 การเปรียบเทียบกิจกรรมระหว่างโครงการสุขภาพในโรงเรียนและโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โครงการสุขภาพในโรงเรียน	โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
	<p>องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพ - การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนหรือคณะทำงาน - การถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ - มีแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม - บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ - ผู้ปกครองนักเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ - นักเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ <p>องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพ - การจัดองค์กร คือ มีคณะทำงานรับผิดชอบ มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพหรือผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน - การนิเทศ/ ติดตาม - การประเมินผล <p>องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน - ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ - นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน - ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมที่ถูกละเลยลักษณะ 1. สถานที่ตั้งและสิ่งแวดล้อม 2. อาคารเรียน 3. แสงสว่างและสี 4. การระบายถ่ายเทอากาศ 5. โต๊ะเรียนและม้านั่ง 6. กระดานชอล์ก 7. อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ 8. อาคาร 9. น้ำดื่ม น้ำใช้ 10. สนามและบริเวณโรงเรียน 11. การกำจัดขยะมูลฝอย 12. การพัฒนาโรงเรียน 13. การป้องกันอุบัติเหตุ 	<p>องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานสุขภาพ - การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อม - ภาชนะขังน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ - นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

โครงการสุขภาพในโรงเรียน	โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
<ul style="list-style-type: none"> - บริการอนามัย 1. การตรวจสุขภาพ 2. การทดสอบสายตา 3. การทดสอบการได้ยิน 4. การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง 5. การช่วยเหลือเด็กพิการ 6. การป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อ 7. การปฐมพยาบาล 8. การบันทึกสุขภาพ 9. การจัดโครงการโภชนาการ 10. การแนะแนวทางสุขภาพ 11. การส่งเสริมบุคลากร 12. การส่งเสริมสุขภาพจิต 	<p>องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสุขภาพนักเรียน <p>องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีส่วนสูงตามเกณฑ์ - นักเรียนมีน้ำหนักตามเกณฑ์ - นักเรียนที่พบว่ามีความผิดปกติได้รับตรวจ - นักเรียนได้รับอาหาร 5 หมู่ครบ ทุกวัน - นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า - การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ - มาตรฐานสุขภาพโภชนาการของโรงเรียน <p>องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้ - นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือ - นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ - นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อ - นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/ พ่อแม่/ ญาติพี่น้อง/ ครู ทุกครั้งที่มีปัญหา <p>องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน - โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (ป้าย) - การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน - บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ
<ul style="list-style-type: none"> - การสอนสุขศึกษา 1. ปรัชญาการสอนสุขศึกษา 2. หลักสูตรวิชาสุขศึกษา 3. หลักการสอนสุขศึกษา 4. วิธีการสอนสุขศึกษา 5. การวางแผนการสอน 6. การจัดสอนสุขศึกษา 7. กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมพิเศษ 8. การพัฒนาการสอนสุขศึกษา 	<p>องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะ - มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพในโรงเรียน <p>องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีสถานที่ และอุปกรณ์ ออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน - จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ/ หรือประชาชน - มีชมรม/ ชุมนุม/ กลุ่ม จัดกิจกรรมออกกำลังกาย - นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน - ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

จากตาราง 1 พบว่า ลักษณะขององค์ประกอบทั้ง 2 มีลักษณะของกิจกรรมที่สอดคล้องกัน ดังนั้นถ้าจะต้องศึกษาความเป็นไปได้ในด้านพร้อมของกิจกรรมหรือองค์ประกอบที่จัดขึ้นนั้น ย่อมที่จะมีความเป็นไปได้มากที่จะจัดดำเนินกิจกรรมนั้นๆ ได้ และจากการทบทวนเกี่ยวกับกิจกรรม หลายๆ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

และจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้ง 10 องค์ประกอบ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ตามแนวคิดของเวอร์เดอลิน (ไพบูลย์ อ่อนมั่ง, 2541: 28 - 29; อ้างอิงจาก Werderlin, 1977: 276 - 289) ในการศึกษาความเป็นไปได้ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลังของนักเรียน และด้านกฎหมาย ซึ่งเมื่อนำมาประยุกต์ใช้แล้ว ทำให้ทราบแนวทางการศึกษาจากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบ กับ การศึกษาความเป็นไปได้ 6 ด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบกับการศึกษาความเป็นไปได้ 6 ด้าน

การศึกษาความเป็นไปได้	องค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	หมายเหตุ
ส่วนของการเตรียมการ ผู้เสนอ ด้านกฎหมาย	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน	ผู้บริหารและคณะกรรมการของโรงเรียนต้องมีการกำหนดวางแผน หรือข้อตกลงร่วมกันกับทุกฝ่ายเพื่อเสนอเป็นนโยบายของโรงเรียน
ผู้รับแผน ด้านสังคม	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	ทุกองค์ประกอบจะต้องมีกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกันกับทุกคน ดังนั้นแต่ละกิจกรรมจะต้องได้รับการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมตามองค์ประกอบ
ส่วนของทรัพยากร ผู้เสนอ ด้านเศรษฐกิจ	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	ทุกโครงการต้องได้รับการพิจารณาจากทางผู้บริหารและจะต้องมีงบประมาณจากหลายส่วนในการดำเนินงาน

ตาราง 2 (ต่อ)

การศึกษาความเป็นไปได้	องค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	หมายเหตุ
ด้านบุคลากร	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	บุคลากรทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ อีกทั้งกิจกรรมในทุกองค์ประกอบบุคลากรต้องมีส่วนในการดำเนินงานด้วย เพราะคณะทำงานเพียงกลุ่มเดียวไม่สามารถดำเนินการไปได้
ส่วนของทรัพยากร ผู้เสนอ ด้านเทคนิค	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	ในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมต้องอาศัยอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อจัดกิจกรรมแต่ละประเภทให้บรรลุตามเป้าหมายของกิจกรรมนั้นได้
ผู้รับแผน ด้านภูมิหลังของนักเรียน	องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	กิจกรรมต่างๆ ในองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบจะต้องดำเนินการ หรือเป็นผู้ปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ซึ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ซึ่งหากนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือหรือให้การสนับสนุนก็จะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

จาดตาราง 2 พบว่า การศึกษาความเป็นไปได้ในแต่ละด้าน มีความครอบคลุมไรการดำเนินงานใน 10 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบต้องอาศัยความเป็นไปได้ของแต่ละด้านจึงจะสามารถทำให้เกิดในด้านอื่นด้วย ตัวอย่าง ด้านกฎหมาย ที่ต้องมีการศึกษาข้อกำหนด กฎระเบียบ หรือข้อตกลง เกี่ยวกับนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ว่ามีข้อขัดแย้งหรือต้องมีการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันกับนโยบายของโรงเรียน ซึ่งยังไม่มีการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับนโยบาย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามองค์ประกอบที่ 1 แล้ว ก็อาจจะทำให้การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินได้

ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประวัติโรงเรียน (โดยย่อ)

พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา “วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีโรงเรียนสาธิตในสังกัดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาใช้ชื่อ “โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยใช้อาคารร่วมกัน ณ อาคารมัธยมสาธิตในปัจจุบัน

พ.ศ. 2530 คณะผู้บริหารของวิทยาลัยในขณะนั้นได้พิจารณาแยกการบริหารงานโรงเรียนสาธิตออกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายประถมศึกษาเป็นโรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้น ป.1 - ป.6 ส่วนฝ่ายมัธยมเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้น ม.1 - ม.6

พ.ศ. 2535 ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ” วิทยาลัยครูทั่วประเทศ จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนมัธยมสาธิตสถาบันราชภัฏครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2547 ได้ยกวิทยฐานะให้เป็นมหาวิทยาลัยตามมติคณะรัฐมนตรี และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา”

วิสัยทัศน์

สิ่งแวดล้อมดี กิจกรรมเด่น เป็นศูนย์ฝึกสอน เพียบพร้อมคุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ

พันธกิจ

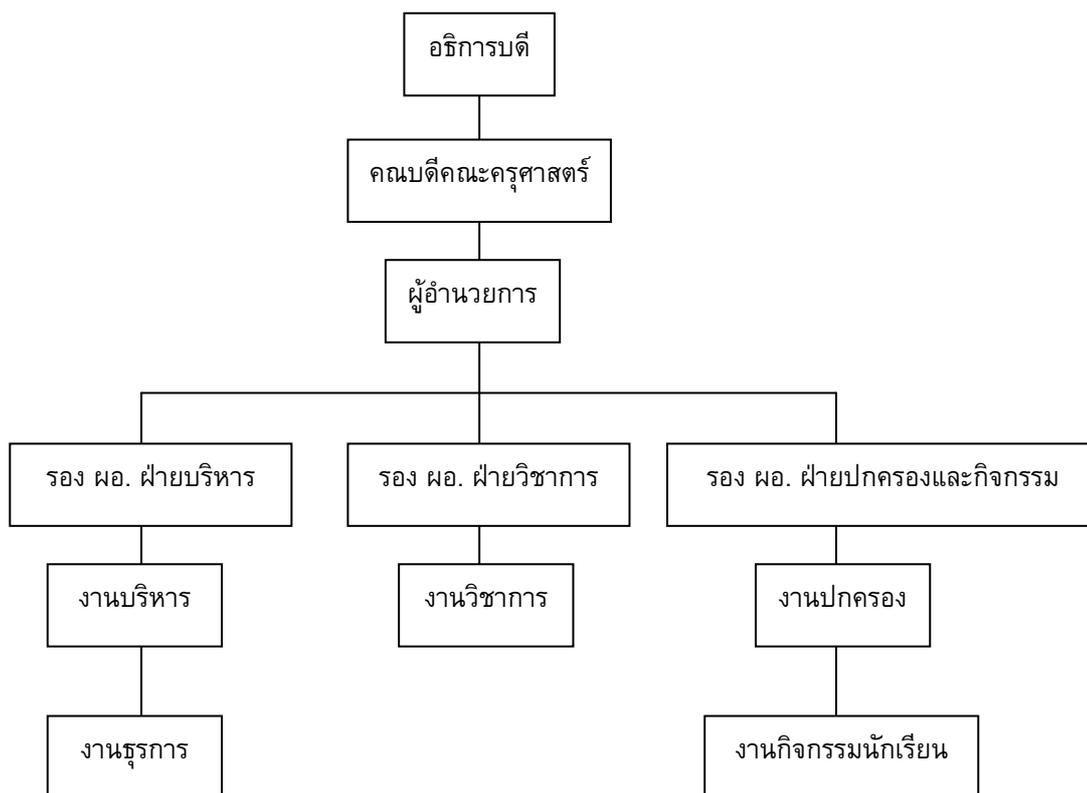
โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ต้องดำรงอยู่บนความเป็นผู้นำทางการพัฒนาความคิด ในอันที่จะเอื้อประโยชน์ต่อเยาวชน และบุคคลทั่วไปได้ใช้ทักษะทางการเรียน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพทางปัญญาเพื่อการสร้างสรรค์ ตลอดจนเพื่อพัฒนาคุณธรรมแห่งตนเพื่อประเทศชาติ อย่างต่อเนื่อง

ภารกิจ

1. จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม สร้างค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. พัฒนาสื่อและนำแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
6. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร และแสวงหาความรู้

7. จัดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มีการบริหารงานร่วมกันกับคณะครุศาสตร์ และแบ่งอำนาจการบริหารงานไปให้ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้บริหารจัดการในส่วนต่างๆ โดยแบ่งออกเป็นสามประเภท และ มัธยม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยานั้น ซึ่งในส่วนโรงเรียนมัธยมนั้นมีสายงานการบริหารอย่างคร่าวๆ ดังแผนภูมิต่างนี้

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

โครงสร้างการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวนอาจารย์ประจำกลุ่มสาระและฝ่ายสนับสนุนการสอน

สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาไทย	จำนวน	3 คน (รวมรอง ผอ. ฝ่ายปกครองฯ 1 คน)
2. คณิตศาสตร์	จำนวน	4 คน
3. วิทยาศาสตร์	จำนวน	3 คน (รวมรอง ผอ. ฝ่ายวิชาการ 1 คน)
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	จำนวน	3 คน

5. สุขศึกษาและพลศึกษา	จำนวน 2 คน
6. ศิลปศึกษา	จำนวน 1 คน
7. ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี	จำนวน 2 คน
8. ภาษาต่างประเทศ	จำนวน 2 คน
ฝ่ายสนับสนุนการสอน	จำนวน 3 คน

โดยสรุป อาจารย์ผู้สอนแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้าราชการ จำนวน 3 คน

ส่วนที่ 2 เป็นอาจารย์จ้างสอน (อัตราจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ฝ่ายมัธยม) จำนวน 17 คน

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 (จบการศึกษาภาคบังคับ)

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 (จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียนผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ

ที่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดขึ้น

3. กิจกรรมตามความถนัด ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียน
4. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม
5. กิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ

กิจกรรมทางด้านสุขภาพที่ทางโรงเรียนได้ดำเนินงานแล้ว

1. กิจกรรมกีฬา (กิจกรรมตามแผนประจำปี)
2. กิจกรรมสาธิตสัมพันธ์ (กิจกรรมตามแผนประจำปี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นระหว่าง

กลุ่มโรงเรียนสาธิต กลุ่มราชภัฏด้วยกัน)

3. กิจกรรมเครือข่ายชมรมยุวชนเพื่อการอนุรักษ์การแพทย์แผนไทย
4. โครงการชวนเพื่อนเล่นกีฬา ฟิซิคยาเสพติด
5. โครงการกีฬาสี (กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอลของนักเรียนในโรงเรียน)
6. โครงการวิชาพิเศษเพื่อการเรียนรู้สู่การพัฒนาทักษะชีวิต
7. กิจกรรมการตรวจสุขภาพการเจริญเติบโตของนักเรียน (โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วม

ในการบันทึกและทำการวัดส่วนสูง ชั่งน้ำหนักเอง)

8. กิจกรรมแบบบันทึกการเฝ้าระวังและติดตามภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน

(เป็นการเก็บข้อมูลของนักเรียนในแต่ละเทอมเพื่อส่งต่อให้นักสาธารณสุขที่รับผิดชอบในเขต เพื่อนำไปพิจารณาตามเกณฑ์ต่าง ๆ)

9. การทดสอบสมรรถภาพทางกาย

10. บันทึกการเจ็บป่วย และการส่งต่อโรงพยาบาล (มีการดำเนินการแต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการบันทึกส่งต่อ แต่ทางโรงเรียนจัดส่งต่อไปโรงพยาบาลทุกคนที่ประสบปัญหาสุขภาพในโรงเรียน)
11. โครงการเฝ้าระวังการป้องกันโรคไข้เลือดออก (โดยมีกลุ่มนักเรียนอาสาของชมรมปฐมพยาบาล สारวัตรยุงลายในการตรวจเช็คแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและทำลาย)
12. โครงการโรงเรียนสีขาว (ได้รับรางวัลแล้ว)
13. โครงการปลอดบุหรี่ในโรงเรียน (ได้รับรางวัลแล้ว)
14. การให้คำปรึกษาทางสุขภาพกาย และสุขภาพจิต (โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละระดับมีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษา ฝ้าติดตามและให้คำแนะนำต่าง ๆ)
15. โครงการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากร (จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากร แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง จึงทำให้ไม่ได้รับความสนใจ)

ข้อมูลเกี่ยวกับภาระงานสอน

แนวคิดเรื่องมาตรฐานภาระงานขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัย มาจากการกำหนดข้อตกลงของแต่ละสถาบัน โดยแนวการคิดมาตรฐานภาระงานขั้นต่ำในการสายอาจารย์ ในมหาวิทยาลัย และ สายพนักงานมหาวิทยาลัย หรืออัตราจ้าง (อาจารย์จ้างสอน) ซึ่งในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงจากมหาวิทยาลัย และออกประกาศให้ใช้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้ใช้แนวคิดของทางมหาวิทยาลัยในการกำหนดมาตรฐานภาระงานขั้นต่ำในฐานะอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยไว้ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาธิต ซึ่งโรงเรียนสาธิตจะดำเนินงานผ่าน ข้อตกลงต่าง ๆ ร่วมกันกับคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยนั้นๆ และมีการจัดอาจารย์ผู้สอนในสายงานร่วมกันกับของคณะครุศาสตร์ โดยกำหนดมาตรฐานภาระงานสอนของอาจารย์ที่สอนกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรีไว้ด้วย อาจจะมีข้อแตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะของมหาวิทยาลัยนั้น โดยนำเสนอข้อมูลภาระงานอาจารย์ผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนสาธิตของแต่ละมหาวิทยาลัยไว้โดยสังเขปดัง ตาราง 3 - 4

ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนสาธิต โดยนำเสนออัตราส่วนของครู และนักเรียนในแต่ละโรงเรียนสาธิต ซึ่งเทียบกับการกำหนดสัดส่วนของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย

ตาราง 3 ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละสถาบัน

สถาบันการศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	อัตราส่วนครู/นักเรียน
1. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม	1,529	106	1/14.42
2. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3,228	346	1/9.33
3. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน	1,854	125	1/14.83
4. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,188	57	1/20.84
5. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)	2,934	162	1/18.11
6. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง)	1,988	97	1/20.49
7. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	667	18	1/37.06
8. ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (เอทีบี)	กำหนดสัดส่วนครู 1 คนต่อนักเรียน 25 คน		

ส่วนในเรื่องของเกณฑ์ภาระงานการสอนขั้นต่ำของแต่ละมหาวิทยาลัยย่อมมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละลักษณะของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียนสาธิตที่เน้นให้อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาด้านงานวิจัยเพิ่มเติมนอกจากภาระงานสอนปกติ

ตาราง 4 เกณฑ์ภาระงานของแต่ละสถาบัน

สถาบัน	เกณฑ์ภาระงาน
1. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น	- ภาระงานของอาจารย์ แบ่งสัดส่วน ดังนี้ 1. ภาระงานด้านการสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 23 ชั่วโมงทำการ/ สัปดาห์/ ภาคการศึกษา (14 คาบ/ สัปดาห์/ ภาคการศึกษา) หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของภาระงานขั้นต่ำ 2. ภาระงานด้านกิจกรรมนักเรียนไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมงทำการ/ สัปดาห์/ ภาคการศึกษา หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของภาระงานขั้นต่ำ 3. ภาระงานการพัฒนาองค์ความรู้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงทำการ/ สัปดาห์/ ภาคการศึกษาหรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ของภาระงานขั้นต่ำ 4. ภาระงานด้านการบริการวิชาการ หรือภาระงานด้านอื่นๆ ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงทำการ/ สัปดาห์/ ภาคการศึกษาหรือไม่เกิน ร้อยละ 8 ของภาระงานขั้นต่ำ
2. คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	ภาระงานสอนต้องไม่ต่ำกว่า 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หากรวมเวลาเตรียมการสอนและตรวจงานนักเรียน จะต้องทำงาน 36 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ตาราง 4 เกณฑ์ภาระงานของแต่ละสถาบัน

สถาบัน	เกณฑ์ภาระงาน
3. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ภาระงานขั้นต่ำของคณาจารย์ประจำเต็มเวลา ต้องมีไม่น้อยกว่า 35 ภาระงาน/ สัปดาห์ ประกอบด้วย 1. งานสอน ไม่น้อยกว่า 18 ภาระงาน/สัปดาห์ 2. งานวิจัย ไม่น้อยกว่า 3.5 ภาระงาน/สัปดาห์ 3. งานพัฒนานิสิต ไม่น้อยกว่า 3.5 ภาระงาน/สัปดาห์ 4. งานบริหารและ/ หรืองานบริการวิชาการ ไม่น้อยกว่า 3.5 ภาระงาน/สัปดาห์
4. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	ข้อตกลงเรื่องภาระงานสอน (จากข้อสรุปที่ประชุมเรื่องเกณฑ์ภาระงานของสายอาจารย์ที่จะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเติมกรณีมีสอนเพิ่มเติมจากภาระงานสอนหลัก) 1. อาจารย์ผู้สอนที่เป็นข้าราชการ ต้องมีภาระงานสอนขั้นต่ำ 12 คาบ/สัปดาห์ 2. อาจารย์ผู้สอนที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรืออาจารย์อัตราจ้าง (อัตราจ้างสอน) ต้องมีภาระงานสอนขั้นต่ำ 15 คาบ/ สัปดาห์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นงานวิจัยที่มีได้เกี่ยวข้องกันโดยตรง แต่นำมากล่าวไว้เพื่อให้เห็นแนวทางหรือวิธีการในรูปแบบของการศึกษาความเป็นไปได้นี้

ไพบุลย์ อ่อนมั่ง (2541: 27 - 29) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากแหล่งข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสาร และข้อมูลปฐมภูมิที่เป็นบุคคล จำนวน 205 คน เก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเทคนิค ด้านสังคม และด้านผู้เรียน พบว่า ด้านเศรษฐกิจ ถ้าหากมีการเปิดหลักสูตรใหม่เพิ่มเติมจึงไม่น่าส่งผลกระทบต่อปริมาณที่ได้รับ ด้านอาจารย์ผู้สอน ควรจะมีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมก่อน ด้านเทคนิค อาจจะมีปัญหาในบางส่วน ควรจะมีการเตรียมความพร้อมก่อน ด้านสังคม ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ายังไม่เหมาะสมที่จะเปิดในขณะนี้ แต่ถ้าจะเปิดต้องปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรเสียก่อน ด้านผู้เรียน มีผู้ต้องการมาเรียนน้อยส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์เก่าที่จบสาขาสุขศึกษา โดยสรุป พบว่า ความเป็นไปได้ในด้านเศรษฐกิจและด้านผู้เรียนแต่ต้องมีการพัฒนาด้านจำนวนและสัดส่วนคณาจารย์ผู้สอน ห้องเรียน ห้องน้ำ และโครงสร้างหลักสูตรให้ได้มาตรฐานเสียก่อน

มาริษา ธรรมเกษร (บทคัดย่อ: 2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินของการบริหารงานโครงการศูนย์กีฬาสวนหลวง ร.9 โดยเอกชน การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ การจดบันทึก รายงานผลการดำเนินงาน และคำให้สัมภาษณ์ของผู้ดูแลศูนย์กีฬาสวนหลวง ร.9 พบว่า โครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) = 1,388,245.87 บาท ผลตอบแทนในการลงทุน (BCR) = 1.27 และ อัตราผลตอบแทน (IRR) = ร้อยละ 212 จำนวนผู้มาใช้บริการรวมทั้งทำให้คุ้มทุนในปีที่ 1 = 16,295, 2 = 19,749 และ 3 = 20,737 คน ตามลำดับ สรุปว่า โครงการมีความคุ้มค่าการลงทุน และมีผลตอบแทนสูง ในขณะที่มีจุดคุ้มทุนที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นบริษัทเอกชนผู้บริหารงานสามารถลดอัตราค่าบริการลงได้ถึงอัตราที่ราชการ อีกทั้งมูลนิธิสวนหลวง ร.9 ยังสามารถเรียกเก็บค่าตอบแทนสถานที่ในอัตราที่สูงขึ้นได้

ลัดดา ยินศิริ (บทคัดย่อ: 2543) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความเป็นไปได้ของโครงการฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาความต้องการฝึกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 76.80 พบว่า ต้องการเข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพโดยเป็นผู้ว่างงาน ร้อยละ 38.00 และเป็นผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 8.70 ต้องการฝึกอาชีพหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานมากกว่าหลักสูตรการฝึกพิเศษ ซึ่งผู้รับการฝึกอาชีพ ร้อยละ 63.50 ต้องการฝึกเพื่อประกอบอาชีพหลัก ร้อยละ 36.50 ต้องการฝึกเพื่อประกอบอาชีพเสริม โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาคตะวันตกตอนบน จังหวัดสุพรรณ ควรเป็นหน่วยที่สนับสนุนกำกับดูแลการฝึกอาชีพที่มีการระดมหน่วยงานจากภาคเอกชนและประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

ดังนั้น ความเป็นไปได้ของโครงการฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพในหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ศศิกาญจน์ ปัญญาวัฒนานนท์ และคนอื่นๆ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับหญิงตั้งครรภ์ของแผนกฝากครรภ์ จากกลุ่มตัวอย่าง และแหล่งข้อมูลของสถานบริการสาธารณสุข 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพของศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี, ศูนย์อนามัยที่ 6 ขอนแก่น, ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์ และโรงพยาบาลหาดใหญ่ จำนวน 49 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหาร 16 คน และผู้ปฏิบัติงานแผนกฝากครรภ์ 33 คน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่แผนกฝากครรภ์ (ANC) และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับหญิงตั้งครรภ์ จากคู่มือการออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์ และหลังคลอด จากโปสเตอร์การบริหารร่างกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอด จากชุดนิทรรศการการออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์ และจากวีดิทัศน์การออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอด ผลการวิจัย พบว่า มีความเป็นไปได้อย่างมากในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้หญิงตั้งครรภ์ โดยสถานบริการสาธารณสุข ผู้บริหารพร้อมที่จะให้การสนับสนุนสื่อที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยรูปแบบของการออกกำลังกายสำหรับ

หญิงตั้งครรภ์นั้นไม่ยุ่งยากมากนัก จึงทำให้สามารถนำกลับไปฝึกที่บ้านได้ จึงทำให้มีความเป็นไปได้อย่างมาก ในการส่งเสริมการออกกำลังกาย สำหรับหญิงครรภ์ ของสถานบริการสาธารณสุข ส่วนที่มงานที่ปฏิบัติงานในแผนกฝากครรภ์ ยังมีความพร้อมไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและทำให้มีผลกระทบต่อ งานประจำที่ทำอยู่ จึงมีข้อเสนอแนะให้หาครูผู้ฝึก ซึ่งจากข้อนี้จะพบว่า การส่งเสริมการออกกำลังกาย ควรมีนักพลศึกษา หรือนักวิทยาศาสตร์การกีฬา มาเป็นผู้ควบคุมดูแลและทำหน้าที่ประจำห้อง ออกกำลังกายของแผนกฝากครรภ์ หรือมีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ หรือฝ่ายสุขศึกษา เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมการออกกำลังกายให้หญิงตั้งครรภ์ ส่วนสถานที่จัดกิจกรรมการออกกำลังกาย ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง เพราะพื้นที่บางส่วนมีไม่เพียงพอ การเดินทางมา แต่ละครั้งต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายสูง

วรวิทย์ พัฒนไพศาลชัย (บทคัดย่อ: 2548) ได้ทำการศึกษางานวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดคลินิกกายภาพบำบัดในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบทรวงอก และผู้ป่วยเด็กเป็นสัดส่วน 78.47%, 12.52%, 8.47% และ 0.53% ตามลำดับ ทำการรักษาทางกายภาพบำบัด 6 - 10 ครั้ง ต่อการรักษา 1 โปรแกรมเฉลี่ย 58% และปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ารับการรักษาผู้ป่วยให้ความสำคัญกับคุณภาพการบริการมากที่สุด ให้ความสำคัญกับเครื่องมือและอุปกรณ์ สถานที่ บุคลากร และการใช้สิทธิ์ในการรักษา ตามลำดับ และการวิเคราะห์ทางการเงิน พบว่า การลงทุนเปิดคลินิกกายภาพบำบัดในจังหวัดสุรินทร์มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

ไฮอร์่า (Khaira: 2005) จากมหาวิทยาลัยเทกซัส เอลปาสโซ ซึ่งได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของการให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง พบว่าพฤติกรรมนี้เป็นปัญหาขนาดใหญ่ซึ่งจากการศึกษาแบบการพยายามให้เลิกสูบบุหรี่ของแต่ละคน ที่มีปัญหาเกี่ยวกับโรคปอดเรื้อรัง (COPD) โดยศึกษาจากประวัติของผู้ที่สูบบุหรี่ ที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในแต่ละช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงที่จะทำให้สมบูรณ์ได้โดยการที่ผู้เข้าร่วมทั้งหมดเป็นฐานข้อมูลและผู้เข้าร่วมได้รับวิธีการช่วยเหลือตัวเองตามจุดประสงค์ที่จะช่วยให้เลิกสูบบุหรี่ เกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่และแบบสอบถามในช่วงเวลาที่จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังจากนั้น 3 เดือน จากผู้เข้าร่วมจำนวน 25 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามได้สมบูรณ์จำนวน 20 คน และผลที่จะตามมาสำหรับคะแนนที่ศึกษาส่วนใหญ่ได้ถูกบันทึกไว้แล้ว

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ สรุปได้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้มีลักษณะที่เป็นการค้นหาข้อมูลที่จะนำมาพิจารณาว่าโครงการนั้นมีความพร้อมหรือไม่ และกระบวนการในการศึกษาที่มีความแตกต่างกันตามลักษณะและขอบเขตของการศึกษา แต่จะครอบคลุมในทุกแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือโครงการที่จะศึกษานั้นในแต่ละด้าน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นงานวิจัยที่มีการศึกษาในหลากหลายรูปแบบ ครอบคลุมตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งจะได้แนวทางและเห็นปัญหาหรืออุปสรรคที่จะต้องได้รับการแก้ไขหรือการนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคนอื่นๆ (2542) ร่วมกันศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ เพื่อวางแผนงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ระดับผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข และสถาบันการศึกษาที่ผลิตนักศึกษศึกษาในโรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,636 ราย และใช้การสนทนากลุ่ม (focus group) กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 12 เขต ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 864 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 456 คน รวมทั้งการวิเคราะห์จากเอกสาร ด้านนโยบายของประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ทั้งระดับปฏิบัติ และ ระดับผู้บริหาร/นิเทศงาน ให้ความสำคัญต่อเป้าหมาย ของการพัฒนาสุขภาพของเด็กและเยาวชนในระดับสูง แต่ยังมี ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลัก ของงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนแนวใหม่ยังไม่ถูกต้อง ขาดความครอบคลุมองค์ประกอบต่อกิจกรรมย่อยของงานส่งเสริมสุขภาพ เช่น การจัดบริการของโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อพฤติกรรมสุขภาพ การจัดการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา การนำชุมชนและองค์กรชุมชนมามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยด้านการพัฒนาบุคลากรทั้งฝ่ายการศึกษาและสาธารณสุข เกี่ยวกับแนวคิด การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนตามแนวใหม่ ยังมีไม่มากนัก และไม่ทั่วถึง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วน ที่จะต้องมีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ชัดเจนในทุกระดับต้องมีการพัฒนากลไกการติดต่อสื่อสาร และการประสานงานระหว่างกระทรวง และองค์กรเอกชน ที่เป็นศูนย์กลางที่จะให้การสนับสนุนทางวิชาการ แก่โรงเรียนต่างๆ การพัฒนาครูประจำการ และพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูให้มีแนวคิด วิสัยทัศน์ที่ถูกต้อง รวมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพการดำเนินงานบุคลากรในโรงเรียน และเอื้อต่อสุขภาพที่ดีของบุคลากร ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

ปรีดา สหพันธ์วิทยุ (2544) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง สภาพและปัญหา การดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 80 คน โดยครอบคลุมเนื้อหาของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่กรมอนามัยกำหนดทั้ง 10 ด้าน

ผลวิจัยพบว่า โรงเรียนในโครงการส่งเสริมสุขภาพดำเนินโครงการโดยแต่งตั้ง คณะกรรมการโครงการจากผู้แทนครู ผู้แทนสาธารณสุข ผู้แทนนักเรียน ผู้แทนชุมชนและผู้แทน องค์การท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ติดตามและประเมินผลโครงการ นโยบาย ที่ให้ความสำคัญมากคือการป้องกันยาเสพติด ป้องกันอุบัติเหตุและปลอดภัยชุมชน ชุมชน มีส่วนร่วมแก้ปัญหาสุขภาพในท้องถิ่น เช่นการขาดสารอาหาร ยาเสพติด ในด้านสิ่งแวดล้อม เน้นความสะอาด ความร่มรื่นสวยงาม และปลอดภัยของสถานที่ นักเรียนได้รับภูมิคุ้มกันโรค ตามกำหนดเวลา มีการสอนสุขศึกษาตามแนวสุขบัญญัติแห่งชาติ ด้านโภชนาการและอาหาร ที่ปลอดภัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการเฝ้าระวังและส่งเสริมภาวะการเจ็บเรื้อรัง โดยการแข่งขันนำหน้ากวดสวนสูง นักเรียนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ด้านการให้คำปรึกษาโรงเรียน มีกิจกรรมแนะแนว และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนตรวจสุขภาพประจำปี ส่วนปัญหา การดำเนินงาน คือขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ครูไม่เข้าใจนโยบายของโครงการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่มีเวลามาให้ความรู้ตามที่โรงเรียนร้องขอ ชุมชนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมกับ ทางโรงเรียน และไม่มีมีการวิเคราะห์สภาพท้องถิ่นเพื่อนำมาเป็นหลักสูตรหรือแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ

ขวัญชัย แสงอรุณ (2545) ได้ทำการศึกษางานวิจัย เรื่อง โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ขององค์การอนามัยโลก และเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นกรอบแนวคิด พบว่า

1. ด้านนโยบายการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมสุขภาพแยกไว้เป็นการเฉพาะ และไม่ได้กำหนดนโยบาย ด้านการส่งเสริมสุขภาพแทรกไว้ในนโยบายทั่วไปของโรงเรียน แต่ได้มีการดำเนินงานในหลายส่วน ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ
2. ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่อนข้างเอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีเพียงบางส่วน เช่น อาคารเรียนและสนามกีฬามีไม่เพียงพอต่อการใช้ของนักเรียน แต่สามารถใช้อาคารสถานที่ร่วมกับ คณะศึกษาศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้
3. ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า นักเรียนได้รับประโยชน์จากการที่โรงเรียนตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นด้านวิชาการ และกิจกรรมต่างๆที่ นักศึกษาจัดขึ้นหรือมีการรณรงค์ ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆของนักเรียนด้วย
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า โรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โรงเรียน มีกิจกรรมร่วมกับชุมชนตามประเพณี และเอื้อสถานที่ให้กับองค์กรหลายหน่วยงาน ทั้งผู้ปกครอง และศิษย์เก่าเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
5. ด้านทักษะส่วนบุคคลด้านสุขภาพ พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนวิชาพลานามัย ทั้งพลศึกษาและสุขศึกษาที่สอดแทรกการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยส่วนบุคคลมีการบูรณาการ ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพเข้าไปในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ

6. ด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน พบว่า มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับบุคลากรในโรงเรียนและโรคติดต่อต่าง ๆ

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความพร้อมที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ โดยมีการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมสุขภาพ ปรับกระบวนการทัศน์ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อนำไปสู่การวางแผนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ

ปิยนุช บุญกอง (2545) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 243 คน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาจากเอกสาร การปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ด้านพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ศึกษาจากแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทั้ง 7 ด้าน คือด้านอนามัยส่วนบุคคล ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ ด้านการออกกำลังกาย ด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านสุขภาพจิต และด้านสารเสพติดและปัญหาสังคมในโรงเรียน ศึกษาจากการสร้างแบบบันทึกสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน ตามองค์ประกอบการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ศึกษาจากการสร้างแบบบันทึกรายงานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามองค์ประกอบ 10 ประการในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของกรมอนามัย และแบบสัมภาษณ์ ในประเด็นการสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสภาพแวดล้อมทั่วไปในโรงเรียน ผลการศึกษาจากปัจจัยต่างๆ มีดังนี้

1. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคล นักเรียนนอนหลับพักผ่อนคืนละ 8 ชั่วโมงขึ้นไป มีการขยับถ่ายทุกวัน มีการทำความสะอาดร่างกาย การดูแลช่องปากโดยการแปรงฟันที่ถูกวิธี สระผม ล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่ รวมทั้งทำความสะอาดเสื้อผ้า ผ้าปูที่นอน หมอน โดยใช้ผงซักฟอก มากกว่าร้อยละ 80

2. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านอาหารและโภชนาการ ในการเลือกอาหาร นักเรียนรับประทานอาหารบอยที่สุดคือ ไข่ ขนมหอย และนมทุกชนิดอยู่ในระดับปานกลาง และก่อนการเลือกซื้ออาหารมีการสังเกตวันหมดอายุ ทานอาหารครบ 3 มื้อและครบ 5 หมู่ ส่วนการกินอาหารสุกๆ ดิบๆ พบ ร้อยละ 58 อาหารหมักดองร้อยละ 83.9

3. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการป้องกันอุบัติเหตุ มีการป้องกันอุบัติเหตุ มากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป ทั้งจากห้องเรียน การจัดเก้าอี้เป็นระเบียบ ป้องกันไฟฟ้าช็อต การขึ้นลงบันได และขณะข้ามถนนในโรงเรียน

4. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกาย มีการออกกำลังกายสัปดาห์ละ 3 ครั้งขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 70

5. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีการป้องกันมลพิษจากการทิ้งขยะลงถังน้อย ดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม ต้นไม้ รักษาดิน ดูแลบ่อน้ำในโรงเรียน ได้มากกว่าร้อยละ 70

6. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านสุขภาพจิต มีปัญหาไม่สบายใจเพียงเล็กน้อย ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมสุขภาพจิตโดยทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การเข้าฝึกสมาธิ ร้อยละ 60 และทัศนศึกษา เล่นดนตรี ฟ้อนรำ อยู่ในระดับพอใช้

7. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านสารเสพติดและปัญหาสังคมในโรงเรียน พบว่า นักเรียนไม่เคยถูกชักชวนให้เสพยาเสพติดมากกว่าร้อยละ 60 และเคยถูกชักชวนร้อยละ 30 และปฏิเสธการทดลองยาเสพติด มากกว่าร้อยละ 50

โดยจากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางหรือรูปแบบหรือลักษณะในการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และคนอื่นๆ (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการประเมินพบว่า เมื่อสิ้นแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 8 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 10,396 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 5,000 โรงเรียน โดยวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม และแบบการประเมิน พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของทั้งกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า โครงการนี้เมื่อพิจารณาตั้งแต่เรื่อง การกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการจนถึงเรื่องการทำแผนปฏิบัติการ เป็นเรื่องของกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับกระทรวง ไม่มีความเกี่ยวข้องด้วยเลยไม่มีนโยบายและการสั่งการให้หน่วยงานสังกัดในส่วนภูมิภาค

2. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณในการดำเนินโครงการไว้ว่า เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2544 ร้อยละ 50 ของโรงเรียนที่มีอยู่ในประเทศ จะต้องเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แต่จากรายงานจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเป็นรายจังหวัด และรายปีแล้ว จะได้เห็นว่าจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในแต่ละจังหวัด และแต่ละปีไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติและแผนงานในปีต่อๆ มา

3. การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการโครงการ การดำเนินงานในช่วงเวลาของแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 8 นี้ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยังไม่มีรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของจังหวัดต่างๆ มาทำฐานข้อมูลไว้ในส่วนกลาง ข้อมูลเหล่านี้ใช้ประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินงาน และการบริหารจัดการโครงการ รายงานความก้าวหน้าที่มีการจัดทำขึ้นเป็นครั้งคราวนั้นไม่สามารถทำให้เห็นภาพความต่อเนื่อง และสภาพการกระจายตัวของจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่จังหวัด และศูนย์เขตในแต่ละปีงบประมาณได้ จึงยังไม่สามารถวางแผนแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงเป็นการยากสำหรับโรงเรียนในการดำเนินงานตามแนวทางโครงการให้เต็มที่ โรงเรียนที่มีการดำเนินงานต้องการ การได้รับคำแนะนำ การนิเทศ ติดตามงาน ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมามีน้อยมาก

สงบ เพิ่มพงษ์พิพัฒน์ (บทคัดย่อ: 2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติตามกลวิธีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การชี้แนะ การสร้างหุ้นส่วนภาคี และการเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวิจัย ติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีบ้างเล็กน้อย โดยพบว่า ด้านการชี้แนะผู้ปกครอง และชุมชน ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการสร้างหุ้นส่วนและภาคี ผู้ปกครอง และชุมชนยังหวังเรื่องการประกอบอาชีพ ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งในระดับท้องถิ่น โรงเรียนและผู้ปกครองบางครั้งไม่มีโอกาสและเวลาที่จะร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูลในการแก้ปัญหาสุขภาพของนักเรียน ด้านการวิจัย ติดตามและประเมินผล ขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ไม่มีแผนงานในการติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน

เอกบุญ ผักไผ่พวก และ รักใจ บุญระดม (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ประเมินภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรที่ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี พบว่า ส่วนใหญ่บุคลากรที่ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน มีการปฏิบัติพฤติกรรมทางสุขภาพอยู่ระดับปานกลางและระดับต่ำ มีการปฏิบัติที่ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ รวมทั้งมีการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า เพศ และการรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโรค และปัญหาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์ในกลุ่มปัจจัยมาจากนโยบาย การจัดสิ่งแวดล้อม การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

เบญจวรรณ หอมหวาน (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียน 9 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านการเรียน ด้านความพอใจในโรงเรียน ด้านความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ ด้านความเครียด ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านความรู้สึกต่อตนเอง ด้านบูรณาการทางสังคม ด้านนันทนาการ และด้านสุขภาพ ส่วนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในแต่ละช่วงชั้นมีความแตกต่างกันตามระดับ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 และยังพบว่านักเรียนชายมีองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านความเครียดและความรู้สึกต่อตนเองมากกว่านักเรียนหญิง

ธีรธยา พลชา (2546) ได้ทำการศึกษางานวิจัยกับเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของอำเภอสะพุง จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองนักเรียน และ ผู้นำชุมชน รวมจำนวน 145 คน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือแบบประเมินนั้น แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

- 1) แบบประเมินเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และ ผลการดำเนินงานของโครงการ
- 2) แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และ ผู้ปกครองนักเรียน แบบประเมินเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และ ผลการดำเนินงานของโครงการ
- 3) แบบสังเกตเพื่อใช้สังเกตสภาพรวมจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และการวิเคราะห์จากเอกสาร หลักฐานในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ผลการศึกษาพบว่า โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบ่งได้ 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ส่วนใหญ่เกิดจากที่ภาครัฐกำหนด นโยบายมาให้ บางครั้งยากต่อการปฏิบัติ และนโยบายถูกกำหนดไว้มาก แต่ปฏิบัติได้ไม่ครบตามที่กำหนด ด้านปัจจัยนำเข้า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในโครงการอย่างชัดเจน งบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อยซึ่งควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงาน ด้านปัจจัยด้านกระบวนการ ยังขาดการประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ และด้านปัจจัยด้านผลลัพธ์ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งได้จากการรับบริการด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยได้รับการบริการด้านสุขภาพ การตรวจสุขภาพ การสอนสุขศึกษาจากครู การเฝ้าระวังและส่งเสริมโภชนาการ และทันตสุขภาพ

อารีย์ ด้านประดิษฐ์ (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ในการดำเนินงานตามกระบวนการและองค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามขั้นตอนครบถ้วน โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ ภาวะผู้นำและความกระตือรือร้นของผู้บริหารโรงเรียน ความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ และการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียน การสนับสนุน และคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ ผู้บริหารของโรงเรียนมีองค์ความรู้ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพน้อยในระยะแรก ความไม่เต็มใจในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียนบางท่านในระยะเริ่มต้น และการเมืองท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณน้อย

พนม เปียสกุล (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีโดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 244 คน

ด้านประสพการณ์ของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า มีประสพการณ์น้อยกว่า 4 ปี

ด้านการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทั้ง 10 ด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ด้านการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่การให้คำปรึกษาและสังคมสงเคราะห์

ด้านปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาจากทั้ง 10 ด้าน นั้น พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การกำหนดนโยบายของโรงเรียน

ด้านการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ตามทัศนะของผู้บริหารและทัศนะของครู ไม่แตกต่างกัน

ระบอบ พลमुख (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครูอนามัยโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 192 คน โดยพิจารณาปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ตามองค์ประกอบ 10 ประการในแต่ละด้าน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย ด้านนโยบายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ และด้านที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม

2. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานมากกว่าคณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดเล็ก และคณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดกลาง จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนระหว่างโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองมีสภาพการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบท

3. ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีปัญหา การดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านนโยบายของโรงเรียน ด้านโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และด้านสุขศึกษาในโรงเรียน และพบว่า ด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

4. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมสุขภาพมีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าครูอนามัยโรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าคณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนขนาดใหญ่จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชนบทมีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าคณะกรรมการดำเนินงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง

เริงชัย สุขศิลา (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพร้อมของปัจจัยนำเข้าและความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : ศึกษากรณี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า

- 1) ความพร้อมของบุคลากรในด้านความรู้เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารมีความรู้ในระดับน้อยถึงปานกลาง ครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้ในระดับปานกลาง ด้านทัศนคติต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในระดับปานกลาง
- 2) โรงเรียนไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณ โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน
- 3) โรงเรียนไม่มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์
- 4) ความพร้อมด้านการบริหารจัดการโรงเรียนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการดำเนินงาน
- 5) ปัจจัยนำเข้าของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

สุริยา ชันธควร (2547) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินผลโครงการรวมพลังสร้างสุขภาพต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้แบบสอบถาม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการออกกำลังกาย ร้อยละ 64.25 และมีเหตุผลในการออกกำลังกาย คือ ต้องการมีสุขภาพที่ดี มีร่างกายที่แข็งแรง และมีเหตุผลในการไม่ออกกำลังกายคือ ไม่มีเวลา กิจกรรมที่นิยมในการออกกำลังกายคือ เดินแอโรบิค และเจ้าหน้าที่ของรัฐควรที่จะดำเนินงานในกิจกรรมการรณรงค์การออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประสานงานในองค์กรส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณรวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และควรมีการประเมินผลเป็นระยะเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของงานและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

เพ็ญนภา พรหมชัย (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามขั้นตอนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า

- 1) โรงเรียนได้ปฏิบัติตามวิธีการและกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพทุกขั้นตอน
- 2) ปัญหาการดำเนินงานของ 8 ขั้นตอน มีปัญหาสำคัญ คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ไม่ได้ร่วมกันสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง และการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการไม่เหมาะสม
- 3) แนวทางการแก้ไข คือ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ และ จัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน

อนุพงษ์ พันธุ์วานิช (2548) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาถึงสภาพและปัญหาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 117 โรงเรียน โดยเครื่องมือใช้เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสภาพการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ใน 10 ด้าน พบว่า

- 1) ด้านนโยบาย ปัญหาคือ การเผยแพร่นโยบายให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบยังไม่ทั่วถึง
- 2) ด้านการบริหาร ปัญหาคือ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรชุมชนขาดความร่วมมือ
- 3) ด้านโครงการระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปัญหา คือชุมชน องค์กรชุมชนไม่มีส่วนร่วมวางแผนกำหนดโครงการ และขาดการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน ชุมชน เกี่ยวกับผลการดำเนินงาน
- 4) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ปัญหา คือขาดการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน
- 5) ด้านการบริการอนามัย ปัญหา คือ นักเรียนไม่ได้รับการแก้ไขการเกิดภาวะโรคอ้วน
- 6) ด้านสุขศึกษา ปัญหา คือ ขาดการนำวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพมาจัดการเรียนการสอน
- 7) ด้านโภชนาการ ปัญหา คือขาดการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน บุคลากร หรือผู้รับบริการ
- 8) ด้านการออกกำลังกาย ปัญหา คือ นักเรียนไม่ได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา
- 9) ด้านการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม ปัญหา คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านแนะแนว
- 10) ด้านการส่งเสริมสุขภาพบุคลากร ปัญหา คือ ขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตให้บุคลากร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สรุปได้ว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่เกิดขึ้นทั้งในระหว่างการดำเนินงาน และเมื่อมีการประเมินโครงการแล้วยังพบข้อบกพร่องหลายประการ โดยพบว่าส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของ นโยบาย การขาดการสนับสนุน การให้ความร่วมมือ ยังไม่ดีเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านกฎหมาย ก่อนดำเนินโครงการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนเพื่อนำโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเข้าสู่โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากความเป็นมา และแนวคิดทฤษฎีในการศึกษาความเป็นไปได้ แสดงให้เห็นว่าในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตามนโยบายของกรมอนามัยนั้น เมื่อพิจารณาลักษณะของกิจกรรมแล้วมีความสอดคล้องของกิจกรรมกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ก่อนแล้วกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งพบว่ามีลักษณะกิจกรรมตามองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้ง 10 องค์ประกอบ น่าจะมีความเป็นไปได้ในการดำเนินตามกิจกรรมครบทุกองค์ประกอบ โดยการดำเนินโครงการนั้นมิได้พิจารณาเพียงแต่ลักษณะของกิจกรรม หากแต่ยังต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการ เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกหรือพิจารณาแนวทางในดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยใช้แนวคิดของเวอร์เดอร์ลิน (Werderlin. 1977) ในการศึกษาความเป็นไปได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มาวิเคราะห์การศึกษาความเป็นไปได้ใน 6 ด้าน คือ

- 1) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
- 2) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านบุคลากร
- 3) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
- 4) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม
- 5) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน
- 6) การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย

แนวคิดในการจัดการการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละด้าน

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ มีลักษณะเกี่ยวข้องกับด้านการเงินและงบประมาณที่จำเป็นในการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้น เป็นลักษณะการลงทุนทางด้านสุขภาพในระยะยาว โดยจะเห็นผลได้ก็ต่อเมื่อเกิดกับสุขภาพ

ในอนาคตและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ จึงใช้แนวทางในการศึกษาถึงสภาพในการจัดสรรงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการจัดดำเนินการ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเท่านั้น โดยการสอบถามจากกลุ่มผู้บริหารของโรงเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นและแนวทางในการจัดงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ

2. ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร

ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย อาจารย์และผู้ที่ได้รับรับผิดชอบในโครงการ ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มในการสอนปกติ การศึกษาความเป็นไปได้ด้านบุคลากรจึงวิเคราะห์ ในเรื่องความพร้อมและภาระงานของและผู้ที่รับผิดชอบโครงการ มาอธิบายร่วมกัน

3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เกี่ยวข้องกับความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำเนินโครงการ แนวคิดในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ พิจารณาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมในการดำเนินการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม

ความเป็นไปได้ด้านสังคม เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน บุคลากร และผู้บริหาร ในโรงเรียนที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือการศึกษาวិธีการดำเนินงาน หรือการสนับสนุนหรือไม่ เพียงใด

5. ความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน เป็นการพิจารณาถึงความสามารถของนักเรียนในการเข้าร่วมการดำเนินกิจกรรม เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการในการเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของความพร้อมและความต้องการของนักเรียนที่มีต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

6. ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย มีลักษณะของข้อกำหนด กฎ ระเบียบ หรือข้อตกลง ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของทางโรงเรียน โดยเป็นเอกสารนโยบาย ข้อตกลง หรือข้อกำหนด เกี่ยวกับแผนหรือนโยบายทางสุขภาพ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องที่เกี่ยวกับนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งในส่วนของข้อขัดแย้งด้านกฎหมายนั้นไม่มี ทั้งนี้เพราะโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพนั้นได้เกิดจากแผนนโยบายหรือกลยุทธ์ของกระทรวงสาธารณสุข ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล
2. การกำหนดวิธีเก็บข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล

การศึกษาความเป็นไปได้ ศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ เอกสารแบบประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เอกสารเกณฑ์ภาระงานของครู อาจารย์
2. แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่
 - 2.1 ผู้บริหารในโรงเรียน จำนวน 3 คน คือ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายกิจกรรม
 - 2.2 บุคลากรในโรงเรียน จำนวน 21 คน คือ อาจารย์ผู้สอน 18 คน และเจ้าหน้าที่ 3 คน
 - 2.3 ผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 487 คน คิดเป็นร้อยละ 73.01 ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา
 - 2.4 นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 600 คน คิดเป็นร้อยละ 89.96 ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา

ข้อมูลและการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ซึ่งเก็บข้อมูลในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ คือ การจัดสรรงบประมาณ หรือ แหล่งเงินสนับสนุน โดยเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับการให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ ค่าอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ในการดำเนินโครงการ

2. ข้อมูลด้านบุคลากร คือ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากร รวบรวมจากแบบสอบถามความพร้อมที่จะปฏิบัติงานจากบุคลากร

2.2 ข้อมูลภาระงานของบุคลากร รวบรวมจากแบบสอบถามภาระงานของบุคลากร

3. ข้อมูลด้านเทคนิค คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เทคโนโลยี หรือวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จากแบบสอบถามของคณะครูอาจารย์ และนักเรียน

4. ข้อมูลด้านสังคม คือ ข้อมูลที่ได้มาจากการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจากแบบสอบถามของผู้เรียน บิดามารดาของผู้เรียน อาจารย์ และผู้บริหารในโรงเรียน

5. ด้านภูมิหลังของนักเรียน คือ ข้อมูลที่ได้มาจากความพร้อมและความต้องการในการเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จากแบบสอบถามนักเรียน

6. ด้านกฎหมาย คือ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อกำหนด กฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงจากเอกสารนโยบาย หรือคู่มือนักเรียน เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตาราง 5 รายละเอียดของข้อมูลที่ใช้

ประเภท	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
1. ด้านเศรษฐกิจ การจัดสรรงบประมาณ	ผู้บริหาร	ใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับงบประมาณที่สนับสนุน
2. ด้านบุคลากร 2.1 ความพร้อม 2.2 ภาระงาน	อาจารย์ เจ้าหน้าที่ เอกสาร	ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์เอกสารกำหนดภาระงาน
3. ด้านเทคนิค ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก	เจ้าหน้าที่ อาจารย์ นักเรียน	ใช้แบบสอบถาม
4. ด้านสังคม	ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน	ใช้แบบสอบถาม
5. ด้านภูมิหลังของนักเรียน ความพร้อม ความต้องการ	นักเรียน	ใช้แบบสอบถาม
6. ด้านกฎหมาย	เอกสาร	วิเคราะห์กฎ ข้อบังคับ ข้อตกลง หรือข้อกำหนด เกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จากกลุ่มที่เป็นแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ เอกสารเกณฑ์ภาระงานของบุคลากรในโรงเรียน เอกสารเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน

2. แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ โดยเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับหรือการให้การสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

2.2 แบบสอบถามสำหรับบุคลากรในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ จำนวน เวลา ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือภาระงาน โดยเป็นแบบเติมข้อความและให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมเกี่ยวกับดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับหรือการให้การสนับสนุนโครงการ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

2.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับและการให้การสนับสนุนโครงการ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามให้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2.4 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามให้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ครอบคลุมการศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม และด้านภูมิหลังของนักเรียน

2. สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบ พร้อมทั้งคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ โดยได้ไปปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามมาทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยดำเนินการหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา พบว่า มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IC) มากกว่า 0.5 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการใช้แบบสอบถามจากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาและนำแบบสอบถามกลับมาด้วยตนเอง ซึ่งเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่เป็นผู้บริหาร บุคลากร และนักเรียน โดยได้รับแบบสอบถามของผู้บริหารจำนวน 3 ชุด กลับคืนมาทั้งหมดและบุคลากร จำนวน 21 ชุด ของบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบันในขณะนั้น และส่วนของนักเรียนได้กลับคืนมา 600 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.96ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน โดยนำไปแจกให้นักเรียนนำแบบสอบถามกลับไปให้ผู้ปกครองตอบ และให้นักเรียนนำกลับมาส่งคืนผู้วิจัยตามกำหนดที่โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปรวบรวมด้วยตนเอง โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 487 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.01 ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาความเป็นไปได้ในแต่ละด้านนั้น ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

วิเคราะห์จากข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ โดยเสนอเป็น ค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร

2.1 ความพร้อมของบุคลากรในการเข้าร่วมการดำเนินโครงการ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่พร้อม	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	2	คะแนน
พร้อมปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	4	คะแนน
พร้อม	5	คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ภาระงานของบุคลากรวิเคราะห์ โดยเสนอเป็นภาพรวมประกอบคำอธิบาย

3. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค โดยข้อมูลจากแบบสอบถามบุคลากร นักเรียน และเจ้าหน้าที่วัสดุ มาวิเคราะห์ความคิดเห็นในด้านความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ในการดำเนินโครงการ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่พร้อม	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	2	คะแนน
พร้อมปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	4	คะแนน
พร้อม	5	คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านสังคม วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็น เกี่ยวกับการยอมรับหรือการให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่ยอมรับ	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่ยอมรับ	2	คะแนน
เฉยๆ	3	คะแนน
ค่อนข้างยอมรับ	4	คะแนน
ยอมรับ	5	คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน

5.1 ความต้องการของนักเรียนในการดำเนินโครงการ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่ต้องการ	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่ต้องการ	2	คะแนน
ไม่ต้องการปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่ต้องการ	4	คะแนน
ต้องการ	5	คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมดำเนินโครงการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่พร้อม	1	คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	2	คะแนน
พร้อมปานกลาง	3	คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	4	คะแนน
พร้อม	5	คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับความต้องการและความพร้อมของนักเรียน และนำระดับความต้องการและความพร้อมในการเข้าร่วมดำเนินโครงการ มาอธิบายโดยเสนอเป็น ภาพรวม

6. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย

วิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับ ข้อกำหนด กฎ หรือข้อตกลงของนโยบายทาง สุขภาพเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเสนอเป็นเชิงพรรณนาในภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยนำมาเป็นข้อพิจารณาความเป็นไปได้ในการดำเนิน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยศึกษาจากภาพรวมของข้อมูลที่ได้ในแต่ละด้าน มีความเป็นไปได้ตามเกณฑ์การประเมิน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์การแปลผล

นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร. 2538: 117)

เกณฑ์การแปลผลความพร้อม

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่พร้อม
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ค่อนข้างไม่พร้อม
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	พร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ค่อนข้างพร้อม
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	พร้อม

เกณฑ์การแปลผลการยอมรับ

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่ยอมรับ
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ยอมรับ
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เฉยๆ
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ค่อนข้างยอมรับ
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ยอมรับ

เกณฑ์การแปลผลความต้องการ

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่ต้องการ
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ต้องการ
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ค่อนข้างต้องการ
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ต้องการ

เกณฑ์การแปลผลความเป็นไปได้

1. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

บรรจุในแผนประจำปี หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
ไม่มีการดำเนินการใดๆ หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

2. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านบุคลากร

ความพร้อมอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อมขึ้นไป และผ่านเกณฑ์ภาระงานขั้นต่ำ
หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านบุคลากร
ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางลงไป และไม่ผ่านเกณฑ์ภาระงานขั้นต่ำ
หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านบุคลากร

3. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

ความพร้อมอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อมขึ้นไป หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางลงไป หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

4. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านสังคม

การยอมรับอยู่ในระดับค่อนข้างยอมรับขึ้นไป หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านสังคม
การยอมรับอยู่ในระดับ เฉยๆ ลงไป หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านสังคม

5. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน

ความพร้อมอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อมขึ้นไป และความต้องการอยู่ในระดับ
ค่อนข้างต้องการขึ้นไป หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน
ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางลงไป และความต้องการอยู่ในระดับ
ปานกลางลงไป หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านภูมิหลังของนักเรียน

6. การแปลผลความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย

ไม่มีข้อกำหนดที่ขัดต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน
หมายถึง มีความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย
มีข้อกำหนดที่ขัดต่อการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน
หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย

7. การแปลผลความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

มีความเป็นไปได้ทุกด้าน หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการดำเนิน
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
มีความเป็นไปได้ไม่ครบทุกด้าน หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการดำเนิน
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แต่ต้องปรับปรุงบางด้าน
ไม่มีความเป็นไปได้ทุกด้าน หมายถึง ไม่มีความเป็นไปได้ในการดำเนิน
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการการศึกษา เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารในโรงเรียน จำนวน 3 คน คือ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายกิจกรรม
2. บุคลากรในโรงเรียน จำนวน 21 คน
3. ผู้ปกครองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 487 คน
4. นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 600 คน

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคนิค ด้านบุคลากร ด้านภูมิหลัง และด้านสังคม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านบุคลากร
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิค
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านสังคม
- ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ด้านภูมิหลังของนักเรียน
- ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ด้านกฎหมาย
- ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ผู้บริการ บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และนำเสนอในรูปแบบ ตารางที่ 6 - 9

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร		
1. เพศ		
1.1 ชาย	1	33.33
1.2 หญิง	2	66.67
รวม	3	100.00
2. ตำแหน่งในการบริหาร		
2.1 ด้านบริหาร	1	33.33
2.2 ด้านวิชาการ	1	33.33
2.3 ด้านกิจกรรม	1	33.33
รวม	3	100.00
3. ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน		
3.1 ตั้งแต่ 1 - 2 ปี	-	-
3.2 3 - 5 ปี	-	-
3.3 5 - 10 ปี	1	33.33
3.4 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	2	66.67
รวม	3	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ในตำแหน่งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม และมีประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.67 และระหว่าง 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของบุคลากร

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
บุคลากร		
1. เพศ		
1.1 ชาย	8	38.10
1.2 หญิง	13	61.90
รวม	21	100.00
2. การปฏิบัติงาน		
2.1 อาจารย์	18	85.71
2.2 เจ้าหน้าที่	3	14.29
รวม	21	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของบุคลากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 โดยปฏิบัติงานทางด้านอาจารย์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ทางด้านเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปกครองนักเรียน		
1. เพศ		
1.1 ชาย	78	16.00
1.2 หญิง	409	84.00
รวม	487	100.00
2. ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น		
2.1 ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3)	255	52.40
2.2 ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)	232	47.60
รวม	487	100.00
3. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียน		
3.1 เป็นประจำ	427	87.70
3.2 เคยบางครั้ง	60	12.30
รวม	487	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเพศหญิง จำนวน 409 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 เป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 โดยเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3) จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6) จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 และมีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนเป็นประจำ จำนวน 427 คน คิดเป็นร้อยละ 87.20 และเป็นบางครั้ง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักเรียน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน		
1. เพศ		
1.1 ชาย	294	49.00
1.2 หญิง	306	51.00
รวม	600	100.00
2. นักเรียนระดับชั้น		
2.1 ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3)	319	53.20
2.2 ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)	281	46.80
รวม	600	100.00
3. นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนหรือไม่		
3.1 ประจำ	122	20.30
3.2 เคยบางครั้ง	402	67.00
3.3 ไม่เคย	76	12.70
รวม	600	100.00
4. นักเรียนเคยมีปัญหาทางด้านสุขภาพหรือไม่		
4.1 เคย	502	83.70
4.3 ไม่เคย	98	16.30
รวม	600	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเพศหญิง จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 เป็นเพศชาย จำนวน 294คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 โดยเป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3) จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ

53.20 เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6) จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 และมีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียน เคยบางครั้ง จำนวน 402 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 ประจำ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และไม่เคย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และนักเรียนเคยมีปัญหาสุขภาพ จำนวน 502 คิดเป็นร้อยละ 83.70 และไม่เคย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ

ในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ กระบวนการ หรือวิธีการในการจัดสรรงบประมาณต่างๆ ของผู้บริหารในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 10 - 13

ตาราง 10 ค่าร้อยละของการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในโรงเรียน มีการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนด้วยวิธีการใด

การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในโรงเรียน มีการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนด้วยวิธีการใด	จำนวน (ข้อเลือก)	ร้อยละ
1. แผนประจำปี	2	66.67
2. ความต้องการของผู้ดำเนินโครงการ	1	33.33
3. ความจำเป็นและความเร่งด่วนของลักษณะแต่ละโครงการ	2	66.67
4. ความเหมาะสมของแต่ละโครงการ	1	33.33

หมายเหตุ ค่าร้อยละคำนวณจากผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน (แบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในโรงเรียนด้วยวิธีบรรจุไว้ในแผนประจำปี และความจำเป็นและความเร่งด่วนของลักษณะโครงการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ ความต้องการของผู้ดำเนินโครงการ และความเหมาะสมของแต่ละโครงการ คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 11 ค่าร้อยละของการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ทางโรงเรียนจะมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการอนุมัติกิจกรรมหรือโครงการอย่างไร

การจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ทางโรงเรียนจะมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการอนุมัติกิจกรรมหรือโครงการอย่างไร	จำนวน (ข้อเลือก)	ร้อยละ
1. อนุมัติ ตามแผนประจำปี	2	66.67
2. อนุมัติ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมในแต่ละโครงการ	3	100.00

หมายเหตุ ค่าร้อยละคำนวณจากผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน (แบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 11 แสดงว่า การจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนโครงการใดๆ ทางโรงเรียนจะมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการอนุมัติกิจกรรมหรือโครงการ ด้วยวิธีการอนุมัติตามความจำเป็นและความเหมาะสมของโครงการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อนุมัติตามแผนประจำปี คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตาราง 12 ค่าร้อยละของนอกจากงบประมาณที่จัดให้ตามแผนงานของโรงเรียนแล้ว ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการอื่นที่นอกเหนือจากแผนงานหรือไม่ โดยได้มาจากงบประมาณส่วนใด

นอกจากงบประมาณที่จัดให้ตามแผนงานของโรงเรียนแล้ว ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการอื่นที่นอกเหนือจากแผนงานหรือไม่โดยได้มาจากงบประมาณส่วนใด	จำนวน (ข้อเลือก)	ร้อยละ
1. มี		
1.1 แผนประจำปี	1	33.33
1.2 แหล่งสนับสนุนจากภายนอก	3	100.00
1.3 สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน	1	33.33
2. ไม่มี	0	0.00

หมายเหตุ ค่าร้อยละคำนวณจากผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน (แบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 12 แสดงว่า นอกจากงบประมาณที่จัดให้ตามแผนงานของโรงเรียนแล้ว ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการอื่นที่นอกเหนือจากแผนงาน โดยได้มาจากงบประมาณส่วนของแหล่งสนับสนุนจากภายนอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ งบประมาณจาก แผนประจำปี และ สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 13 ค่าร้อยละของถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
ในโรงเรียนขึ้นมา จะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้อย่างไร

ถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนขึ้นมา จะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้อย่างไร	จำนวน (ข้อเลือก)	ร้อยละ
1. แผนประจำปี	3	100.00
2. แหล่งสนับสนุนจากภายนอก	3	100.00
3. สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน	0	0.00

หมายเหตุ ค่าร้อยละคำนวณจากผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน (แบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 13 แสดงว่า ถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน จะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้จากแผนประจำปี และแหล่งสนับสนุนจากภายนอก คิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน

ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของทางโรงเรียน ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนประจำ และความจำเป็นและความเร่งด่วนของลักษณะแต่ละโครงการ โดยจะอนุมัติโครงการตามแผนประจำปี และความจำเป็นและความเหมาะสมในแต่ละโครงการซึ่งนอกจากงบประมาณที่ทางโรงเรียนจัดสรรแล้ว ยังมีงบประมาณที่ได้จากผู้สนับสนุนในแต่ละโครงการ ดังนั้นถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน จะสามารถจัดสรรงบประมาณได้จาก แผนประจำปี และจากผู้สนับสนุนของแต่ละโครงการ ซึ่งจะต้องมีการศึกษาว่าในแต่ละโครงการจะมีผู้สนับสนุนจากส่วนใดบ้างเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับงบประมาณที่ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านบุคลากร

ในการวิเคราะห์ด้านบุคลากร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับภาระงานหลักและภาระงานอื่นๆ รวมทั้งความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในของบุคลากร และนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 14 - 16

ตาราง 14 ภาระหน้าที่หลักในการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวนคาบ/สัปดาห์

ภาระงาน	\bar{X}	SD	MIN	MAX
ภาระหน้าที่หลักในการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวนคาบ/ สัปดาห์	16.10	4.72	8	24
ภาระงานหรือหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวนคาบ/ สัปดาห์	6.62	5.80	2	20
ภาระงานทั้งหมด จำนวนคาบ/ สัปดาห์	22.71	6.74	14	38

จากตาราง 14 แสดงว่า ภาระงานของบุคลากรในโรงเรียน ในส่วนของภาระหน้าที่หลักในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ พบว่า มีค่าเฉลี่ย จำนวน 16.10 คาบ/ สัปดาห์ มีค่าสูงสุด จำนวน 24 คาบ/ สัปดาห์ และค่าต่ำสุด จำนวน 8 คาบ/ สัปดาห์ ส่วนภาระงานหรือหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานการสอนและการปฏิบัติงานตามหน้าที่ พบว่า มีค่าเฉลี่ย จำนวน 6.62 คาบ/ สัปดาห์ มีค่าสูงสุด จำนวน 20 คาบ/ สัปดาห์ และค่าต่ำสุด จำนวน 2 คาบ/ สัปดาห์

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงาน	จำนวน	ร้อยละ
งานที่ทำอยู่มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด		
1. มากเกินไป	3	14.29
2. พอดี	17	81.95
3. น้อยไป	1	4.76
รวม	21	100.00
ถ้าต้องเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน จะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับท่านหรือไม่		
1. เพิ่ม	4	19.00
2. ไม่เพิ่ม	17	81.00
รวม	21	100.00
ถ้าทางโรงเรียนจะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จะสามารถให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการได้หรือไม่		
1. ไม่ได้	1	4.80
2. ได้น้อย	4	19.00
3. ได้มาก	16	76.20
รวม	21	100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงาน พบว่างานที่บุคลากรในโรงเรียนทำอยู่มีความเหมาะสมในระดับพอดี คิดเป็นร้อยละ 81.95 ถ้าบุคลากรต้องเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะเป็นการไม่เพิ่มภาระงาน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และถ้าทางโรงเรียนจะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จะสามารถให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการได้มาก คิดเป็นร้อยละ 76.20

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ

ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	\bar{X}	SD	แปลความ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.19	0.87	ค่อนข้างพร้อม
2. สามารถเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.43	0.68	ค่อนข้างพร้อม
3. สามารถเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.29	0.90	ค่อนข้างพร้อม
4. พร้อมให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.24	0.83	ค่อนข้างพร้อม
รวม	4.29	0.74	ค่อนข้างพร้อม

จากตาราง 16 แสดงว่า บุคลากรมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อมทุกข้อ

ผลการวิเคราะห์ด้านบุคลากร เกี่ยวกับภาระงาน และความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีภาระงานหลักและภาระงานอื่นๆ ซึ่งไม่รวมถึงการเตรียมการสอนของบุคลากร โดยรวมมีภาระงานเฉลี่ย 22.71 คาบ/ สัปดาห์ มีภาระงานสูงสุดที่ 38 คาบ/ สัปดาห์ และมีภาระงานต่ำสุดที่ 14 คาบ/ สัปดาห์ เมื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์ภาระงานสอนตามที่ประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่เป็นข้าราชการ จำนวน 12 คาบ/ สัปดาห์ และที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (อัตราจ้าง) จำนวน 15 คาบ/ สัปดาห์ เฉพาะภาระงานสอนหลัก พบว่า ส่วนใหญ่ภาระงานเฉลี่ย/ สัปดาห์ ของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ผ่านเกณฑ์ภาระงานขั้นต่ำส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงานของบุคลากร พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่างานที่ตนทำอยู่มีความเหมาะสมพอดี ซึ่งถ้าต้องเข้าร่วมโครงการก็สามารถให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการได้และมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการค่อนข้างพร้อม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในด้านบุคลากรในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิค

ในการวิเคราะห์ด้านเทคนิค ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เป็นข้อพิจารณาเกี่ยวกับ อาคาร และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ตามแนวทางการสำรวจสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของบุคลากรและนักเรียน ในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้เกี่ยวกับความพร้อมของอาคารและอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 17 - 19

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิคของบุคลากร

ด้านเทคนิค	บุคลากร		
	\bar{X}	SD	แปลความ
ด้านอาคาร			
1. ห้องเรียน	4.38	0.67	ค่อนข้างพร้อม
2. ไฟฟ้า	4.52	0.68	พร้อม
3. ประปา	4.57	0.51	พร้อม
4. ห้องน้ำ/ ห้องส้วม	4.19	0.75	ค่อนข้างพร้อม
5. สถานออกกำลังกาย	3.95	0.92	ค่อนข้างพร้อม
6. ห้องพยาบาล	4.24	1.00	ค่อนข้างพร้อม
7. แหล่งกำจัดขยะ	3.48	0.93	ปานกลาง
8. ห้องดำเนินกิจกรรม	4.05	0.97	ค่อนข้างพร้อม
ด้านอุปกรณ์			
1. โสตทัศนอุปกรณ์	4.29	0.72	ค่อนข้างพร้อม
2. เอกสารแผนนโยบายโครงการโรงเรียน	3.52	0.75	ค่อนข้างพร้อม
ส่งเสริมสุขภาพ			
รวม	4.12	0.65	ค่อนข้างพร้อม

จากตาราง 17 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคนิคอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไฟฟ้า ประปา อยู่ในระดับพร้อม แต่ในส่วนแหล่งกำจัดขยะ มีความคิดเห็นว่า พร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิคของนักเรียน

ด้านเทคนิค	นักเรียน		
	\bar{X}	SD	แปลความ
ด้านอาคาร			
1. ห้องเรียน	3.90	1.04	ค่อนข้างพร้อม
2. ไฟฟ้า	4.19	0.90	ค่อนข้างพร้อม
3. ประปา	4.18	0.94	ค่อนข้างพร้อม
4. ห้องน้ำ/ ห้องส้วม	3.65	1.17	ค่อนข้างพร้อม
5. สถานออกกำลังกาย	3.38	1.25	ปานกลาง
6. ห้องพยาบาล	3.21	1.24	ปานกลาง
7. แหล่งกำจัดขยะ	3.13	1.13	ปานกลาง
8. ห้องดำเนินการกิจกรรม	3.53	1.16	ค่อนข้างพร้อม
ด้านอุปกรณ์			
1. โสตทัศนอุปกรณ์	3.70	1.00	ค่อนข้างพร้อม
2. เอกสารแผนนโยบาย	3.54	1.02	ค่อนข้างพร้อม
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ			
รวม	3.64	0.82	ค่อนข้างพร้อม

จากตาราง 18 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคนิค อยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ค่อนข้างพร้อม แต่ในส่วนของ สถานออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะ มีความคิดเห็นว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมด้านเทคนิคบุคลากรและนักเรียน

ด้านเทคนิค	บุคลากรและนักเรียน		
	\bar{X}	SD	แปลความ
ด้านอาคาร			
1. ห้องเรียน	3.91	1.03	ค่อนข้างพร้อม
2. ไฟฟ้า	4.20	0.90	ค่อนข้างพร้อม
3. ประปา	4.20	0.93	ค่อนข้างพร้อม
4. ห้องน้ำ/ ห้องส้วม	3.67	1.16	ค่อนข้างพร้อม
5. สถานออกกำลังกาย	3.40	1.25	ปานกลาง
6. ห้องพยาบาล	3.24	1.24	ปานกลาง
7. แหล่งกำจัดขยะ	3.14	1.21	ปานกลาง
8. ห้องดำเนินการกิจกรรม	3.54	1.16	ค่อนข้างพร้อม
ด้านอุปกรณ์			
1. โสตทัศนอุปกรณ์	3.71	0.99	ค่อนข้างพร้อม
2. เอกสารแผนนโยบายโครงการ	3.54	1.02	ค่อนข้างพร้อม
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ			
รวม	3.66	0.82	ค่อนข้างพร้อม

จากตาราง 19 แสดงว่า บุคลากรและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคนิคอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ค่อนข้างพร้อม แต่ในส่วนของสถานออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะ มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิค ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลของอาคาร อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พบว่า บุคลากรและนักเรียน มีความคิดเห็นด้านเทคนิคอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม แต่ในส่วนของ สถานออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะ ที่มีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง จะต้องมีการปรับปรุงให้อยู่ในระดับพร้อมทั้งหมด จึงจะทำให้ผ่านเกณฑ์แบบประเมินสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนได้

จําผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในด้านเทคนิคในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านสังคม

ในการวิเคราะห์ด้านสังคม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียน โดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการยอมรับหรือให้การสนับสนุน และนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 20 - 24

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหาร

ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ	ผู้บริหาร		
	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน	5.00	0.00	ยอมรับ
2. ยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน	5.00	0.00	ยอมรับ
3. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	5.00	0.00	ยอมรับ
4. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี	4.67	0.58	ยอมรับ
5. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย	5.00	0.00	ยอมรับ
6. ยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	5.00	0.00	ยอมรับ
7. ยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน	4.67	0.58	ยอมรับ
รวม	4.91	0.17	ยอมรับ

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับยอมรับ ($\bar{X} = 4.91$, $SD = 0.17$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการยอมรับหรือให้การสนับสนุนทุกข้อ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร

ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ	บุคลากร		
	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน	4.86	0.48	ยอมรับ
2. ยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน	4.71	0.56	ยอมรับ
3. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.81	0.40	ยอมรับ
4. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี	4.86	0.36	ยอมรับ
5. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย	4.86	0.36	ยอมรับ
6. ยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.62	0.59	ยอมรับ
7. ยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน	4.81	0.51	ยอมรับ
รวม	4.79	0.39	ยอมรับ

จากตารางที่ 21 แสดงว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับยอมรับ ($\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.39$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บุคลากรมีการยอมรับหรือให้การสนับสนุนทุกข้อ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้ปกครองนักเรียน

ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ	ผู้ปกครองนักเรียน		
	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน	4.80	0.47	ยอมรับ
2. ยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน	4.74	0.55	ยอมรับ
3. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.78	0.51	ยอมรับ
4. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้แก่นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี	4.78	0.53	ยอมรับ
5. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย	4.77	0.55	ยอมรับ
6. ยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.64	0.63	ยอมรับ
7. ยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบทางไม่ดีต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน	4.62	0.69	ยอมรับ
รวม	4.73	0.47	ยอมรับ

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับยอมรับ ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.47$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีการยอมรับหรือให้การสนับสนุนทุกข้อ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน

ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ	นักเรียน		
	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน	4.57	0.68	ยอมรับ
2. ยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน	4.41	0.74	ค่อนข้างยอมรับ
3. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.49	0.72	ค่อนข้างยอมรับ
4. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้ให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี	4.40	0.77	ค่อนข้างยอมรับ
5. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆฝ่าย	4.47	0.73	ค่อนข้างยอมรับ
6. ยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.25	0.81	ค่อนข้างยอมรับ
7. ยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน	4.21	0.84	ค่อนข้างยอมรับ
รวม	4.40	0.57	ค่อนข้างยอมรับ

จากตาราง 23 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างยอมรับ ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.57$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียนอยู่ในระดับยอมรับ ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.68$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน

ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ	โดยรวม		
	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน	3.52	0.60	ยอมรับ
2. ยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน	4.68	0.68	ยอมรับ
3. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.56	0.64	ยอมรับ
4. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี	4.62	0.69	ยอมรับ
5. ยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆฝ่าย	4.61	0.67	ยอมรับ
6. ยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.43	0.76	ค่อนข้างยอมรับ
7. ยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน	4.41	0.80	ค่อนข้างยอมรับ
ภาพรวม	4.56	0.55	ยอมรับ

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยอมรับเมื่อพิจารณาจากแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในระดับยอมรับ ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.55$) แต่ในส่วนของ การยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และการยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน อยู่ในระดับค่อนข้างยอมรับ

ผลการวิเคราะห์ด้านสังคม ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในการยอมรับหรือการสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมอยู่ในระดับยอมรับ ส่วนนักเรียนมีการยอมรับหรือให้การสนับสนุนอยู่ในระดับค่อนข้างยอมรับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในด้านสังคมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ด้านภูมิหลังของนักเรียน

ในการวิเคราะห์ด้านสังคม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เป็นข้อพิจารณาเรื่องความพร้อมและความต้องการในการเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน โดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการยอมรับหรือให้การสนับสนุน และนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 25 - 26

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	\bar{X}	SD	แปลความ
1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	3.95	0.89	ค่อนข้างพร้อม
2. นักเรียนมีความยินดีที่จะเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.22	0.82	ค่อนข้างพร้อม
3. นักเรียนอาสาสมัครเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	3.65	1.08	ค่อนข้างพร้อม
4. นักเรียนพร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพ	4.16	0.88	ค่อนข้างพร้อม
5. นักเรียนมีความพร้อมที่จะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.07	0.91	ค่อนข้างพร้อม
รวม	4.01	0.76	ค่อนข้างพร้อม

จากตาราง 25 แสดงว่า ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมากเท่ากันทุกข้อ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ความต้องการในการเข้าร่วมโครงการ	\bar{X}	SD	แปลความ
1. นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพในโรงเรียน	4.07	0.92	ค่อนข้างต้องการ
2. นักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรมทางด้านสุขภาพในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.09	0.88	ค่อนข้างต้องการ
3. นักเรียนต้องการมีสุขภาพที่ดี	4.72	0.57	ต้องการ
4. นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	4.09	0.88	ค่อนข้างต้องการ
รวม	4.24	0.68	ค่อนข้างต้องการ

จากตาราง 26 แสดงว่า ความต้องการของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนต้องการมีสุขภาพที่ดีมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรมทางด้านสุขภาพในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และนักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ด้านภูมิหลังของนักเรียน ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลความคิดเห็นของความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการและความต้องการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่านักเรียนมีความพร้อมและความต้องการในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในด้านภูมิหลังของนักเรียนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ด้านกฎหมาย

ในการวิเคราะห์ด้านกฎหมาย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เป็นเอกสารมาเป็นข้อพิจารณา เรื่องนโยบายสุขภาพของโรงเรียน เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน โดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในเรื่องของนโยบายสุขภาพในโรงเรียน โดยเสนอ ในเชิงพรรณนา และรูปแบบตาราง 27 - 28

ตาราง 27 ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการ

องค์ประกอบ	ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
1. นโยบายของโรงเรียน	มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้าง และการบริหารงาน อย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา
2. การบริหารจัดการในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้าง และการบริหารงาน อย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มาตรฐานที่ 19 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ
3. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียน กับชุมชน	มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มาตรฐานที่ 27 ชุมชน ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัด และการพัฒนาการศึกษา
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ	มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มาตรฐานที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามเกณฑ์
5. บริการอนามัยโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขจิตที่ดี มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ
6. สุขศึกษาในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขจิตที่ดี มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและมอมเมา มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 22 ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 23 ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตาราง 27 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
7. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขจิตที่ดี มาตรฐานที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์
8. การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขจิตที่ดี มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มาตรฐานที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์
9. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขจิตที่ดี มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มาตรฐานที่ 27 ชุมชน ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดและการพัฒนาการศึกษา
10. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครู ตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ มาตรฐานที่ 19 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

จากตาราง 27 แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 10 ประการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทุกองค์ประกอบ โดยการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามแต่ละองค์ประกอบสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในการเรียนการสอน

ตาราง 28 ข้อขัดแย้งในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามข้อกำหนดของโรงเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องข้อกำหนด (คู่มือนักเรียน)	ข้อขัดแย้ง
<p>วิสัยทัศน์</p> <p>สิ่งแวดล้อมดี กิจกรรมเด่น เป็นศูนย์ฝึกสอน เพียบพร้อมคุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ</p>	ไม่พบ
<p>พันธกิจ</p> <p>โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ต้องดำรงอยู่บนความเป็นผู้นำทางการพัฒนาความคิด ในอันที่จะเอื้อประโยชน์ต่อเยาวชน และบุคคลทั่วไปได้ใช้ทักษะทางการเรียน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพทางปัญญาเพื่อการสร้างสรรค์ ตลอดจนเพื่อพัฒนาคุณธรรมแห่งตน เพื่อประเทศชาติ อย่างต่อเนื่อง</p>	ไม่พบ
<p>ภารกิจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม สร้างค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 4. จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5. พัฒนาสื่อและนำแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน 6. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร และแสวงหาความรู้ 7. จัดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ 	ไม่พบ
<p>กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียนผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมแนะแนว 2. กิจกรรมสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดขึ้น 3. กิจกรรมตามความถนัด ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียน 4. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม 5. กิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ 	ไม่พบ

จากตาราง 28 แสดงว่า ข้อกำหนดตามเอกสารคู่มือนักเรียน ในเรื่อง วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่พบข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจกรรมทางสุขภาพ

จากการค้นคว้าหาเอกสารนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ภารกิจของโรงเรียน มีข้อหนึ่งที่กล่าวถึง การจัดหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน คือ ส่งเสริมผู้เรียน มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งในเอกสารแบบ ประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่เขียนไว้ประกอบในองค์ประกอบทั้ง 10 ประการ ว่าแต่ละองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการเรียนรู้ในโดยเฉพาะมาตรฐานการศึกษาที่ 13

สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 คือ นโยบายของโรงเรียน โดยมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน มีนโยบายส่งเสริมสุขภาพ และมีการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ และเมื่อพิจารณารวมกัน จะพบว่า โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ให้ความสำคัญกับการสร้างนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นองค์ประกอบแรกของการประเมิน

ผลการวิเคราะห์ด้านกฎหมาย ศึกษาเกี่ยวกับข้อตกลง กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ พบว่า ไม่มีการกำหนดนโยบายและไม่พบเอกสารนโยบายที่ขัดต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในด้านกฎหมายในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะ

เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอข้อคิดเห็น ได้มีผู้เสนอแนะไว้ โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มข้อเสนอแนะที่มีหัวข้ออยู่ในเรื่องเดียวกัน เสนอในรูปของตารางที่ 29 ดังนี้

ตาราง 29 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน
หน่วยงานเอกชน องค์การภายนอกควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเยาวชน	1
ควรเตรียมความพร้อมของสถานที่ออกกำลังกาย/ห้องพยาบาล /ห้องน้ำ	36
ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการ	9
การส่งเสริมการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 - 2 ครั้ง	22
การจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	9

จากตาราง 29 แสดงว่า มีความต้องการให้ผู้ดำเนินโครงการมีการศึกษาและเตรียมความพร้อมของสถานที่ออกกำลังกาย/ ห้องพยาบาล/ ห้องน้ำ และการส่งเสริมการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 - 2 ครั้ง ก่อนการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อนำผลการศึกษาความเป็นไปได้ครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการพิจารณา ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และด้านเศรษฐกิจ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแหล่งข้อมูลจากผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ด้านเศรษฐกิจ ผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาว่าถ้าในอนาคตโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการได้จาก แผนประจำปี และแหล่งสนับสนุนภายนอก สรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาข้อมูลภาระงานหลักและภาระงานอื่นๆ พบว่า ส่วนใหญ่ภาระงานเฉลี่ย/ สัปดาห์ ของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มีภาระงานขั้นต่ำ เมื่อพิจารณาเรื่องภาระงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า มีภาระงานเกินกำหนดภาระงานขั้นต่ำและบุคลากรส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่างานที่ตนเองทำอยู่มีความเหมาะสมพอดี และถ้าต้องเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็จะเป็นการเพิ่มภาระงาน และพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน สรุปกล่าวได้ว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ด้านเทคนิค ในด้านอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมมาก แต่ในส่วนขอสถานออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะ เห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงให้อยู่ในระดับมาก สรุปโดยรวมได้ว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4. ด้านสังคม โดยส่วนใหญ่ให้การยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากที่สุด ส่วนนักเรียนให้การยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาก สรุปได้ว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

5. ด้านภูมิหลังของนักเรียน โดยมีความเห็นว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการมาก และมีความต้องการในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมาก สรุปได้ว่า ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. ด้านกฎหมาย จากการ ศึกษาเกี่ยวกับข้อตกลง กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ พบว่า ไม่มีการกำหนดนโยบายและไม่พบเอกสารนโยบายที่ขัดต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน สรุปได้ว่า ไม่มีความเป็นไปได้ในด้านกฎหมายในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากผลการศึกษาใน 6 ด้าน ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ใน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านสังคม ด้านภูมิหลัง และ ด้านเศรษฐกิจ สรุปได้ว่า ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แบ่งประเด็นการศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคนิค ด้านบุคลากร ด้านภูมิหลัง และด้านสังคม ได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ จากการศึกษาและวิเคราะห์แหล่งข้อมูลที่เป็นผู้บริหารงานด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรม ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารงานมานาน ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆ ในโรงเรียนนั้นมีการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนด้วยวิธีการ คือ แผนประจำปี ความจำเป็นและความเร่งด่วนของลักษณะแต่ละโครงการมากที่สุด โดยจะมีหลักเกณฑ์การอนุมัติ คืออนุมัติตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละโครงการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะเป็งบประมาณจากแหล่งสนับสนุนภายนอก (อาจมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ฯลฯ) ของแต่ละโครงการมากที่สุด และถ้าในอนาคตหากทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนขึ้นมาทางผู้บริหารจะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการได้จากการนำโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพบรรจุเข้าสู่แผนประจำปี และพิจารณาจากแหล่งสนับสนุนภายนอกในแต่ละโครงการ

ในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับรายละเอียดต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการหรือผลกำไรนั้น เมื่อพิจารณาลักษณะโครงการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า เป็นโครงการเพื่อสังคม ดังนั้น หากจะคิดถึงต้นทุนและกำไรแล้ว กำไรที่ได้จะเป็นเรื่องคุณค่า คือ สุขภาพที่ดีขึ้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้วจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสุริยา ชันธวร (2547) กล่าวว่า องค์การส่วนท้องถิ่นขาดการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ และ เพ็ญภา พรหมชัย (2548) เรื่องการศึกษาการดำเนินงานตามขั้นตอนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ในเรื่องการขาดงบประมาณในการสนับสนุน ดังนั้น ถ้าโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพต้องเตรียมความพร้อมงบประมาณในโครงการ โดยประมาณการจากงบประมาณที่จำเป็นต้องในโครงการให้ชัดเจน เพื่อเสนอผู้บริหารโรงเรียนในการบรรจุในแผนงบประมาณของโรงเรียน และขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอกโรงเรียน เพราะในแต่ละโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อาจได้รับงบประมาณไม่แน่นอน ซึ่งอยู่แต่ละลักษณะของโครงการที่ผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจอนุมัติให้ดำเนินโครงการได้ ถึงแม้ว่างบประมาณส่วนหนึ่งอาจจะมาจากผู้สนับสนุนโครงการก็ตาม แต่จากการศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ) เกี่ยวกับการตอบปัญหาในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในเรื่องของงบประมาณสนับสนุน พบว่า กระทรวงสาธารณสุขนั้นให้การสนับสนุนเฉพาะในเรื่องขององค์ความรู้ สื่อ และเอกสาร ในการดำเนินโครงการเท่านั้น ซึ่งจากข้อค้นพบนี้ อาจทำให้ผู้บริหารหรือผู้ดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้แนวทางการเลือกหรือตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ด้านบุคลากร จากการศึกษาแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคลากรในโรงเรียน มีภาระงานหลักและภาระงานอื่นๆ โดยรวมมีภาระงานเฉลี่ย 22.71 คาบ/ สัปดาห์ มีภาระงานสูงสุดที่ 38 คาบ/สัปดาห์ และมีภาระงานต่ำสุดที่ 14 คาบ/ สัปดาห์ มีภาระงานขั้นต่ำ เมื่อพิจารณาจากเรื่องภาระงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่ามีภาระงานเกินกำหนดภาระงานขั้นต่ำที่ตกลงไว้ว่า ข้าราชการต้องมีภาระงานขั้นต่ำ 12 คาบ/ สัปดาห์ และพนักงานมหาวิทยาลัย (อัตราจ้าง) ข้าราชการต้องมีภาระงานขั้นต่ำ 15 คาบ/ สัปดาห์ เมื่อพิจารณาจากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในระดับโรงเรียนสาธิตเหมือนกัน จะพบว่า และบุคลากรส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่างานที่ตนเองทำอยู่มีความเหมาะสมพอดี แต่เมื่อพิจารณาจากภาระงาน เฉลี่ยแล้วพบว่า บุคลากรในโรงเรียนมัธยมสาธิตมีภาระงานสอนมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานภาระงานสอนของกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นโรงเรียนสาธิตเหมือนกัน

ดังนั้น เมื่อเทียบการปฏิบัติงานของบุคลากร จากที่กำหนดภาระงานสูงสุด มีภาระงานเฉลี่ย คือ 22.71 คาบ/สัปดาห์ จะสามารถเพิ่มภาระงานเพื่อดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยในแต่ละสัปดาห์ควรมอบหมายภาระหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้บุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับภาระงานของแต่ละคนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ และจากข้อพิจารณาในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระงานที่ทำอยู่ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมพอดี ถ้าต้องเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก็จะไม่เป็นการเพิ่มภาระงาน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่ามีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ดังนั้นถ้าจะมีการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงานหลักและภาระงานอื่น แต่อาจจะเป็นการเพิ่มภาระงานสำหรับบางคนที่มีภาระงานมากอยู่แล้ว จึงควรมีการมอบหมายหน้าที่ในโครงการให้เกิดความพอดีกับภาระงานของแต่ละคนเพื่อไม่เป็นการเพิ่มภาระงานมากเกินไป อีกทั้งในปัจจุบันนี้บุคลากรในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา บางท่านที่มีภาระงานสอนภายนอกโรงเรียนสาธิต คือต้องไปช่วยสอนในระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท ซึ่งไม่ได้เก็บข้อมูลไว้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแล้วแต่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจะดำเนินการส่งเรื่องขออาจารย์โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ช่วยสอนในระดับนั้นมา ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานทุกส่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้บุคลากรทุกท่านสามารถให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการ และมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ ทางคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพควรขอความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาความสอดคล้องจากงานวิจัยของเพ็ญญา พรหมชัย (2548) เรื่องการศึกษาการดำเนินงานตามขั้นตอนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เกี่ยวกับการแก้ไข ในเรื่องจัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับภาระงานและความพร้อมของบุคลากรแล้ว พบว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ด้านเทคนิค จากการศึกษาแหล่งข้อมูลของอาคาร อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านเทคนิค อยู่ในระดับค่อนข้างพร้อมโดยในส่วนของสถาน ออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะ ที่มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับพร้อมปานกลาง จะต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น จึงจะทำให้ผ่านเกณฑ์แบบประเมินสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนได้ และเมื่อพิจารณาจากแหล่งข้อมูล พบว่า

แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคลากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะไฟฟ้า และระบบประปา อยู่ในระดับพร้อม ส่วนในด้านอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ นั้นอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม แต่สำหรับแหล่งกำจัดขยะอยู่ในระดับพร้อมปานกลาง

แหล่งข้อมูลที่เป็นนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก แต่สำหรับสถานออกกำลังกาย ห้องพยาบาล และแหล่งกำจัดขยะอยู่ในระดับพร้อมปานกลางนั้น

ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านเทคนิคให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพราะถ้าหากยังไม่มีการปรับปรุงอาจจะทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนี้ได้ แต่เมื่อพิจารณาจากสิ่งแวดล้อมโดยรวม พบว่า ความสะอาดของห้องน้ำบางส่วน อาจเกิดจากการใช้การแบ่งส่วนการใช้ห้องน้ำระหว่างบุคลากรในโรงเรียนกับนักเรียนซึ่งการรักษาความสะอาดอาจจะดีไม่เท่ากันได้ และส่วนหนึ่งอาจด้วยเนื่องจากทางโรงเรียนเปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามาใช้สถานที่ซึ่งทำให้การควบคุมเรื่องความสะอาดเป็นไปได้ยาก อีกทั้งขณะที่ผู้ทำการวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลนั้น อยู่ในช่วงของการปรับปรุงตึก อาคารเรียนเพิ่มเติม ส่วนสถานที่สำหรับออกกำลังกาย ห้องพยาบาล อาจจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าในด้านเทคนิคเกี่ยวกับอาคารจะมีการปรับปรุงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นได้ ส่วนแหล่งกำจัดขยะควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกว่าเดิมหรือควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมบริเวณที่เป็นแหล่งกำจัดขยะให้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปแล้วด้านเทคนิค ตามความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4. ด้านสังคม จากการศึกษาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในการยอมรับหรือการสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีการยอมรับหรือให้การสนับสนุนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากแหล่งข้อมูลแต่ละกลุ่มสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหาร บุคลากร และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก ถ้าหากมีการประชาสัมพันธ์หรือการทำความเข้าใจในเรื่องของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปแล้วด้านสังคม พบว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

5. ด้านภูมิหลังของนักเรียน จากการศึกษาแหล่งข้อมูลที่เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6) นักเรียนส่วนใหญ่ ด้านความพร้อมและความต้องการของนักเรียน สรุปได้ว่านักเรียนทุกคนต้องการมีสุขภาพที่ดี และมีความต้องการในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่วนความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการระดับค่อนข้างพร้อม ซึ่งในส่วนของความต้องการและความพร้อมของนักเรียน มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยม เพราะการดำเนินโครงการนี้ปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในโครงการนี้ได้ ก็คือกลุ่มของนักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการสร้างเสริมสุขภาพและเป็นกลุ่มที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จลงได้หากนักเรียนไม่ต้องการหรือไม่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแล้วก็จะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ตามนโยบายการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

กล่าวโดยสรุปแล้วด้านภูมิหลังของนักเรียน พบว่า มีความเป็นไปได้มากในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. ด้านกฎหมาย จากการศึกษาแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร พบว่า ในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไม่มีการกำหนดนโยบายและไม่พบเอกสารนโยบายที่ขัดต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน และ ส่วนในเอกสารคู่มือนักเรียน ในตอนหนึ่งของภารกิจของโรงเรียนที่กล่าวถึง การจัดหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน คือ ส่งเสริมผู้เรียน มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้น ในการวางแผนการดำเนินงานทางด้านสุขภาพของทางโรงเรียน อีกทั้งในเอกสารแบบประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่เขียนไว้ประกอบในองค์ประกอบ 10 ประการว่าแต่ละองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการเรียนรู้ในโดยเฉพาะมาตรฐานการศึกษาที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ และสามารถสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 คือ นโยบายของโรงเรียน โดยมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน มีนโยบายส่งเสริมสุขภาพ และมีการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ และเมื่อพิจารณารวมกัน จะพบว่า โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ให้ความสำคัญกับการสร้างนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นองค์ประกอบแรกของการประเมิน ตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

กล่าวโดยสรุปแล้วด้านกฎหมาย พบว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ด้านเศรษฐกิจ

1. ควรมีการศึกษาเรื่องงบประมาณในการสนับสนุน และเตรียม

ความพร้อมงบประมาณในโครงการ โดยประมาณการจากงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในโครงการให้ชัดเจน เพื่อเสนอบรรจุในแผนงบประมาณของโรงเรียน และขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอกโรงเรียน เพราะในแต่ละโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ อาจได้รับงบประมาณไม่แน่นอน ซึ่งอยู่แต่ละลักษณะของโครงการที่ผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจอนุมัติให้ดำเนินโครงการได้ ซึ่งในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในเรื่องของงบประมาณสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุขนั้นให้การสนับสนุนเฉพาะในเรื่องขององค์ความรู้ สื่อ และเอกสาร ในการดำเนินโครงการเท่านั้น

2. ควรมีการศึกษาแหล่งงบประมาณที่ได้รับจากกลุ่มแหล่งสนับสนุนภายนอก

ในแต่ละโครงการที่จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ที่มีในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตามเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้เกิดความพร้อมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และลดปัญหาในด้านงบประมาณสนับสนุนในบางส่วน

ด้านบุคลากร

1. ควรมีการมอบหมายหน้าที่ในโครงการให้เกิดความพอดีกับภาระงานของแต่ละคน

เพื่อไม่เป็นการเพิ่มภาระงานมากเกินไป เพราะบุคลากรในโรงเรียนบางท่านมีภาระงานสอนหลักมากเกินไป หากมอบหมายงานให้ ก็จะเป็นการเพิ่มภาระงาน แต่ถ้าหากให้ใครคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบ ก็อาจทำให้งานไม่ไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพต้องเกิดจากทุกฝ่าย จึงจะดำเนินการได้

2. ทางคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพควรขอความร่วมมือ

กับบุคลากรในโรงเรียนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อน เพื่อสามารถจัดสรรแบ่งงานให้แต่ละคนร่วมปฏิบัติงานในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงานสอนหลักหรือภาระงานอื่นๆ ที่รับผิดชอบอยู่ และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

3. ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่จะรับผิดชอบในคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

เข้ารับการฝึกอบรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อเป็นแกนนำหลักให้ดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

4. ควรมีการส่งเสริมการตรวจสุขภาพบุคลากรอย่างน้อยปีละ 1 - 2 ครั้ง โดยอาจจะ

ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำเขต ในการเรื่องประสานงานการตรวจสุขภาพ ซึ่งอาจจะมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลงกว่าของโรงพยาบาลเอกชน

ด้านเทคนิค

1. ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านเทคนิคให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาดของห้องน้ำ และรอบๆ บริเวณ ให้สะอาด และเพียงพอต่อการใช้งาน
3. ควรจัดสถานที่สำหรับแหล่งกำจัดขยะที่เหมาะสมกว่าเดิม หรือควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมบริเวณที่เป็นแหล่งกำจัดขยะให้ดียิ่งขึ้น

ด้านสังคม

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านภูมิหลังของนักเรียน

1. ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อนดำเนินโครงการ

ด้านกฎหมาย

1. ควรมีการประชุมเพื่อกำหนดทิศทาง หรือแนวทางในการวางแผนนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพก่อนการดำเนินโครงการ
2. ควรนำนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ บรรจุไว้ในนโยบายหลักของโรงเรียนด้วย หากทางโรงเรียนมีความเห็นที่จะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาทางเลือกในการดำเนินโครงการเท่านั้น ซึ่งอาจจะมีข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาอาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ การนำผลการวิจัยไปใช้ควรต้องศึกษาข้อมูลด้านอื่นๆ ที่ไม่ปรากฏในการวิจัยครั้งนี้มาประกอบเพิ่มเติม เช่น การสำรวจกิจกรรมทางสุขภาพที่ดำเนินการอยู่ว่ามีความพร้อมในการเข้าร่วมในระดับใดเพื่อนำมากำหนดให้ผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มของผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งมีบทบาทในการดำเนินโครงการร่วมด้วย
3. ควรมีการศึกษาลักษณะของแต่ละกิจกรรมหรือโครงการว่ามีการดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2542). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ*.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- . (2542). *วารสารก้าวสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย. แปลและเรียบเรียงจาก "TOWARDS HEALTH PROMOTING
SCHOOLS" 1998.
- . (2542, มกราคม - มีนาคม). *โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พัฒนารูปแบบได้อย่างไร*.
วารสารส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม. 22 (1) : (1 - 6). สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม
2006, จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th/221/22102.html>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *การวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. (2544). *การกำหนดภาระงานของอาจารย์*.
สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2008, จาก <http://www.edu.chula.ac.th/eduinfo/w144.htm>.
- ขวัญชัย แสงสุวรรณ. (2545). *โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การส่งเสริมสุขภาพ) เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยศ สันติวงษ์. (2539). *การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. (ม.ป.ป.). *โครงการสุขภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรธยา พลชา. (2546). *การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของอำเภอสะพุง
จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ หอมหวาน. (2546). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียน
โรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคนอื่นๆ. (2542, มกราคม - มีนาคม). *บทวิทยากร : การวิเคราะห์
สถานการณ์ เพื่อวางแผนงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของประเทศไทย*.
วารสารส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม. 22 (1) : (1 - 8). สืบค้นเมื่อวันที่ 30
เดือนมกราคม 2006, จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th/221/22104.html>.

- ปิยนุช บุญทอง. (2545). *พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลชุมชน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีดา สหพันธ์รายุทธ. (2544). *สภาพและปัญหาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พนม เปียสกุล. (2546). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรีพันธุ์วณิช*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ ตั้งการกิจ. (2542). *ประสิทธิผลการจัดโครงการส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญนภา พรหมชัย. (2548). *การศึกษาการดำเนินงานตามขั้นตอนสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศรี กระหม่อมทอง และคนอื่นๆ. (2546, กรกฎาคม - กันยายน). บทวิทยากร : การศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์ของแผนกฝากครรภ์. *วารสารส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม*. 26 (3) : (1 - 10). สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2006, จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th/263/26305.html>
- ไพบุลย์ อ่อนมิ่ง. (2541). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2546). *การบริหารโครงการ*. เชียงใหม่. ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มาริษา ธรรมเกษตร. (2543). *การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินของการบริหารงานโครงการศูนย์กีฬาสวนหลวง ร. โดยเอกชน*. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลศรี. (2548). *การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ระบอบ พลมข. (2546). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
เลย : สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏ. ถ่ายเอกสาร.
- เริงชัย สุขศิลา. (2547). *การประเมินความพร้อมของปัจจัยนำเข้าและความสำเร็จในการ ดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ : ศึกษากรณี อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง*. ปัญหาพิเศษ ปรศ.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2551). *สรุปข้อมูลวิเคราะห์อัตรากำลัง โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2008, จาก <http://www.eclassnet.kku.ac.th/ed-office/file/107494-f-1922551204318-personal.xls>
- ลัดดา ยินศิริ. (2543). *ความเป็นไปได้ของโครงการฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทา ปัญหาการว่างงาน เฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ พัฒนาไพศาลชัย. (2548). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดคลินิกกายภาพบำบัด ในจังหวัดสุรินทร์*. รายงานการศึกษาอิสระ วท.ม. (การจัดการผลิตภัณฑ์สุขภาพ).
ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิกัญจน์ ปัญญาวัฒนานนท์ และคนอื่นๆ . (2548, มกราคม - มีนาคม). บทวิทยากร : การศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการออกกำลังกาย สำหรับหญิงตั้งครรภ์ ของแผนกฝากครรภ์. *วารสารส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม*. 28 (1) : (1 - 11).
สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2006, จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th/281/28106.html>.
- สงบ เพิ่มพงษ์พิพัฒน์. (2545). *กลวิธีการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
เพชรบุรี : สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา อาจบ้านสร้าง. (2547). *การติดตามประเมินผลโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ถ่ายเอกสาร.
- สุริยา ชันธควร. (2547). *การประเมินผลโครงการรวมพลังสร้างสุขภาพต่อพฤติกรรม การออกกำลังกายของประชาชน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี*.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2545). *การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อนุพงษ์ พันธุ์วานิช. (2548). *สภาพและปัญหาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ ตำนประดิษฐ์. (2546). *ปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). นครปฐม : สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครปฐม. ถ่ายเอกสาร.
- เอกบุญ ผักไผ่พวก และรักใจ บุญระดม. (2545, มกราคม - มีนาคม). บทวิทยากร : ประเมินภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรที่ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี. *วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม*. 25 (1) : (1 - 7). สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2006, จาก <http://advisor.anamai.moph.go.th/251/25105.html>.
- Khaira, Rupinder. (2006, January). *A Feasibility Study of Self-help Smoking Cessation Intervention for Individuals with Chronic Obstructive Pulmonary Disease*. Queen's University at Kingston (CANADA). 28, from <http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/MR01045>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกับมาตรฐานการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องจัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานของหน่วยงาน ต้นสังกัด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรภายนอก

เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กับมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบความสอดคล้องซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีส่วนทำให้สถานศึกษาสามารถก้าวเข้าสู่ระดับคุณภาพในหลายมาตรฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	มาตรฐานการศึกษา	กลุ่มสาระการเรียนรู้
1. นโยบายของโรงเรียน 2. การบริหารจัดการในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุ เป้าหมายการศึกษา	
3. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มาตรฐานที่ 27 ชุมชน/ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษา	การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ	มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน มาตรฐานที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์	วิทยาศาสตร์ สาระที่ 2 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

องค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	มาตรฐานการศึกษา	กลุ่มสาระการเรียนรู้
5. บริการอนามัยโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	วิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค
6. สุขศึกษาในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนปลอดภัยจากสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา	สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต
7. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย 8. การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ 9. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม 10. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน	มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	วิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล สมรรถภาพและการป้องกันโรค สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

แผนประเมินโรงเรียนห้องเรียนรวม

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน

มาตรฐานการศึกษาที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน				
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนหรือคณะทำงาน ^๑ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้แทนองค์กรในชุมชน ^๒	คณะกรรมการหรือคณะทำงานมีสัดส่วนอย่างน้อย 3 ใน 5 มาจากประชาชนและองค์กรในชุมชน ^๒	☐ 3 ใน 5 ขึ้นไป [5] ☐ น้อยกว่า 3 ใน 5 [3] ☐ ไม่มี [0]	- คำสั่งแต่งตั้ง - ประกาศของโรงเรียน - สอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
2. โรงเรียน มีนโยบายส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้	9 ประเด็น	☐ ครอบคลุม 9 ประเด็น [10] ☐ ครอบคลุม 6-8 ประเด็น [5] ☐ ครอบคลุม 3-5 ประเด็น [3] ☐ ครอบคลุม 1-2 ประเด็น [1] ☐ ไม่มีการกำหนดนโยบาย [0]	- เอกสารนโยบายด้านส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน - สอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
1. การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน ^๓				
2. การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ				
3. การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ^๔				
4. การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน ^๕				
5. การส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแก่นักเรียน บุคลากรของโรงเรียน และชุมชนโดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง				
6. การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง				
7. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ				
8. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน				
9. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ^๖ ในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน				

^๑.....ดูคำอธิบายจากนิยามศัพท์ในภาคผนวก

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
การถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ				
3. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ	9 ประเด็น	☐ มีครบตามนโยบายทั้ง 9 ประเด็น [10] ☐ มี 6-8 ประเด็น [5] ☐ มี 3-5 ประเด็น [3] ☐ มี 1-2 ประเด็น [1] ☐ ไม่มี [0]	- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี - แผนงาน/โครงการ
4. บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	ทุกคน	☐ ทุกคน [10] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [5] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 [0]	สุ่มสอบถามหรือสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนประมาณ 10 คน
5. ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	ร้อยละ 60 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป [10] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [5] ☐ ไม่มีการรับรู้ [0]	สุ่มสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ปกครองประมาณ 10 คน
6. นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [10] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 [5] ☐ ไม่มีการรับรู้ [0]	สุ่มสอบถามหรือสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป (หรือม.1 ขึ้นไป สำหรับโรงเรียนมัธยม) ประมาณ 20 คน

รวมคะแนนที่ได้

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดที่ 4, 5, 6 คิดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 1

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (41 คะแนนขึ้นไป)
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (36-40 คะแนน)
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (30-35 คะแนน)
- ควรพัฒนาต่อไป (0-29 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน

มาตรฐานการศึกษาที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
การจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพ 1. มีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพ อย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอนต่อไปนี้ * มีการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหาและ ความต้องการโดยใช้กระบวนการกลุ่ม * มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ของโรงเรียน * มีการระบุกิจกรรมและกำหนดเวลา * มีการระบุถึงผู้มีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง * มีการระบุการใช้ทรัพยากรและ/หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ * มีการระบุกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1 โครงการขึ้นไป	☐ 1 โครงการขึ้นไป [15] ☐ ไม่มี [0]	- โครงการหรือ เอกสารอื่นๆ
การจัดองค์กร 2. มีคณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละ โครงการ ส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง/เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข/องค์กรในชุมชน	1 โครงการขึ้นไป	☐ 1 โครงการขึ้นไป [5] ☐ ไม่มี [0]	[5] [0]	- โครงการหรือ เอกสารอื่นๆ
3. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพ หรือผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน หรือแกนนำนักเรียนด้านสุขภาพ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	สัดส่วน 2 ใน 3 ของนักเรียน ที่ผ่านการอบรม	☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป [10] ☐ น้อยกว่า 2 ใน 3 [5] ☐ ไม่มี [0]	- อร. 14 - สอดตามผู้นำ/ แกนนำนักเรียน - บันทึก การปฏิบัติงาน ของผู้นำ/แกนนำ นักเรียน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน	[คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
การนิเทศ/ติดตาม 4. โครงการส่งเสริมสุขภาพ มีการนิเทศ/ ติดตาม โดยระบบของโรงเรียน ^๓ อย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศ และ มีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน	สัดส่วน ๒ ใน ๓ ขึ้นไปของ โครงการด้าน สุขภาพทั้งหมด	☐ ๒ ใน ๓ ขึ้นไป ☐ น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ☐ ไม่มี	[10] [5] [0]	- บันทึกผลการ นิเทศ/ติดตาม ของโรงเรียนและ แนวทางแก้ไข ปัญหา
การประเมินผล 5. มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ	สัดส่วน ๒ ใน ๓ ขึ้นไปของ โครงการด้าน สุขภาพทั้งหมด	☐ ๒ ใน ๓ ขึ้นไป ☐ น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ☐ ไม่มี	[10] [5] [0]	- บันทึกผลการ ประเมิน
รวมคะแนนที่ได้					

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 2

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (38 คะแนนขึ้นไป)
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (33-37 คะแนน)
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (28-32 คะแนน)
- ควรพัฒนาต่อไป (0-27 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 3 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน

มาตรฐานการศึกษาที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
มาตรฐานการศึกษาที่ 27 ชุมชน/ผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
1. โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	สัดส่วน 4 ใน 5 ขึ้นไปของโครงการด้านสุขภาพทั้งหมด	☐ 4 ใน 5 ขึ้นไป [15] ☐ 3 ใน 5 [10] ☐ น้อยกว่า 3 ใน 5 [5] ☐ ไม่มี [0]	- แผนงาน/ โครงการ - รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอนต่อไปนี้อย่างน้อย 1 โครงการ 1) ร่วมวิเคราะห์สภาพและสาเหตุของปัญหา 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมตรวจสอบทบทวน (ประเมินภายใน) 5) ร่วมแก้ไขพัฒนาปรับปรุง	5 ขั้นตอน	☐ 5 ขั้นตอน [15] ☐ 4 ขั้นตอน [12] ☐ 3 ขั้นตอน [9] ☐ 1-2 ขั้นตอน [6] ☐ ไม่มี [0]	- แผนงาน/ โครงการ - รายงานสรุปผลการดำเนินงาน - บันทึกการประชุม
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [10] ☐ ร้อยละ 70 - 79 [6] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 70 [3]	กลุ่มสอบถามหรือสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป (หรือม.1 ขึ้นไป สำหรับโรงเรียนมัธยม) ประมาณ 20 คน
4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	ร้อยละ 60 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป [10] ☐ ร้อยละ 50 - 59 [6] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 50 [3]	สอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ปกครองหรือประชาชน ประมาณ 10 คน
รวมคะแนนที่ได้				

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดที่ 3 และ 4 คิดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 3

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (38 คะแนนขึ้นไป) ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (33-37 คะแนน)
 ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (28-32 คะแนน) ควรพัฒนาต่อไป (6-27 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

มาตรฐานการศึกษาที่ 3 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานการศึกษาที่ 15 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

มาตรฐานการศึกษาที่ 26 สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน	[คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
1. มาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน	ผ่านมาตรฐาน ทุกข้อ (30 ข้อ)	ข้อละ 1 คะแนน		ผลการสำรวจ สุขภาพ สิ่งแวดล้อมของ โรงเรียนตามแบบ สำรวจในภาค ผนวก และสังเกต สภาพจริงเพิ่มเติม โดยผู้ประเมิน
2. การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้ (ตั้งแต่ปีการศึกษาที่ผ่านมาจนถึง ปัจจุบัน)	ไม่มี	☐ ไม่มี ☐ มีไม่เกินร้อยละ 5 ☐ มีเกินร้อยละ 5	[10] [5] [0]	รายงานการเกิด อุบัติเหตุของ นักเรียนใน โรงเรียนย้อนหลัง 1 ปี
3. ภาชนะจมน้ำในโรงเรียนไม่มีลูกน้ำ	ร้อยละ 100	☐ ร้อยละ 100 ☐ ร้อยละ 90 ขึ้นไป ☐ น้อยกว่าร้อยละ 90	[10] [5] [0]	เฉลี่ยจากผลการ สำรวจที่ผ่านมา ย้อนหลัง 3 ครั้ง และผู้ประเมิน สำรวจเพิ่มเติม
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศ ภายในโรงเรียน	ร้อยละ 70 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ☐ ร้อยละ 60 - 69 ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60	[10] [6] [3]	กลุ่มสอบถาม หรือสัมภาษณ์ นักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป (หรือม.1 ขึ้นไปสำหรับ โรงเรียนมัธยม) ประมาณ 20 คน
รวมคะแนนที่ได้					

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดที่ 4 คิดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 4

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (45 คะแนนขึ้นไป) และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (39-44 คะแนน) และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (33-38 คะแนน) และผ่านมาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนครบทั้ง 11 ข้อที่มีเครื่องหมาย
- ควรพัฒนาต่อไป (3-32 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
การตรวจสอบสุขภาพนักเรียน	ทุกคน	☐ ทุกคน [3]	- อร.14 - แบบบันทึกการ ตรวจสอบสุขภาพ ด้วยตนเองหรือ เอกสารอื่นที่มี ลักษณะคล้ายกัน
		☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2]		
		☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]		
1. นักเรียนชั้น ม.1 ขึ้นไป ตรวจสอบสุขภาพ ด้วยตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้ง	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]		
2. นักเรียนทุกชั้นได้รับการทดสอบสายตา ปีละ 1 ครั้ง	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]	- อร.14 - สศ.3/ระเบียบ สะสม - เอกสารอื่นที่มี ลักษณะคล้ายกัน
3. นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ (เช่น มีไข้ เป็นหวัด ปวดท้อง ฯลฯ) ได้รับการรักษา	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ไม่ครบทุกคน [0] ☐ ไม่มีนักเรียนที่มีปัญหา สุขภาพ [3]	สุ่มสอบถามหรือ สัมภาษณ์นักเรียน ทุกระดับชั้น ประมาณ 20 คน
4. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการ บริการของห้องพยาบาล (เช่น หอบหืด โลหิตจาง ฯลฯ) ได้รับการแนะนำ ช่วยเหลือ/ส่งต่อเพื่อการรักษา	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ไม่ครบทุกคน [0] ☐ ไม่มีนักเรียนที่เจ็บป่วย เกินขอบเขต [3]	สมุดบันทึกรายชื่อ ผู้รับบริการ และ การส่งต่อ
รวมคะแนนที่ได้				

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษา

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (9 คะแนนขึ้นไป) ○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (8 คะแนน)
- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (7 คะแนน) ○ ควรพัฒนาต่อไป (2-6 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
1. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะ ในเรื่องต่อไปนี้				
1.1 การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ ต่อร่างกาย	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	กลุ่มสอบถาม หรือสัมภาษณ์ นักเรียน ทุกระดับชั้น ประมาณ 20 คน
1.2 การไม่รับประทานอาหารที่มี สารอันตราย	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
1.3 การหลีกเลี่ยงสารเสพติด	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
1.4 การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
1.5 การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
1.6 การจัดการอารมณ์ของตนเอง ^(๑๑)	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
1.7 การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 60-79 [2] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 60 [1]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 1.1
2. มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ด้านสุขภาพ ในโรงเรียน (เช่น เลียงตามสาย การรณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสาร ฯลฯ)	3 กิจกรรมขึ้นไป	☐ 3 กิจกรรมขึ้นไป [5] ☐ 2 กิจกรรม [3] ☐ 1 กิจกรรม [1] ☐ ไม่มี [0]		- สอบถามครู อนามัย - บันทึกการจัด กิจกรรม

รวมคะแนนที่ได้

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดทุกข้อ คิดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (19 คะแนนขึ้นไป) ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (17-18 คะแนน)
 ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (14-16 คะแนน) ควรพัฒนาต่อไป (7-13 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนนที่ได้	แหล่งข้อมูล/วิธีพิสูจน์
1. นักเรียนมีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในเกณฑ์ดี ^{๑๒} (ส่วนสูงตามเกณฑ์+ค่อนข้างสูง+สูง)ตามกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย (2542)	ร้อยละ 95 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 95 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 80-94 [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]	- อร.14 - รายงานการเฝ้าระวังภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียน - อื่นๆ
2. นักเรียนมีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ดี ^{๑๓} (สมส่วน)	ร้อยละ 85 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 85 ขึ้นไป [3] ☐ ร้อยละ 75-84 [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 75 [1]	เช่นเดียวกับข้อ 1
3. นักเรียนที่พบว่ามีความผิดปกติ ^{๑๔} ได้รับการแก้ไข	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1] ☐ ไม่มีนักเรียนที่มีความผิดปกติการเจริญเติบโตผิดปกติ [3]	โครงการหรือวิธีแก้ไขที่โรงเรียนจัดทำ
4. นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]	สุ่มสอบถามหรือสัมภาษณ์นักเรียนทุกระดับชั้นประมาณ 20 คน
5. นักเรียนมีความรู้ในการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย	ทุกคน	☐ ทุกคน [3] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [2] ☐ น้อยกว่า ร้อยละ 80 [1]	เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 4
6. การจำหน่ายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ เช่น (ทอดที่ ไขมันสูงกรูบกรอบ น้ำอัดลม ฯลฯ)	ไม่มี	☐ ไม่มี [3] ☐ มี [0]	สังเกตสภาพจริง
7. มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของโรงอาหารในโรงเรียน	ผ่านมาตรฐานทุกข้อ (30 ข้อ)	ข้อละ 1 คะแนน	ผลการสำรวจสุขาภิบาลอาหารตามแบบสำรวจในภาคผนวกและสังเกตสภาพจริงโดยผู้ประเมิน

รวมคะแนนที่ได้

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดที่ 4-5 คัดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษา

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (36 คะแนนขึ้นไป) และผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อที่มีเครื่องหมาย
 ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (31-35 คะแนน) และผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อที่มีเครื่องหมาย
 ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (26-30 คะแนน) และผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารครบอย่างน้อย 10 ข้อที่มีเครื่องหมาย
 ควรพัฒนาต่อไป (5-25 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ

มาตรฐานการศึกษาที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนนที่ได้	แหล่งข้อมูล/วิธีพิสูจน์
1. มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	มีทั้งสถานที่และอุปกรณ์	☐ มีสถานที่และอุปกรณ์ [5] ☐ มีสถานที่ แต่ไม่มีอุปกรณ์ [3] ☐ มีอุปกรณ์ แต่ไม่มีสถานที่ [3] ☐ ไม่มีทั้งสถานที่และอุปกรณ์ [0]	สังเกตสภาพจริง
2. จัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียน และ /หรือประชาชน	อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละอย่างน้อย 30 นาที ^(๑๑)	☐ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที [10] ☐ สัปดาห์ละ 3 วันๆ ละไม่ถึง 30 นาที [5] ☐ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ใดๆเลย [0]	- สอบถามครูพลานามัย - บันทึกการจัดกิจกรรม
3. มีชมรม/ชุมนุม/กลุ่ม จัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน	1 ชมรม/ชุมนุม/กลุ่มขึ้นไป	☐ 1 ชมรมขึ้นไป [5] ☐ ไม่มี [0]	บันทึกของชมรม/ชุมนุม/กลุ่ม
4. นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งตามเกณฑ์ทดสอบที่ได้รับการยอมรับ ^(๑๒)	ทุกคน	☐ ทุกคน [10] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [5] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 [0]	รายงานผลการทดสอบสมรรถภาพนักเรียน
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ 60 ขึ้นไป	☐ ร้อยละ 60 ขึ้นไป [10] ☐ ร้อยละ 50-59 [5] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 50 [0] ☐ ไม่มีข้อมูล [0]	เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 4
6. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกายและติดตามความก้าวหน้า	ทุกคน	☐ ทุกคน [5] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 [0] ☐ ไม่มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ [5]	- สอบถามครูพลานามัย - บันทึกของครูพลานามัย - สุ่มสอบถามนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบประมาณ 20 คน

รวมคะแนนที่ได้

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 8

○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (34คะแนนขึ้นไป) ○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (25-28 คะแนน)	○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (29-33 คะแนน) ○ ควรพัฒนาต่อไป (0-24 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 9 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม

มาตรฐานการศึกษาที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
1. ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุ นักเรียนที่มีปัญหาได้	ครูประจำชั้น ทุกคน	☐ ทุกคน [5] ☐ ไม่ครบทุกคน [3] ☐ ไม่ได้ทำ [0]	- รายงานผลการ สำรวจนักเรียน รายบุคคล - แฟ้มประวัติ นักเรียน - รายงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือ เบื้องต้น ^{๑๖}	ทุกคน	☐ ทุกคน [10] ☐ ไม่ครบทุกคน [5] ☐ ไม่ได้ทำ [0] ☐ ไม่มีร.ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง [10]	- สมุดบันทึก พฤติกรรมนักเรียน - สมุดบันทึก ของครูประจำชั้น
3. นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความ สามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ	ทุกคน	☐ ทุกคน [5] ☐ ไม่ครบทุกคน [0] ☐ ไม่มีนักเรียนที่มีปัญหา ต้องส่งต่อ [5]	- เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 2 - บันทึกการส่งต่อ
4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและที่ ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อ ได้รับ การติดตามจากครู	ทุกคน	☐ ทุกคน [10] ☐ ไม่ครบทุกคน [5] ☐ ไม่มีการติดตาม [0] ☐ ไม่มีร.ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง [10]	เช่นเดียวกับ ตัวชี้วัดที่ 3
5. นักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อน/พ่อแม่/ ญาติพี่น้อง/ครู ทุกครั้งที่มีปัญหา	ทุกคน	☐ ทุกคน [5] ☐ ร้อยละ 80 ขึ้นไป [3] ☐ น้อยกว่าร้อยละ 80 [1]	สุ่มสอบถามหรือ สัมภาษณ์นักเรียน ชั้น ป.4ขึ้นไป (หรือม.1 ขึ้นไป สำหรับ โรงเรียนมัธยม) ประมาณ 20 คน
รวมคะแนนที่ได้				

หมายเหตุ : การคิดร้อยละของตัวชี้วัดที่ 5 คิดจากจำนวนตัวอย่างที่สุ่มทั้งหมด

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 9

○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (26 คะแนนขึ้นไป) ○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (19-22 คะแนน)	○ ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (23-25 คะแนน) ○ ควรพัฒนาต่อไป (1-18 คะแนน)

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ระดับการประเมิน [คะแนน]	คะแนน ที่ได้	แหล่งข้อมูล/ วิธีพิสูจน์
1. บุคลากรในโรงเรียน ^(๑๖) มีการประเมินสุขภาพ ^(๑๖) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	สัดส่วน 3 ใน 4 ขึ้นไป ของบุคลากรในโรงเรียนทั้งหมด	☐ 3 ใน 4 ขึ้นไป [5] ☐ ครึ่งหนึ่งหรือมากกว่า [3] ☐ น้อยกว่าครึ่ง [1] ☐ ไม่มี [0]	- คู่มือสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนประมาณ 10 คน - หลักฐานการตรวจสุขภาพ - หลักฐานอื่นๆ
2. บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เป็นต้น)	ทุกคน	☐ ทุกคน [5] ☐ 2 ใน 3 ขึ้นไป [3] ☐ 1 ใน 3 ขึ้นไป [1] ☐ ไม่มี [0]	- คู่มือสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนประมาณ 10 คน
3. การสูบบุหรี่ในบริเวณโรงเรียน	ไม่มี	☐ ไม่มี [10] ☐ มี [0]	- คู่มือสอบถามหรือสัมภาษณ์นักเรียนชั้น ป.4 ขึ้นไป (หรือ ม.1 ขึ้นไป สำหรับโรงเรียนมัธยม) ประมาณ 20 คน
4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (เช่น ติดป้ายห้ามตรวจสอบพฤติกรรม ฯลฯ)	มี	☐ มี [5] ☐ ไม่มี [0]	- สัมภาษณ์จริง - สอบถามครูหรือนักเรียน
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน	ไม่มี	☐ ไม่มี [10] ☐ มี [0]	เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 3
6. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ ที่จัดขึ้นตามแผนงานของโรงเรียน	สัดส่วน 3 ใน 4 ขึ้นไป ของบุคลากรในโรงเรียนทั้งหมด	☐ 3 ใน 4 ขึ้นไป [5] ☐ ครึ่งหนึ่งหรือมากกว่า [3] ☐ น้อยกว่าครึ่ง [1] ☐ ไม่มี [0]	เช่นเดียวกับตัวชี้วัดที่ 2

รวมคะแนนที่ได้

หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้, ให้นำรวมในกรณีผู้สูบบุหรี่และผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน

สรุปผลการประเมินตามองค์ประกอบที่ 10

- ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดีมาก (30 คะแนนขึ้นไป) ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นดี (26-29 คะแนน)
 ผ่านเกณฑ์ประเมินขั้นพื้นฐาน (22-25 คะแนน) ควรพัฒนาต่อไป (0-21 คะแนน)

แบบสรุปผลการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	ผ่านเกณฑ์ประเมิน ขั้นดีมาก	ผ่านเกณฑ์ประเมิน ขั้นดี	ผ่านเกณฑ์ประเมิน ขั้นพื้นฐาน	ควรพัฒนา ต่อไป
1. นโยบายของโรงเรียน				
2. การบริหารจัดการในโรงเรียน				
3. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียน และชุมชน				
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่เอื้อต่อสุขภาพ				
5. บริการอนามัยโรงเรียน				
6. สุขศึกษาในโรงเรียน				
7. โภชนาการและอาหาร ที่ปลอดภัย				
8. การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ				
9. การให้คำปรึกษาและ สนับสนุนทางสังคม				
10. การส่งเสริมสุขภาพ บุคลากรในโรงเรียน				
รวม				

การรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

- ผ่านเกณฑ์ประเมิน
 ระดับทอง ระดับเงิน ระดับทองแดง
 ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน

แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

วิธีการใช้แบบสำรวจ

1. ใช้กาเครื่องหมาย “✓” ในช่องผลการประเมินในแต่ละข้อ “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน”
2. เกณฑ์มาตรฐานบางประการสำหรับพิจารณาประกอบการใช้แบบสำรวจ
 - 2.1 ความสัมพันธ์ด้านความสูงของโต๊ะและเก้าอี้ (แบบสำรวจข้อ 10)

ความสูงของโต๊ะเรียน (ซม.)	ความสูงของเก้าอี้ (ซม.)
50	30
55	35
65	40
75	45

การจัดโต๊ะเรียนและเก้าอี้

- มีทางเดินระหว่างแถวของโต๊ะเรียน ไม่น้อยกว่า 45 ซม.
- แลวริมสุดห่างจากผนังห้อง ไม่น้อยกว่า 60 ซม.
- แลวหน้าห่างจากกระดานดำ ไม่น้อยกว่า 2 ม.
- โต๊ะเรียนแถวหลังสุดห่างจากกระดานดำ ไม่เกิน 9 ม.

- 2.2 มาตรฐานจำนวนห้องส้วม ที่ปีสสาวะ อ่างล้างมือ สำหรับโรงเรียน (แบบสำรวจข้อ 24)

โรงเรียน	ห้องส้วม(ที่/คน)	ที่ปีสสาวะ(ที่/คน)	อ่างล้างมือ(ที่/คน)
ประถมศึกษา	ชาย 1/60 หญิง 1/30	ชาย 1/30	ชาย-หญิง 1/50
มัธยมศึกษา	ชาย 1/90 หญิง 1/50	ชาย 1/30	

แบบสำรวจสุขภาพกายของนักเรียน

เรื่อง	รายละเอียดมาตรฐาน	ผลการประเมิน		หมายเหตุ (สำหรับผู้สำรวจ)
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1. สนามและบริเวณ	☐ 1. บริเวณโดยรอบสะอาด และปลอดภัย ☐ 2. มีขอบเขตบริเวณโดยรอบโรงเรียน เช่น รั้ว แนวต้นไม้ ฯลฯ ☐ 3. มีการจัดระเบียบการจราจรทาง เข้า-ออก ☐ 4. สนามกีฬา สนามเด็กเล่น เครื่องเล่นในสนามจัดเป็นสัดส่วน และปลอดภัย ☐ 5. มีบริเวณสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ เป็นระเบียบสวยงาม			
2. อาคารเรียน	☐ 6. อาคารเรียนสะอาด แข็งแรงและมีความปลอดภัย ☐ 7. จัดวางสิ่งของเป็นระเบียบ เหมาะสมและสวยงาม			
3. ห้องเรียน/ ห้องสมุด	☐ 8. สะอาด เป็นระเบียบ ☐ 9. มีการระบายอากาศดีและมีแสงสว่างเพียงพอ ☐ 10. ขนาดของวัสดุ อุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีขนาดเหมาะสมกับนักเรียน เพียงพอและสภาพดี			
4. ห้องพยาบาล	☐ 11. จัดเป็นสัดส่วน อุปกรณ์ของใช้สะอาด สภาพดี ☐ 12. มียาเวชภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น จัดเก็บเป็นระเบียบ มีป้ายบอกชื่อยาชัดเจน และยาไม่หมดอายุ ☐ 13. ในห้องหรือบริเวณใกล้เคียงมีที่ล้างมือ และทำความสะอาด เครื่องมือ/อุปกรณ์ ☐ 14. สำหรับโรงเรียนสหศึกษา มีแยกเตียงพักสำหรับ ชาย-หญิง			
5. น้ำดื่ม/น้ำใช้	☐ 15. มีน้ำดื่ม/น้ำใช้สะอาด และมีปริมาณเพียงพอ ☐ 16. ที่เก็บน้ำดื่ม สะอาดมีฝาปิด มีก๊อกสำหรับเปิด ☐ 17. มีภาชนะดื่มน้ำประจำตัว/ไม่ใช้ร่วมกัน หรือเป็นน้ำดื่มแบบน้ำพุ			
6. ห้องส้วม	☐ 18. พื้น/สุขภัณฑ์สะอาด สภาพดี ไม่มีกลิ่นเหม็น ☐ 19. บริเวณใกล้เคียงมีที่ล้างมือ สะอาด สภาพดี มีน้ำใช้เพียงพอ ☐ 20. มีห้องส้วมแยก ชาย-หญิง พร้อมมีป้ายหรือเครื่องหมายบอกให้ชัดเจน ☐ 21. พื้น และหัวส้วมทำด้วยวัสดุทำความสะอาดง่าย ☐ 22. มีสบู่ล้างมือ ☐ 23. ในห้องส้วมหญิงหรือบริเวณใกล้เคียงมีถังขยะมีฝาปิด สภาพดี ☐ 24. มีจำนวนเพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน			

เรื่อง	รายละเอียดมาตรฐาน	ผลการประเมิน		หมายเหตุ (สำหรับผู้สำรวจ)
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
7. การกำจัดขยะ/ น้ำเสีย/พาหะ นำโรค	25. มีที่รองรับขยะถูกหลักสุขาภิบาล เพียงพอ ไม่มีขยะในบริเวณ โรงเรียน 26. มีท่อ/รางระบายน้ำ สภาพดี ไม่อุดตัน 27. มีการบำบัดน้ำเสียอย่างเหมาะสม เช่น บ่อดักไขมัน หลุมซึม หรือระบบท่อซึม 28. มีการควบคุมกำจัดแมลง สัตว์พาหะนำโรค			
8. การป้องกัน ความปลอดภัย	29. มีระบบป้องกัน/อุปกรณ์ช่วยในการดับไฟ และมีการตรวจสอบ อุปกรณ์ไฟฟ้าอยู่เสมอ			
9. กิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพ	30. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน			

ภาคผนวก ข

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ถาม – ตอบ ปัญหาที่พบบ่อยในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย
ได้รวบรวมคำถามที่มักพบเสมอในการจัดสัมมนาเรื่องโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คำตอบต่อไปนี้ช่วยให้ผู้บริหาร และ ผู้ดำเนินงานมีความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ถาม เมื่อโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแล้ว จากนั้นโรงเรียนจะต้องดำเนินการขั้นตอนต่อไปอย่างไร

ตอบ เมื่อผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญกำหนดเป็นนโยบาย ชี้แจงให้บุคลากรในโรงเรียนรับทราบ และสมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จากนั้นก็สามารถเริ่มดำเนินการได้ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ขึ้นเพื่อเป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งอาจเป็นคณะกรรมการชุดใหม่ หรือคณะกรรมการสถานศึกษาชุดเดิมก็ได้ แต่เพิ่มเติมบุคลากรในส่วนที่ขาด (คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้แทนองค์กรในชุมชน โดยมีสัดส่วนตามที่โครงการกำหนด) จากนั้นคณะกรรมการต้องประชุมกัน เพื่อทราบสถานการณ์ ปัญหาสุขภาพของโรงเรียน/ ชุมชน จัดลำดับความสำคัญ หาวิธีการแก้ไขปัญหา ลงมือดำเนินการ (ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเอกสารฉบับนี้)

ถาม กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพหรือไม่

ตอบ กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนสำหรับดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ แต่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้ สื่อ เอกสารสำหรับใช้ประกอบการดำเนินงาน มีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสถานีอนามัยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ สำหรับโรงเรียนบางแห่งซึ่งคิดว่ายังขาดงบประมาณในการดำเนินงานนั้น เมื่อศึกษาถึงแนวคิด และหลักการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแล้ว จะเห็นได้ว่าโครงการส่งเสริมสุขภาพหลายโครงการ ไม่จำเป็นต้องใช้เงิน เพียงแต่อาศัยความร่วมมือจากชุมชนก็สามารถดำเนินการได้ บางโครงการอาจจำเป็นต้องใช้เงินบ้าง แต่ถ้าชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ก็สามารถหาแหล่งงบประมาณได้ไม่ยากนัก

คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายของโรงเรียน

ถาม นโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในองค์ประกอบที่ 1 จะต้องมี 9 ประเด็นนี้ ใช่หรือไม่
 ตอบ นโยบายส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน ในองค์ประกอบที่ 1 นั้น โรงเรียนไม่จำเป็นต้องเรียงให้เหมือน 9 ข้อที่กำหนดตามตัวชี้วัด โรงเรียนจะมีนโยบายที่ข้อก็ได้ แต่เมื่อตรวจสอบดูแล้ว นโยบายของโรงเรียนดังกล่าวจะต้องครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ครบทั้ง 9 ประเด็น

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในโรงเรียน

ถาม ถาม ระบบการจัดทำแผนงานโครงการส่งเสริมสุขภาพควรทำอย่างไร

ตอบ ต้องเริ่มจากการสำรวจปัญหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข โดยจัดทำเป็นแผนงานโครงการและกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ (ศึกษารายละเอียดในเอกสารฉบับนี้ ในส่วนขององค์ประกอบที่ 2 “การบริหารจัดการในโรงเรียน”)

ถาม องค์ประกอบที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 4 มีผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย หรือผู้นำ ยสร . ส่วนกลาง ยังให้การสนับสนุนเอกสารอยู่หรือไม่

ตอบ ส่วนกลางยังให้การสนับสนุนเอกสารอยู่ แต่คาดว่าจะลดการสนับสนุนลง ทั้งนี้เพราะเอกสารการอบรมดังกล่าวสามารถเก็บไว้ใช้ซ้ำได้ เช่น คู่มือสำหรับนักเรียนเป็นเอกสารที่แนะนำให้เก็บไว้ที่ห้องพยาบาล ไม่ใช่ แจกให้นักเรียนผู้นำทุกคน เพื่อที่ผู้นำ รุ่นต่อไปจะได้ใช้ คู่มือการอบรมในกรณีที่เป็นวิทยากรกลุ่มเดิมก็สามารถใช้เล่มเดิมได้ ไม่จำเป็นต้องแจกใหม่ทุกครั้ง ที่อบรม ยกเว้น วุฒิบัตรซึ่งเบิกได้ทุกปีเท่ากับจำนวนผู้อบรม

องค์ประกอบที่ 4 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

ถาม ในกรณีที่โรงเรียนมีบริเวณกว้างมาก เนื้อที่หลายร้อยไร่ ไม่สามารถทำรั้วได้ ถือว่าไม่ผ่านมาตรฐาน สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในเรื่องของรั้วหรือไม่

ตอบ หากโรงเรียนมีบริเวณมาก ไม่สามารถมีรั้วได้รอบบริเวณให้ถือว่าผ่านเกณฑ์ได้ ถ้าโรงเรียนนั้นมีระบบการดูแลความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกได้

องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน

ถาม ครูอนามัยมีการโยกย้ายงานทำให้ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่สามารถปฏิบัติในเรื่องต่างๆ เช่นการวัดสายตา การตรวจการได้ยิน ฯลฯ มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ตอบ ในกรณีที่ครูอนามัยยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริการสุขภาพ สามารถขอคำแนะนำได้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยที่รับผิดชอบโรงเรียน หรือที่อยู่ใกล้เคียง

ถาม ตัวชี้วัดที่ 1 นักเรียนชั้น ป.5 ตรวจสุขภาพด้วยตนเอง โดยใช้แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง แต่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจการลงบันทึก

ตอบ ครูประจำชั้นและครูอนามัยควรอธิบายให้นักเรียนแต่ละชั้นเข้าใจวิธีการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง และวิธีการลงบันทึกให้เข้าใจชัดเจนพร้อมกันทั้งชั้นก่อนแล้วจึงให้นักเรียนตรวจสุขภาพตนเอง

ถาม การตรวจการได้ยินในนักเรียนด้วยเครื่องตรวจหูซึ่งมีปัญหาว่า ถ้าไม่มีเครื่องตรวจหู จะขอเปลี่ยนเป็นวิธีการทดสอบการได้ยินโดยวิธีง่าย ๆ คือ การถูนิ้วที่ข้างหู ได้หรือไม่

ตอบ นักเรียนชั้น ป.1 ทุกคนควรได้รับการตรวจหูด้วยเครื่องตรวจหูชุมชนเพื่อเป็นการตรวจคัดกรองการได้ยิน โดยโรงเรียนประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อขอรับการตรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถขอใช้เครื่องตรวจหูได้จากสาธารณสุขอำเภอหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ยกเว้น กรณีที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอไม่มีเครื่องตรวจ ให้ใช้วิธีทดสอบการได้ยินอย่างง่ายแทนได้

ถาม ตัวชี้วัดเรื่องการฉีดวัคซีน dT กระตุ้นนักเรียนชั้น ป.6 ทุกคน ถ้าฉีดไม่ครบทุกคนจะไม่ได้คะแนนใช่หรือไม่ ปัญหาที่นักเรียนที่ผู้ปกครองไม่อนุญาตทำให้คะแนนข้อนี้ขาดไป

ตอบ ครูควรแนะนำประโยชน์ของการฉีดวัคซีน ถ้าผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ฉีดที่โรงเรียนก็ให้แนะนำให้ไปฉีดที่สถานอนามัย หรือสถานบริการสาธารณสุขอื่น เช่น คลินิก โรงพยาบาล และสามารถนำผลมาบันทึกในแบบบันทึกสุขภาพ (สศ .3) ได้ เพื่อให้ผลการประเมินองค์ประกอบนี้มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามความเป็นจริง

องค์ประกอบที่ 6 สุขศึกษาในโรงเรียน

ถาม ตัวชี้วัดระบุว่า นักเรียนต้องมีความรู้สุขบัญญัติ 10 ประการ ซึ่งปัจจุบันในหลักสูตรใหม่ไม่มีสอนจะส่งผลการประเมินหรือไม่

ตอบ ตามหลักสูตรใหม่ถึงแม้จะไม่ระบุเรื่องสุขบัญญัติ 10 ประการไว้ชัดเจน แต่ในการสอนวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา ก็จะมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสุขบัญญัติ 10 ประการ ซึ่งเทียบเคียงกันได้กับสุขบัญญัติแห่งชาติ

องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

ถาม ตัวชี้วัดที่ 5 การให้นักเรียนรับประทานยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก 1 เม็ด หรือ 60 มิลลิกรัมต่อสัปดาห์ จำเป็นหรือไม่ ให้เฉพาะนักเรียนที่ตรวจพบว่าขาดธาตุเหล็กได้หรือไม่

ตอบ มีความจำเป็น เนื่องจาก เด็กไทยประมาณ 30% เป็นโรคโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า มีการศึกษาพบว่า ถ้าให้นักเรียนทุกคนรับประทานยาเม็ดธาตุเหล็ก 1 เม็ด ต่อ สัปดาห์ จะสามารถป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กได้นอกจากนี้ยาเม็ดธาตุเหล็กราคาไม่แพงและไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก

ถาม โรงเรียนที่ไม่มีโรงอาหารเฉพาะ จะประเมินเรื่องสุขาภิบาลอาหารในเรื่อง มาตรฐานของโรงอาหารได้อย่างไร

ตอบ แม้ไม่มีโรงอาหาร แต่โรงเรียนได้มีการจัดพื้นที่ที่ถูกสุขลักษณะสำหรับปรุง จำหน่ายอาหาร และสำหรับนักเรียนรับประทานอาหาร ก็ใช้แบบสำรวจสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียนเพื่อให้คะแนนข้อที่ปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

ถาม องค์ประกอบที่ 8 ตัวชี้วัดในเรื่องของนักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษา ปีละ 1 ครั้ง ถ้าโรงเรียนมิได้ใช้เกณฑ์ของกรมพลศึกษาในการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน จะถือว่าผ่านเกณฑ์ข้อนี้ได้หรือไม่

ตอบ โรงเรียนสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานอื่น ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 10 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

ถาม องค์ประกอบที่ 10 ตัวชี้วัดในเรื่องของการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน บางครั้งนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนไม่มีการสูบบุหรี่ หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แต่มีบุคลากรจากภายนอกทำ เช่น คนงาน (ในกรณีที่โรงเรียนมีการก่อสร้าง หรือซ่อมแซมอาคาร) หรือกรณีที่โรงเรียนให้บุคลากรภายนอกมาจัดงานเลี้ยงในโรงเรียน ฯลฯ โรงเรียนจะผ่านเกณฑ์มาตรฐานในข้อนี้หรือไม่

ตอบ กรณีที่ผู้สูบบุหรี่และผู้ดื่มแอลกอฮอล์เป็นบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน อนุโลมให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในข้อนี้ได้

ถาม คำว่า บุคลากรในโรงเรียน หมายความว่ารวมถึงนักเรียนด้วยหรือไม่

ตอบ คำว่า “ บุคลากรในโรงเรียน ” มิได้หมายความว่าถึง นักเรียน แต่หมายความว่าเฉพาะ ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน นักการภารโรง ลูกจ้างชั่วคราว พ่อค้า แม่ค้า ที่ขายของในโรงเรียน

ถาม ตัวชี้วัดเรื่องการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน (ตัวชี้วัดที่ 3 และ 4) จะดำเนินการให้ได้ผลควรมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร

ตอบ ข้อห้ามในเรื่องนี้เป็นการให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่างเรื่องพฤติกรรมสุขภาพ สำหรับนักเรียนนอกจากนี้ การสูบบุหรี่ในโรงเรียนยังเป็นข้อห้ามตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ผู้บริหารจึงควรทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ที่เข้ามาในโรงเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการประชุมชี้แจง การลงบันทึกผลการประชุมเวียนให้บุคลากรในโรงเรียนรับทราบ การติดป้ายประกาศ ฯลฯ เป็นต้น

ที่มา : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (ออนไลน์) : <http://hps.anamai.moph.go.th/concept.htm>

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน
มัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

เรื่อง ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังกล่าว จึงขอความกรุณาทุกท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐	ชาย
☐	หญิง

2. ตำแหน่งในการบริหาร

☐	ด้านบริหาร
☐	ด้านวิชาการ
☐	ด้านกิจกรรม

3. ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน

☐	ตั้งแต่ 1 - 2 ปี
☐	3 - 5 ปี
☐	6 - 10 ปี
☐	ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริม
สุขภาพ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใดๆ ในโรงเรียน มีการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนด้วยวิธีการใด
 1. แผนประจำปี
 2. ความต้องการของผู้ดำเนินโครงการ
 3. ความจำเป็นและความเร่งด่วนของลักษณะแต่ละโครงการ
 4. ความเหมาะสมของแต่ละโครงการ
 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ในการจัดสรรงบประมาณหรือการให้การสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ทางโรงเรียนจะมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการอนุมัติกิจกรรมหรือโครงการอย่างไร
 1. อนุมัติ ตามแผนประจำปี
 2. อนุมัติ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมในแต่ละโครงการ
 3. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. นอกจากงบประมาณที่จัดให้ตามแผนงานของโรงเรียนแล้ว ทางโรงเรียนมีงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการอื่นที่นอกเหนือจากแผนงานหรือไม่ โดยได้มาจากงบประมาณส่วนใด
 1. มี
 - 1.1 แผนประจำปี
 - 1.2 แหล่งสนับสนุนภายนอก
 - 1.3 สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน
 2. ไม่มี
 3. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ถ้าในอนาคตทางโรงเรียนจะจัดดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนขึ้นมา จะสามารถจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการได้อย่างไร
 1. แผนประจำปี
 2. แหล่งสนับสนุนภายนอก
 3. สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน
 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นในการให้การยอมรับในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการยอมรับ				
		ยอมรับ	ค่อนข้างยอมรับ	เฉยๆ	ค่อนข้างไม่ยอมรับ	ไม่ยอมรับ
1.	ท่านยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน					
2.	ท่านยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน					
3.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน					
4.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี					
5.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย					
6.	ท่านยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
7.	ท่านยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบทางไม่ดีต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน					

แบบสอบถามสำหรับบุคลากรในโรงเรียน

เรื่อง ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ต่อไป จึงขอความกรุณาทุกท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. การปฏิบัติงาน อาจารย์
 เจ้าหน้าที่

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับ จำนวน เวลา ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือภาระงาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. ท่านมีภาระหน้าที่หลักในการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวน คาบ / สัปดาห์
2. ท่านมีภาระงานหรือหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานการสอนหรือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวน คาบ / สัปดาห์
3. ท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
 - มากเกินไป
 - พอดี
 - น้อยไป
4. ถ้าหากท่านจะต้องเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับท่านหรือไม่
 - เพิ่ม
 - ไม่เพิ่ม

5. ถ้าทางโรงเรียนจะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ท่านจะสามารถให้การสนับสนุนหรือเข้าร่วมโครงการได้หรือไม่

- ไม่ได้
- ได้น้อย
- ได้มาก

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โปรดเติมข้อความ ✓ ลงใน ช่องแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	ระดับความพร้อม				
		พร้อม	ค่อนข้างพร้อม	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่พร้อม	ไม่พร้อม
1.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
2.	ท่านสามารถเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
3.	ท่านสามารถเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
4.	ท่านพร้อมให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพของนักเรียนตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					

ขอให้ท่านพิจารณาว่าอาคารและ อุปกรณ์ ต่อไปนี้มีความพร้อมในระดับใด

ข้อ	ด้านเทคนิค	ระดับความพร้อม				
		พร้อม	ค่อนข้างพร้อม	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่พร้อม	ไม่พร้อม
1.	ด้านอาคาร					
	1. ห้องเรียน					
	2. ไฟฟ้า					
	3. ประปา					
	4. ห้องน้ำ/ห้องส้วม					
	5. สถานออกกำลังกาย					
	6. ห้องพยาบาล					
	7. แหล่งกำจัดขยะ					
	8. ห้องดำเนินการกิจกรรม					

ข้อ	ด้านเทคนิค	ระดับความพร้อม				
		พร้อม	ค่อนข้างพร้อม	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่พร้อม	ไม่พร้อม
2.	ด้านอุปกรณ์					
	9. โสตทัศนูปกรณ์					
	10. เอกสารแผนนโยบายโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ในช่อง แสดงความคิดเห็นในการให้การยอมรับ
ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการยอมรับ				
		ยอมรับ	ค่อนข้างยอมรับ	เฉยๆ	ค่อนข้างไม่ยอมรับ	ไม่ยอมรับ
1.	ท่านยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน					
2.	ท่านยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน					
3.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน					
4.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี					
5.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย					
6.	ท่านยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
7.	ท่านยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบต่อทางไม่ดีต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน					

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองนักเรียน

เรื่อง ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้เป็นผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังกล่าว จึงขอความกรุณาทุกท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)
 ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6)
3. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียน ประจำ
 เคยบางครั้ง
 ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ในช่องแสดงความคิดเห็นในการให้การยอมรับ
ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการยอมรับ				
		ยอมรับ	ค่อนข้าง ยอมรับ	เฉยๆ	ค่อนข้าง ไม่ยอมรับ	ไม่ ยอมรับ
1.	ท่านยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็น สิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน					
2.	ท่านยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทาง สุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายใน โรงเรียน					
3.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียน และบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน					
4.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียน และบุคคลในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี					
5.	ท่านยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความ ร่วมมือจากทุกฝ่าย					
6.	ท่านยอมรับว่าจะให้การสนับสนุน การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพ					
7.	ท่านยอมรับว่าหากมีการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จะไม่ส่งผลกระทบทางไม่ดีต่อโครงการ อื่นๆ ของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

.....

.....

.....

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

เรื่อง ความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้เป็นผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังกล่าว จึงขอความกรุณาทุกท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. นักเรียนระดับชั้น ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3) ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)
3. นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางสุขภาพของโรงเรียนหรือไม่ ประจำ เคยบางครั้ง ไม่เคย
4. นักเรียนเคยมีปัญหาทางด้านสุขภาพหรือไม่ เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการยอมรับหรือให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ในช่องแสดงความคิดเห็นในการให้การยอมรับ
ในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการยอมรับ				
		ยอมรับ	ค่อนข้าง ยอมรับ	เฉยๆ	ค่อนข้าง ไม่ยอมรับ	ไม่ ยอมรับ
1.	นักเรียนยอมรับว่ากิจกรรมทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในโรงเรียน					
2.	นักเรียนยอมรับว่าการจัดกิจกรรมทางสุขภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการภายในโรงเรียน					
3.	นักเรียนยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะส่งผลดีต่อนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน					
4.	นักเรียนยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนและบุคคลในโรงเรียนมีความสุขที่ดี					
5.	นักเรียนยอมรับว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆฝ่าย					
6.	นักเรียนยอมรับว่าจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
7.	นักเรียนยอมรับว่าหากมีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะไม่ส่งผลกระทบทางไม่ดีต่อโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพ

โปรดเติมข้อความ ลงใน ช่องแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความพร้อมของ
นักเรียนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ	ความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	ระดับความพร้อม				
		พร้อม	ค่อนข้างพร้อม	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่พร้อม	ไม่พร้อม
1.	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
2.	นักเรียนมีความยินดีที่จะเข้าร่วมการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
3.	นักเรียนอาสาสมัครเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
4.	นักเรียนพร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพ					
5.	นักเรียนมีความพร้อมที่จะดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					

ข้อ	ความต้องการในการเข้าร่วมโครงการ	ระดับความต้องการ				
		ต้องการ	ค่อนข้างต้องการ	เฉยๆ	ค่อนข้างไม่ต้องการ	ไม่ต้องการ
1.	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพในโรงเรียน					
2.	นักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรมทางด้านสุขภาพในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					
3.	นักเรียนต้องการมีสุขภาพที่ดี					
4.	นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					

ข้อ	ความพร้อมในการใช้อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพร้อม				
		พร้อม	ค่อนข้างพร้อม	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่พร้อม	ไม่พร้อม
1.	ด้านอาคาร					
	1. ห้องเรียน					
	2. ไฟฟ้า					
	3. ประปา					
	4. ห้องน้ำ/ห้องส้วม					
	5. สถานออกกำลังกาย					
	6. ห้องพยาบาล					
	7. แหล่งกำจัดขยะ					
	8. ห้องดำเนินการกิจกรรม					
2.	ด้านอุปกรณ์					
	9. สื่อทัศนูปกรณ์					
	10. เอกสารแผนนโยบายโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะในการจัดโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกาญจนา บัวเขียว
เกิดเดือนปีเกิด	1 มกราคม 2523
สถานที่เกิด	เพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	58/223 ม.2 แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ธุรกิจส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หมู่บ้านพิศาล (ท่าข้าม) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
วุฒิการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดเขื่อนเพชร
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์
พ.ศ. 2545	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาการฝึกและการจัดการกีฬา จากวิทยาลัยการพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ภาคสมทบ สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ